

**ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ**

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2013-2014

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2014-2015

Αναστασία Παπαδία-Λάλα

**Πρόεδρος του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας
της Φιλοσοφικής Σχολής
του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών
κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2013-2014, 2014-2015**

Αθήνα, Οκτώβριος 2015

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περιεχόμενα	1
Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Θέση, ιστορία, επιστημονικά χαρακτηριστικά	3
Στελέχωση του Τμήματος. Διδακτικό-επιστημονικό, διοικητικό, εργαστηριακό και άλλο προσωπικό	7
Α. Μέλη ΔΕΠ	7
Β. Επιστημονικό, διοικητικό, εργαστηριακό και άλλο προσωπικό	11
Σχολιασμός	13
Φοιτητές / Φοιτήτριες Τμήματος	14
Σχολιασμός	16
Γραμματεία Τμήματος και Γραμματείες Τομέων	17
Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών. Οι συνεδρίες της Συνέλευσης	18
Οι Τομείς Ιστορίας - Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης. Οι συνεδρίες των Γενικών Συνελεύσεων	23
Οικονομικά	27
Σχολιασμός	30
Μητρώα Εκλεκτόρων - Σύστημα Απέλλα	31
Πρόγραμμα Σπουδών	33
Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια	35
Πρακτική Άσκηση φοιτητών του Τμήματος	38
Πρόγραμμα ανταλλαγής διδασκόντων και φοιτητών <i>Erasmus</i>	42
Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Τμηματικό και Διατμηματικά-Διαπανεπιστημιακά)	43
Τμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών	43
Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην Ιστορία και την Αρχαιολογία και Ιστορία της Τέχνης	43
Διατμηματικά-Διαπανεπιστημιακά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών	49
Μουσειακές Σπουδές	49
Διαχείριση Μνημείων: Αρχαιολογία, Πόλη και Αρχιτεκτονική	52
Μονάδες του Τμήματος	55
Βιβλιοθήκες Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας	55
Σπουδαστήριο Ιστορίας και Σπουδαστήριο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης	
Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης – Αρχαιολογικό Πάρκο	59
Εργαστήρια Τμήματος	61
Εργαστήριο Αρχαιοπεριβαλλοντικών Ερευνών	61
Ψηφιακό Εργαστήριο Διδασκαλίας	61
Εργαστήριο Πληροφορικής	62
Εργαστήριο Ψηφιακής Αποτύπωσης του Δημόσιου και Ιδιωτικού Βίου των Βυζαντινών (4ος-15ος αι.)	64

Ερευνητική – Επιστημονική δραστηριότητα – Αναγνώριση έργου	67
Α. Ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα μελών ΔΕΠ του Τμήματος	67
Β. Έρευνες μελών ΔΕΠ με χρηματοδότηση από τον ΕΛΚΕ	68
Γ. Ανασκαφές	71
Δ. Επιστημονικές εκδηλώσεις	72
Ε. Εκδόσεις	78
Αναγορεύσεις σε επίτιμους διδάκτορες του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών	79
Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών. Ένα Τμήμα ανοιχτό στην κοινωνία	81
Α. Επιμορφωτικά προγράμματα	81
Β. Ανοιχτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα ΕΚΠΑ / Open Academic Courses UoA	89
Γ. Ταχύρρυθμο Πρόγραμμα Κατάρτισης στο Επάγγελμα του Ξεναγού	91
Αξιολόγηση	95
Σύνοψη	97

**ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ.
ΘΕΣΗ, ΙΣΤΟΡΙΑ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ**

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ) εδρεύει στο Κτήριο της Φιλοσοφικής Σχολής, Πανεπιστημιόπολη Ζωγράφου, Αθήνα 157 84. Εκτός του κτηρίου και σε παρακείμενο χώρο υπάρχει το υπαγόμενο στο Τμήμα Αρχαιολογικό Πάρκο.

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας προέκυψε ως ξεχωριστός οργανισμός στο πλαίσιο της όλης Φιλοσοφικής μετά την κατάτμησή της σε επιμέρους Τμήματα (1984/5). Συνιστά ακαδημαϊκή μονάδα της Φιλοσοφικής Σχολής, μιας από τις πρώτες Σχολές που συναπάρτισαν το Πανεπιστήμιο Αθηνών – αρχαιότερο πανεπιστήμιο της χώρας– από την ίδρυση αυτού, το έτος 1837.

Οι δραστηριότητες του Τμήματος των δύο ακαδημαϊκών ετών 2013-2014, 2014-2015, που περιλαμβάνονται στην παρούσα Έκθεση, όπως και παλαιότερων ετών, καταγράφονται αναλυτικά και κατά ενότητες στην ιστοσελίδα του Τμήματος: <http://www.arch.uoa.gr>

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας καλλιεργεί τις αδελφές επιστήμες της Ιστορίας και της Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης και είναι οργανωμένο σε δυο αντίστοιχες, αλληλοσυμπληρούμενες ειδικεύσεις/κατευθύνσεις σπουδών: α) Ιστορίας, β) Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης. Οι σπουδές στο Τμήμα έχουν διάρκεια τεσσάρων ετών/οκτώ εξαμήνων. Τα δύο πρώτα έτη είναι κοινά για το σύνολο των φοιτητών, οι οποίοι δηλώνουν την κατεύθυνση που επιθυμούν να ακολουθήσουν κατά την έναρξη του πέμπτου εξαμήνου των σπουδών τους.

Ιστορία. Αντικείμενο της επιστήμης της Ιστορίας αποτελεί η μελέτη του παρελθόντος, σε κάθε τομέα της ανθρώπινης δράσης –πολιτική, κοινωνική ζωή, οικονομία, πολιτισμό, καθημερινότητα, σχέση με το φυσικό περιβάλλον–, σε οποιαδήποτε στιγμή του παρελθόντα χρόνου. Ο στόχος είναι η κριτική εξέταση, η σφαιρική και πολυεπίπεδη κατανόηση των όσων έχουν συμβεί στο παρελθόν με βάση τα ερωτήματα και τους προβληματισμούς που γεννά η εκάστοτε συγκυρία. Ο Τομέας Ιστορίας του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών αποσκοπεί στην κατάρτιση ιστορικών σε όλο το χρονικό και θεματικό φάσμα της ελληνικής και παγκόσμιας ιστορίας, από την αρχαιότητα στη σύγχρονη. Στο επίκεντρο των παρεχόμενων σπουδών έχει τεθεί καταρχάς η μελέτη διαφορετικών περιόδων και η εξοικείωση των φοιτητών/φοιτητριών με τη σύγχρονη ιστορική θεωρητική σκέψη και την επιστημονική έρευνα. Τα τελευταία χρόνια έχει σημειωθεί στον Τομέα Ιστορίας εντυπωσιακή ανάπτυξη του προγράμματος ιστορικών μαθημάτων, το οποίο καλύπτει με σημαντική επάρκεια μια σειρά από περιόδους και γνωστικά αντικείμενα και παρέχει στους φοιτητές και τις φοιτήτριες στέρεα μεθοδολογικά εργαλεία και ουσιαστική γνώση της ελληνικής και παγκόσμιας ιστορίας. Πιο συγκεκριμένα τα ιστορικά μαθήματα εκτείνονται στα παρακάτω πεδία: Θεωρία και Μεθοδολογία της Ιστορίας: Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές, Μεθοδολογικά προβλήματα της Ιστορίας / Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία / Αρχαία Ιστορία: Ιστορία του Αρχαίου Ελληνικού Κόσμου, Ρωμαϊκή Ιστορία / Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως / Ιστορία του Βυζαντινού Κράτους / Ιστορία Πρώιμων Νεότερων Χρόνων: Ιστορία Νέου Ελληνισμού (από τον 13ο αι. έως την Ελληνική Επανάσταση), Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία (16ος-18ος αι.), Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας / Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία, 19ος-21ος αι. (Ελλάδα, Ευρώπη, Κόσμος): Νεότερη και Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία (από την Ελληνική Επανάσταση έως σήμερα), Νεότερη και Σύγχρονη Ευρωπαϊκή Ιστορία (1789-1939), Ιστορία του Μεταπολεμικού Κόσμου.

Οι πτυχιούχοι με ιστορική ειδικευση έχουν καταρχάς τη δυνατότητα να εργαστούν στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, όπου διδάσκουν την Ιστορία και τα άλλα φιλολογικά μαθήματα. Απόφοιτοι της κατεύθυνσης Ιστορίας έχουν στραφεί με επιτυχία σε άλλες επαγγελματικές επιλογές (διαχείριση πολιτιστικών αγαθών, δημοσιογραφία, επιμέλεια εκδόσεων) στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, με βάση τα εφόδια που έχουν αποκτήσει στη διάρκεια των σπουδών τους, τη συνθετική και κριτική σκέψη, τη γλωσσική επάρκεια, την πολύπλευρη και πολυπρισματική μελέτη των πολιτικών και κοινωνικών φαινομένων. Επιπλέον, απόφοιτοι της κατεύθυνσης Ιστορίας, μετά από μεταπτυχιακές σπουδές, διδάσκουν σε ελληνικά και ξένα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, ενώ παράλληλα υπάρχει η δυνατότητα να εργαστούν σε εξειδικευμένα κέντρα ιστορικής έρευνας και παραγωγής γνώσης (αρχαία, ερευνητικά κέντρα, βιβλιοθήκες, μουσεία κ.ά.).

Αρχαιολογία. Αντικείμενο της επιστήμης της Αρχαιολογίας είναι η μελέτη του υλικού πολιτισμού του παρελθόντος, με σκοπό την κατανόηση και την ερμηνεία της οικονομικής, κοινωνικής, πολιτικής και πολιτισμικής δομής των κοινωνικών συνόλων. Μέσα από τη μελέτη της αρχαίας τεχνολογίας, χειροτεχνίας και τέχνης και των ιδεολογικών παραμέτρων που τις καθορίζουν, αλλά και των πάσης φύσεως οργανικών και ανόργανων καταλοίπων που σχετίζονται με τη ζωή του ανθρώπου, ο αρχαιολόγος επιχειρεί να ανασυνθέσει τον τρόπο ζωής, όσο και σκέψης, των αρχαίων κοινωνιών. Η αρχαιολογική έρευνα περιστρέφεται συνήθως γύρω από κεντρικούς θεματικούς άξονες της ανθρώπινης δραστηριότητας, όπως: φυσικό και πολιτισμικό περιβάλλον, κοινωνική και πολιτική οργάνωση, θρησκεία και λατρεία, δημόσιος και ιδιωτικός χώρος, τέχνη, τεχνολογία και αισθητική, οικονομία και εμπόριο, πολεμικές πρακτικές, ταφικά έθιμα, αθλητισμός, κόσμηση και ένδυση κ.ο.κ.

Η διδασκαλία της Αρχαιολογίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών επικεντρώνεται στη μελέτη της μεθοδολογίας και της ιστορίας της αρχαιολογικής έρευνας, στην ανασκαφική μέθοδο, στη μελέτη των απαρχών του πολιτισμού στον ελληνικό χώρο και στις γύρω περιοχές, στη μελέτη του κλασικού πολιτισμού και των νεωτερικών του προσλήψεων, καθώς και στη μελέτη των ποικίλων εκφάνσεων της Βυζαντινής Τέχνης. Συγκεκριμένα, εξειδικεύεται στα παρακάτω γνωστικά αντικείμενα: Προϊστορική Αρχαιολογία: Παλαιολιθική και Μεσολιθική Εποχή, Νεολιθική Εποχή, Πρώιμη, Μέση και Ύστερη Εποχή του Χαλκού (Ελλαδικός-Κυκλαδικός-Μινωικός-Μυκηναϊκός-Κυπριακός πολιτισμός και νησιωτικός πολιτισμός του ΒΑ Αιγαίου) / Κλασική Αρχαιολογία: Πρώιμοι Χρόνοι (Πρωτογεωμετρική και Γεωμετρική εποχή), Αρχαϊκοί Χρόνοι, Κλασικοί Χρόνοι, Ελληνιστικοί Χρόνοι, Ρωμαϊκοί Χρόνοι / Βυζαντινή Αρχαιολογία και Αρχαιολογία της Μεταβυζαντινής περιόδου: Παλαιοχριστιανική περίοδος, Βυζαντινή περίοδος (Πρωτοβυζαντινή-Μεσοβυζαντινή-Ύστεροβυζαντινή), Μεταβυζαντινή περίοδος.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις γενικές αρχές, μεθόδους και τεχνικές της αρχαιολογικής έρευνας πεδίου. Στο Τμήμα προσφέρονται επίσης μαθήματα Αρχαιολογίας της Ανατολικής Μεσογείου και της ευρύτερης Εγγύς Ανατολής από την Εποχή του Χαλκού έως και το τέλος της Νεοασσυριακής Περιόδου (609 π.Χ.). Επιπλέον, προσφέρονται μαθήματα Μουσειολογίας, ενταγμένα στην κατεύθυνση της Αρχαιολογίας και προσαρμοσμένα ώστε να καλύπτουν τις ανάγκες όλου του Τμήματος.

Ιστορία της Τέχνης. Η Ιστορία της Τέχνης ως γνωστικό αντικείμενο εξετάζει την Τέχνη (Ζωγραφική, Γλυπτική, Αρχιτεκτονική, Χαρακτική, Διακοσμητική) της Μεσαιωνικής Δύσης και των Νεότερων Χρόνων, καθώς και εκφάνσεις της Σύγχρονης Τέχνης, σε όλον τον κόσμο. Στο Πανεπιστήμιο Αθηνών η διδασκαλία της Ιστορίας της Τέχνης εξειδικεύεται στις παρακάτω τεχνοϊστορικές ενότητες: Τέχνη της Αναγέννησης, Τέχνη του Μπαρόκ και του Ροκοκό, Νεότερη Ευρωπαϊκή Τέχνη - Νεοελληνική Τέχνη, Σύγχρονη Τέχνη.

Η αρχαιολογική παιδεία και η γνώση της ιστορίας της τέχνης αποτελούν τη βάση της αισθητικής και πνευματικής καλλιέργειας και κυρίως στηρίζουν και ολοκληρώνουν την ιστορική αντίληψη.

Η κύρια επαγγελματική κατεύθυνση του αρχαιολόγου και του ιστορικού της τέχνης είναι η απορρόφησή του στην Αρχαιολογική Υπηρεσία του Κράτους, στόχο της οποίας αποτελεί η αρχαιολογική έρευνα και η προστασία των μνημείων (εντοπισμός, αποκάλυψη, μελέτη, συντήρηση, ανάδειξη και νομική προστασία), καθώς και η οργάνωση μουσείων και εκθέσεων. Αρχαιολόγοι και ιστορικοί της τέχνης απασχολούνται επίσης σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά και σε Ερευνητικά Ιδρύματα, καθώς και σε ιδιωτικά

Μουσεία και Συλλογές. Τέλος, οι απόφοιτοι της κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης απασχολούνται στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση για τη διδασκαλία της Ιστορίας και των άλλων φιλολογικών μαθημάτων.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2013-2014

Το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 υπήρξε ένα από τα πιο κρίσιμα της ιστορίας των ελληνικών ΑΕΙ –και του Τμήματος– κατά τη μεταπολιτευτική περίοδο. Με την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους, η αναγγελθείσα διαθεσιμότητα των διοικητικών υπαλλήλων προκάλεσε πολύμηνη απεργία τους και τη συνακόλουθη ουσιαστική αναστολή του ακαδημαϊκού έργου από τον Σεπτέμβριο του 2013 έως σχεδόν τα τέλη του έτους. Η έναρξη της απεργίας συνέπεσε με την ημέρα εκλογής προέδρου του Τμήματος, που λόγω των συνθηκών επικυρώθηκε με πρυτανική απόφαση στις 10 Οκτωβρίου 2013. Το Τμήμα έλαβε ενεργό θέση ως προς τεκταινόμενα. Τοποθετήθηκε απερίφραστα κατά της διαθεσιμότητας των διοικητικών υπαλλήλων του, όπως και του Πανεπιστημίου Αθηνών συνολικά, μεταξύ άλλων με ψηφίσματα και παραστάσεις προς αρμόδιους φορείς καθώς και με την υιοθέτηση της τεκμηριωμένης έκθεσης του μέλους του, επίκουρου καθηγητή Κ. Κοπανιά, η οποία καταδείκνυε τον προβληματικό χαρακτήρα, ως προς τη σύλληψη και τους υπολογισμούς, του μέτρου της διαθεσιμότητας, ειδικά δε για το Πανεπιστήμιο Αθηνών. Παράλληλα, όμως, το Τμήμα ετάχθη κατά του κλειστού πανεπιστημίου και πρακτικών αποκλεισμού ή και βίας οποιασδήποτε μορφής, επίσης με ανακοινώσεις, παραστάσεις προς τις πανεπιστημιακές Αρχές και προτάσεις για εξεύρεση λύσεων. Κατά το ίδιο διάστημα, το Τμήμα διατήρησε τη συνοχή του με στενή επικοινωνία των μελών του και επιστημονικές δράσεις (συνέδρια και επιμορφωτικά προγράμματα, όπως η εγκαίνιαση του δωρεάν, επιτυχημένου προγράμματος για καθηγητές Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, *Ιστορίας Επίσκεψις*).

Με την επαναλειτουργία του Πανεπιστημίου Αθηνών, τον Δεκέμβριο του 2013, το Τμήμα μετά από διεξοδικές συζητήσεις, ετάχθη υπέρ της πραγματοποίησης και των δυο εξαμήνων του ακαδημαϊκού έτους 2013-2014, με την παράταση της διδακτικής και εξεταστικής διαδικασίας έως τον Αύγουστο του 2014 και με προϋπόθεση τη διεξαγωγή μαθημάτων 13 εβδομάδων ανά εξάμηνο, όπως και συνέβη.

Τα προβλήματα της περιόδου υπήρξαν δυσεπίλυτα. Η περί τη διαθεσιμότητα απόφαση έπληξε το Τμήμα με την απομάκρυνση διοικητικών υπαλλήλων του και φυλάκων-επιστατών σε καίριες θέσεις (Γραμματείες Τμήματος και Τομέα Ιστορίας, Αρχαιολογικό Σπουδαστήριο, Μουσείο). Τα ζητήματα του προσωπικού επιδεινώθηκαν καθώς, με τη νομοθετική ρύθμιση για τον κλάδο των ΕΔΙΠ, δυο υπάλληλοί του τοποθετήθηκαν σε άλλα Τμήματα. Στο Τμήμα, από την άλλη, ως ΕΔΙΠ εντάχθηκαν διοικητικοί του υπάλληλοι και μετακινήθηκαν δυο διοικητικοί υπάλληλοι άλλων πανεπιστημιακών μονάδων.

Στα πάγια προβλήματα του Πανεπιστημίου Αθηνών των τελευταίων ετών (τη μειωμένη χρηματοδότηση και κυρίως τον διαρκώς φθίνοντα αριθμό μελών ΔΕΠ), προστέθηκαν η απώλεια οικονομικών πόρων, η αδυναμία παραγγελίας βιβλίων, τα προσκόμματα στα ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών φοιτητών και καθηγητών κ.ά.

Παρά τις πολύπλευρες δυσχέρειες, το Τμήμα επιτέλεσε στο μέγιστο δυνατό βαθμό και σε κλίμα συναδελφικότητας και συνεργατικότητας το εκπαιδευτικό, ερευνητικό και διοικητικό του έργο, χάρη στην προσφορά, την ευσυνειδησία και την αίσθηση του χρέους τόσο των μελών ΔΕΠ όσο και των υπόλοιπων στελεχών όλων των μονάδων του, με επικεφαλής τη Γραμματέα του Τμήματος κ. Ειρήνη Κατσικαρέλη.

Το Τμήμα εκπροσωπήθηκε δια της Προέδρου στην Κοσμητεία της Φιλοσοφικής Σχολής, συνεισφέροντας στη λειτουργία της, στο μέτρο των αρμοδιοτήτων του.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2014-2015

Το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015 ολοκληρώθηκε εντός των προβλεπόμενων ακαδημαϊκών χρονικών ορίων. Προβλήματα του Τμήματος εξακολούθησαν να αποτελούν ο διαρκώς μειούμενος αριθμός μελών ΔΕΠ, η υποχρηματοδότηση και η ανεπάρκεια διοικητικού προσωπικού. Στο αρνητικό αυτό περιβάλλον, εξαίρεση

και σημαντική θετική εξέλιξη, σε προσωπικό επίπεδο και για τη λειτουργία του Τμήματος, υπήρξε η επιστροφή των διαθεσίμων υπαλλήλων του, στα τέλη του ακαδημαϊκού έτους 2014-2015.

Κατά το ίδιο ακαδημαϊκό έτος, η εκπαιδευτική, ερευνητική και διοικητική αποστολή του Τμήματος επιτελέσθηκε με αποτελεσματικότητα και συνέπεια, σε κλίμα αγαστής συνεργασίας μελών ΔΕΠ, διοικητικών και άλλων στελεχών του Τμήματος και φοιτητών.

Το Τμήμα τάχθηκε κατά σημειωθείσας απόπειρας ολιγομελών ομάδων για την παρεμπόδιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και τον αποκλεισμό της ακαδημαϊκής κοινότητας από τον πανεπιστημιακό χώρο. Η ειρηνική, αλλά αποφασιστική στάση –και των μελών του Τμήματος–, στον περίβολο της Φιλοσοφικής Σχολής, έλαβε δημοσιότητα και επέδρασε θετικά στην ομαλή συνέχιση του ακαδημαϊκού έργου.

Το Τμήμα εκπροσωπήθηκε δια της Προέδρου στην Κοσμητεία της Φιλοσοφικής Σχολής. Στο μέτρο των αρμοδιοτήτων του, συνέβαλε στην προαγωγή του, κατά τον νόμο, αυξημένου έργου της Κοσμητείας και στην αποτελεσματική αντιμετώπιση των προβλημάτων της Σχολής, μεταξύ των οποίων και το καίριο ζήτημα της επί μακρό έλλειψης σταθερής καθαριότητας στον χώρο και της εντός αυτού σώρευσης απορριμμάτων, λόγω νομικών προβλημάτων στη σύναψη των κεντρικών συμβάσεων καθαριότητας του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Επιπλέον, με πρυτανική απόφαση, κατά το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015 το Τμήμα εκπροσωπήθηκε στη Σύγκλητο δια της Προέδρου, η οποία και μετείχε στις διεξαχθείσες κατά το ανωτέρω διάστημα συνεδρίες της Συγκλήτου.

Για το Τμήμα, ισχυρό πλήγμα αποτέλεσε η αιφνίδια απώλεια του μέλους του Νίκου Μπιργάλια, αναπληρωτή καθηγητή Αρχαίας Ιστορίας, εξαιρετικού επιστήμονα και δασκάλου, αγαπητού σε όλους συναδέλφου.

**ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ.
ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ-ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ, ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ, ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ ΚΑΙ ΑΛΛΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ**

Α. Μέλη ΔΕΠ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2013-2014

Τομέας Ιστορίας		
ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ		
1	ΚΑΤΣΙΑΡΔΗ-HERING ΟΛΓΑ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ ΑΠΟ ΤΟ 1453 ΕΩΣ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ
2	ΚΟΛΙΑ-ΔΕΡΜΙΤΖΑΚΗ ΑΘΗΝΑ	ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΚΑΙ ΥΣΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΔΟ
3	ΛΙΑΚΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΕΩΤΕΡΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
4	ΜΠΟΥΡΑΖΕΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΑΡΧΑΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΚΑΙ ΤΗ ΡΩΜΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ
5	ΝΤΟΥΡΟΥ-ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΕΣΩΝ ΚΑΙ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΛΑΤΙΝΟΚΡΑΤΙΑΣ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΩΡΟ
6	ΠΑΠΑΔΙΑ-ΛΑΛΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ (ΑΠΟ ΤΟΝ 13ο ΑΙΩΝΑ ΕΩΣ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ) ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΒΕΝΕΤΟΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ
ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ		
7	ΓΑΓΑΝΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΝΕΟΤΕΡΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ (16ος-18ος ΑΙΩΝΑΣ)
8	ΓΑΡΔΙΚΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	ΝΕΟΤΕΡΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ (ΑΠΟ ΤΟ 1830 ΕΩΣ ΚΑΙ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ 20ού ΑΙΩΝΑ)
9	ΓΙΑΝΤΣΗ ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΕΣΩΝ ΚΑΙ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΤΗΣ ΔΥΣΕΩΣ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ
10	ΕΥΘΥΜΙΟΥ ΜΑΡΙΑ	Ο ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑ 1453-1828. ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ
11	ΚΟΝΟΡΤΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑΣ
12	ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΕΥΑΝΘΗΣ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΟΥ ΚΟΣΜΟΥ
13	ΨΩΜΑ ΕΛΕΝΗ	ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΟΥΣ ΑΡΧΑΪΚΟΥΣ ΚΑΙ ΚΛΑΣΙΚΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ
ΕΠΙΚΟΥΡΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ		
14	ΑΝΕΖΙΡΗ ΣΟΦΙΑ	ΑΡΧΑΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΩΝ
15	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΒΕΝΕΤΟΚΡΑΤΙΑΣ
16	ΜΑΝΙΑΤΗ-ΚΟΚΚΙΝΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΤΣΑ	ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΑΠΟ ΤΟΝ 9ο ΜΕΧΡΙ ΤΟΝ 15ο ΑΙΩΝΑ
17	ΜΕΡΓΙΑΛΗ-ΣΑΧΑ ΣΟΦΙΑ	ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ: 11ος-15ος ΑΙΩΝΑΣ
ο	ΜΠΙΡΓΑΛΙΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΑΡΧΑΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΟΥΣ ΑΡΧΑΪΚΟΥΣ ΚΑΙ ΚΛΑΣΙΚΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ
19	ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ-ΜΕΣΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ
20	ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΜΑΡΙΑ	ΝΕΟΤΕΡΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ (ΑΠΟ ΤΗ ΓΑΛΛΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΩΣ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ)
21	ΡΑΠΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΝΕΟΤΕΡΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΓΑΛΛΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΩΣ ΤΟ Β' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΟΛΕΜΟ (1789-1939)
22	ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ. 15ος ΑΙ. ΕΩΣ ΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ 19ου ΑΙΩΝΑ
23	ΧΡΗΣΤΟΥ ΕΙΡΗΝΗ	ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ: ΜΕΣΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΕΠΟΧΗ (610-1081)
ΛΕΚΤΟΡΕΣ		
24	ΚΑΡΑΜΑΝΩΛΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	ΝΕΩΤΕΡΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑΣ
25	ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ	ΝΕΟΤΕΡΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ (1830 ΕΩΣ ΣΗΜΕΡΑ) – ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ
26	ΠΛΟΥΜΙΔΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ	ΝΕΩΤΕΡΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ (1830-2000)

Τομέας Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ		
1	ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΚΛΑΣΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ
2	ΚΑΡΑΛΗ-ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΙΟΥΛΙΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ
3	ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΥΔΑΚΗ-ΚΙΤΡΟΜΗΛΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ	ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ (ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ)
4	ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΥ-ΠΑΛΑΓΓΙΑ ΟΛΓΑ	ΚΛΑΣΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΓΛΥΠΤΙΚΗ
5	ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΗ ΕΛΕΝΗ	ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
6	ΠΕΠΠΑ-ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ ΕΙΡΗΝΗ	ΚΛΑΣΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΠΛΑΣΤΙΚΗ
7	ΠΟΛΥΧΡΟΝΑΚΟΥ-ΣΓΟΥΡΙΤΣΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ	ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΜΥΚΗΝΑΪΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ
ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ		
8	ΠΕΤΡΙΔΗΣ ΠΛΑΤΩΝ	ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΠΑΛΑΙΟΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ (4ος-7ος αι. μ.Χ.)
9	ΠΛΑΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ	ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ: ΜΙΝΩΪΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ
ΕΠΙΚΟΥΡΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ		
10	ΚΕΠΕΤΖΗ ΒΙΚΤΩΡΙΑ	ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ
11	ΚΟΥΡΤΕΣΗ-ΦΙΛΙΠΠΑΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ	ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ: ΝΕΟΛΙΘΙΚΗ ΕΠΟΧΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
12	ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ ΕΥΡΥΔΙΚΗ	ΚΛΑΣΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΚΕΡΑΜΙΚΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΪΚΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΧΡΟΝΩΝ
13	ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ ΕΥΘΥΜΙΑ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
14	ΠΑΠΑΔΑΤΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΠΡΩΙΜΗ ΚΑΙ ΜΕΣΗ ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΧΑΛΚΟΥ
15	ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΝΕΩΤΕΡΗ ΤΕΧΝΗ
16	ΠΛΑΝΤΖΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΚΛΑΣΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ: ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΛΑΣΙΚΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ
ΛΕΚΤΟΡΕΣ		
17	ΒΑΒΟΥΡΑΝΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΟ ΑΙΓΑΙΟ: ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ
18	ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ	ΚΛΑΣΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ
19	ΚΑΤΑΚΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ	ΡΩΜΑΪΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ
20	ΚΟΠΑΝΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΑΡΧΑΙΟΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ
21	ΜΟΥΛΙΟΥ ΜΑΡΙΑ	ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΑ
22	ΠΑΛΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ
23	ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ-ΓΡΑΜΜΕΝΟΥ ANNA	ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ
24	ΧΑΣΙΑΚΟΥ ΑΦΡΟΔΙΤΗ	ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2014-2015

Τομέας Ιστορίας		
ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ		
1	ΚΑΤΣΙΑΡΔΗ-HERING ΟΛΓΑ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ ΑΠΟ ΤΟ 1453 ΕΩΣ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ
2	ΚΟΛΙΑ-ΔΕΡΜΙΤΖΑΚΗ ΑΘΗΝΑ	ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΚΑΙ ΥΣΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΔΟ
3	ΜΠΟΥΡΑΖΕΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΑΡΧΑΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΚΑΙ ΤΗ ΡΩΜΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ
4	ΝΤΟΥΡΟΥ-ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΕΣΩΝ ΚΑΙ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΛΑΤΙΝΟΚΡΑΤΙΑΣ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΩΡΟ
5	ΠΑΠΑΔΙΑ-ΛΑΛΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ (ΑΠΟ ΤΟΝ 13ο ΑΙΩΝΑ ΕΩΣ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ) ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΒΕΝΕΤΟΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ
ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ		
6	ΓΑΓΑΝΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΝΕΟΤΕΡΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ (16ος-18ος ΑΙΩΝΑΣ)
7	ΓΑΡΔΙΚΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	ΝΕΟΤΕΡΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ (ΑΠΟ ΤΟ 1830 ΕΩΣ ΚΑΙ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ 20ού ΑΙΩΝΑ)
8	ΓΙΑΝΤΣΗ ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΕΣΩΝ ΚΑΙ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΤΗΣ ΔΥΣΕΩΣ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ
9	ΕΥΘΥΜΙΟΥ ΜΑΡΙΑ	Ο ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑ 1453-1828. ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ
10	ΚΟΝΟΡΤΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑΣ
11	ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΕΥΑΝΘΗΣ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΟΥ ΚΟΣΜΟΥ
12	ΨΩΜΑ ΕΛΕΝΗ	ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΟΥΣ ΑΡΧΑΪΚΟΥΣ ΚΑΙ ΚΛΑΣΙΚΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ
ΕΠΙΚΟΥΡΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ		
13	ΑΝΕΖΙΡΗ ΣΟΦΙΑ	ΑΡΧΑΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΩΝ
14	ΚΑΡΑΜΑΝΩΛΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	ΝΕΩΤΕΡΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑΣ
15	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΒΕΝΕΤΟΚΡΑΤΙΑΣ
16	ΜΑΝΙΑΤΗ-ΚΟΚΚΙΝΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΤΣΑ	ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΑΠΟ ΤΟΝ 9ο ΜΕΧΡΙ ΤΟΝ 15ο ΑΙΩΝΑ
17	ΜΕΡΓΙΑΛΗ-ΣΑΧΑ ΣΟΦΙΑ	ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ: 11ος-15ος ΑΙΩΝΑΣ
18	ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ-ΜΕΣΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ
19	ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΜΑΡΙΑ	ΝΕΟΤΕΡΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ (ΑΠΟ ΤΗ ΓΑΛΛΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΩΣ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ)
20	ΠΛΟΥΜΙΔΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ	ΝΕΩΤΕΡΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ (1830-2000)
21	ΡΑΠΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΝΕΩΤΕΡΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΓΑΛΛΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΩΣ ΤΟ Β' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΟΛΕΜΟ (1789-1939)
22	ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ. 15ος ΑΙ. ΕΩΣ ΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ 19ου ΑΙΩΝΑ
23	ΧΡΗΣΤΟΥ ΕΙΡΗΝΗ	ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ: ΜΕΣΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΕΠΟΧΗ (610-1081)
ΛΕΚΤΟΡΕΣ		
24	ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ	ΝΕΟΤΕΡΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ (1830 ΕΩΣ ΣΗΜΕΡΑ) – ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Τομέας Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ		
1	ΒΑΛΛΑΒΑΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΚΛΑΣΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ
2	ΚΑΡΑΛΗ-ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΙΟΥΛΙΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ
3	ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΥΔΑΚΗ-ΚΙΤΡΟΜΗΛΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ	ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ (ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ)
4	ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΥ-ΠΑΛΑΓΓΙΑ ΟΛΓΑ	ΚΛΑΣΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΓΛΥΠΤΙΚΗ
5	ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΗ ΕΛΕΝΗ	ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
6	ΠΕΠΠΑ-ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ ΕΙΡΗΝΗ	ΚΛΑΣΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΠΛΑΣΤΙΚΗ
7	ΠΟΛΥΧΡΟΝΑΚΟΥ-ΣΓΟΥΡΙΤΣΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ	ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΜΥΚΗΝΑΪΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ
ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ		
8	ΚΟΥΡΤΕΣΗ-ΦΙΛΙΠΠΑΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ	ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ: ΝΕΟΛΙΘΙΚΗ ΕΠΟΧΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
9	ΠΕΤΡΙΔΗΣ ΠΛΑΤΩΝ	ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΠΑΛΑΙΟΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ (4ος-7ος αι. μ.Χ.)
10	ΠΛΑΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ	ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ: ΜΙΝΩΪΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ
ΕΠΙΚΟΥΡΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ		
11	ΒΑΒΟΥΡΑΝΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΟ ΑΙΓΑΙΟ: ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ
12	ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ	ΚΛΑΣΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ
13	ΚΑΤΑΚΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ	ΡΩΜΑΪΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ
14	ΚΕΠΕΤΖΗ ΒΙΚΤΩΡΙΑ	ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ
15	ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ ΕΥΡΥΔΙΚΗ	ΚΛΑΣΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΚΕΡΑΜΙΚΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΪΚΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΧΡΟΝΩΝ
16	ΚΟΠΑΝΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΑΡΧΑΙΟΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ
17	ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ ΕΥΘΥΜΙΑ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
18	ΠΑΠΑΔΑΤΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΠΡΩΙΜΗ ΚΑΙ ΜΕΣΗ ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΧΑΛΚΟΥ
19	ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΤΡΙΟΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΝΕΩΤΕΡΗ ΤΕΧΝΗ
20	ΠΛΑΝΤΖΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΚΛΑΣΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ: ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΛΑΣΙΚΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ
ΛΕΚΤΟΡΕΣ		
21	ΜΟΥΛΙΟΥ ΜΑΡΙΑ	ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΑ
22	ΠΑΛΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ
23	ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ-ΓΡΑΜΜΕΝΟΥ ANNA	ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ
24	ΧΑΣΙΑΚΟΥ ΑΦΡΟΔΙΤΗ	ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

Β. Επιστημονικό, Διοικητικό, Εργαστηριακό και άλλο προσωπικό**ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2013-2014**

Γραμματεία Τμήματος	
ΚΑΤΣΙΚΑΡΕΛΗ ΕΙΡΗΝΗ	ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ – ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ Δ.Ε.
ΤΑΧΜΙΤΖΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ Π.Ε.
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΕΛΠΙΔΑ (σε διαθεσιμότητα)	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ Δ.Ε.
ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ Π.Ε.
ΜΠΕΡΕΡΗ ΑΓΓΕΛΙΚΗ (σε άδεια άνευ αποδοχών)	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ Π.Ε.
ΜΠΑΚΟΥΛΑ ΧΡΙΣΤΙΝΑ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ Π.Ε.
ΦΙΛΑΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ (σε διαθεσιμότητα)	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ Δ.Ε.
Τομέας Ιστορίας	
ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ (επιστημονικές υπηρεσίες προσφέρει και στο Σπουδαστήριο Ιστορίας)	ΕΔΙΠ
ΜΠΑΛΗ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ	ΕΔΙΠ
ΤΖΑΓΑΚΗ ΣΤΑΜΑΤΙΑ (σε διαθεσιμότητα)	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ Δ.Ε.
Τομέας Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Τέχνης	
ΓΚΙΩΝΗ ΜΑΡΑ	ΕΤΕΠ
Γραμματεία Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Τμήματος	
ΜΠΟΙΛΕ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ	ΕΤΕΠ
Σπουδαστήριο Ιστορίας	
ΚΑΡΑΣΟΥΛΗ ΜΑΡΙΑ	ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΟΣ
ΣΚΟΥΝΤΖΟΥ ΜΙΚΕΛΑ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ Π.Ε.
ΚΟΥΚΟΥ ΧΡΙΣΤΙΝΑ (σε άδεια)	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ Π.Ε.
Σπουδαστήριο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης	
ΜΕΝΗ ΜΕΤΑΞΙΑ (σε διαθεσιμότητα)	ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΟΣ
ΚΑΝΑΚΑΚΗ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ	ΕΤΕΠ
ΜΠΑΛΛΑ ΦΩΤΕΙΝΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ Π.Ε.
Εργαστήριο Πληροφορικής	
ΜΑΤΖΑΒΑΚΗΣ ΩΑΝΝΗΣ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ Π.Ε.
Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης / Αρχαιολογικό Πάρκο	
ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ ΛΑΜΠΡΟΣ	ΕΔΙΠ (ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΡΚΟ)
ΡΟΓΚΕΝΜΠΟΥΚΕ ΜΙΣΕΛ	ΕΔΙΠ (ΜΟΝΑΔΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ)
ΣΦΥΡΟΕΡΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ	ΕΔΙΠ
ΛΕΤΣΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ Π.Ε. - ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΣ ΜΟΥΣΕΙΩΝ
ΜΠΑΚΑ ΝΙΝΑ	ΕΤΕΠ (ΜΟΝΑΔΑ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ)
ΣΚΟΡΔΥΛΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ (εκτάκτως υπηρεσίες προσφέρει και στη Γραμματεία του ΠΜΣ του Τμήματος)	ΣΥΝΤΗΡΗΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ Τ.Ε.:
ΤΡΑΓΟΥΔΑΡΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ (σε διαθεσιμότητα)	ΕΠΙΣΤΑΤΗΣ Δ.Ε.

ΚΟΥΣΟΥΛΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ (σε διαθεσιμότητα) ΧΟΥΛΙΑΡΑΣ ΜΙΧΑΗΛ (σε διαθεσιμότητα)	ΦΥΛΑΚΕΣ Υ.Ε.
ΑΓΓΕΛΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΤΕΧΝΙΚΟΣ Υ.Ε.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2014-2015

Γραμματεία Τμήματος	
ΚΑΤΣΙΚΑΡΕΛΗ ΕΙΡΗΝΗ	ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ – ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ Δ.Ε.
ΤΑΧΜΙΤΖΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ Π.Ε.
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΕΛΠΙΔΑ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ Δ.Ε.
ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ Π.Ε.
ΜΠΕΡΕΡΗ ΑΓΓΕΛΙΚΗ (σε άδεια άνευ αποδοχών)	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ Π.Ε.
ΜΠΑΚΟΥΛΑ ΧΡΙΣΤΙΝΑ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ Π.Ε.
ΦΙΛΑΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ Δ.Ε.
ΤΡΥΦΙΑΤΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ Δ.Ε.
Τομέας Ιστορίας	
ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ (Επιστημονικές υπηρεσίες προσφέρει και στο Σπουδαστήριο Ιστορίας)	ΕΔΙΠ
ΜΠΑΛΗ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ	ΕΔΙΠ
ΤΖΑΓΑΚΗ ΣΤΑΜΑΤΙΑ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ Δ.Ε.
Τομέας Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Τέχνης	
ΓΚΙΩΝΗ ΜΑΡΙΑ	ΕΤΕΠ
Γραμματεία Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Τμήματος	
Εκτάκτως υπηρεσίες προσφέρουν ο κ. Ι. Σκορδύλης και από τον Ιούνιο του 2015 η κ. Χρ. Κούκου	
Σπουδαστήριο Ιστορίας	
ΚΑΡΑΣΟΥΛΗ ΜΑΡΙΑ	ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΟΣ
ΣΚΟΥΝΤΖΟΥ ΜΙΚΕΛΑ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ Π.Ε.
ΚΟΥΚΟΥ ΧΡΙΣΤΙΝΑ (εκτάκτως από τον Ιούνιο του 2015 υπηρεσίες προσφέρει και στη Γραμματεία του ΠΜΣ)	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ Π.Ε.
Σπουδαστήριο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης	
ΜΕΝΗ ΜΕΤΑΞΙΑ	ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΟΣ
ΚΑΝΑΚΑΚΗ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ	ΕΤΕΠ
ΜΠΑΛΛΑ ΦΩΤΕΙΝΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ Π.Ε.
Εργαστήριο Πληροφορικής	
ΜΑΤΖΑΒΑΚΗΣ ΩΑΝΝΗΣ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ Π.Ε.
Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης / Αρχαιολογικό Πάρκο	
ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ ΛΑΜΠΡΟΣ	ΕΔΙΠ (ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΡΚΟ)
ΡΟΓΚΕΝΜΠΟΥΚΕ ΜΙΣΕΛ	ΕΔΙΠ (ΜΟΝΑΔΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ)
ΣΦΥΡΟΕΡΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ	ΕΔΙΠ

ΛΕΤΣΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ (εκτάκτως υπηρεσίες προσφέρει και στο Σπουδαστήριο Ιστορίας)	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ Π.Ε. - ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΣ ΜΟΥΣΕΙΩΝ
ΜΠΑΚΑ ΝΙΝΑ	ΕΤΕΠ (ΜΟΝΑΔΑ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ)
ΣΚΟΡΔΥΛΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ (εκτάκτως υπηρεσίες προσφέρει και στη Γραμματεία του ΠΜΣ)	ΣΥΝΤΗΡΗΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ Τ.Ε.
ΤΡΑΓΟΥΔΑΡΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	ΕΠΙΣΤΑΤΗΣ Δ.Ε.
ΚΟΥΣΟΥΛΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΣ ΜΙΧΑΗΛ	ΦΥΛΑΚΕΣ Υ.Ε.
ΑΓΓΕΛΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΤΕΧΝΙΚΟΣ Υ.Ε.

Σχολιασμός

Ο αριθμός των μελών ΔΕΠ μετά το 2010 εμφανίζει μεγάλη μείωση, λόγω συνταξιοδοτήσεων ή παραιτήσεων μελών ΔΕΠ, οι κενές θέσεις των οποίων δεν έχουν ακόμη πληρωθεί. Κατά τη λήξη της τελευταίας διετίας, ο αριθμός των μελών ΔΕΠ μειώθηκε κατά τρία, επιπλέον, μέλη (δύο μέλη ΔΕΠ από τον Τομέα Ιστορίας, ένα μέλος ΔΕΠ από τον Τομέα Αρχαιολογίας).

Ως προς τους διοικητικούς υπαλλήλους, ο ανωτέρω πίνακας αποτυπώνει και τις ελλείψεις και τις δύσκολες, μεταβαλλόμενες συνθήκες της εποχής.

ΦΟΙΤΗΤΕΣ / ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2013-2014

ΕΙΣΑΧΘΕΝΤΕΣ 2013-2014										
ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ	ΑΡΡΕΝΕΣ	ΘΗΛΕΙΣ	ΑΡΙΣΤΑ		ΛΙΑΝ ΚΑΛΩΣ		ΚΑΛΩΣ		ΣΥΝΟΛΟ	
			A	Θ	A	Θ	A	Θ	A	Θ
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	34	126	2	4	66	183	17	98	85	285
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΕΙΔ. ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ	11	18								
ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΘΕΣΗΣ	20	42								
ΚΥΠΡΙΟΙ	3	0								
ΩΣ ΟΜΟΓΕΝΗΣ	1	1								
ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ	0	1								
ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ 5%	2	7								
ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΗ ΣΕ ΝΕΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	1	0								
ΚΑΤΑΤΑΚΤΗΡΙΕΣ	4	18								
ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΑΝΤΑΛΛΑΓΕΣ	0	0								
ΣΥΝΟΛΟ	76	213								
		289								
ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΙΤΗΤΩΝ (ΚΑΝΟΝΙΚΗ ΦΟΙΤΗΣΗ)	306	711								
ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΙΤΗΤΩΝ (ΠΕΡΑΝ ΚΑΝΟΝΙΚΗΣ ΦΟΙΤΗΣΗΣ)	677	1671								
ΣΥΝΟΛΟ	983	2382								
									3365	

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2014-2015

ΕΙΣΑΧΘΕΝΤΕΣ 2014-2015										
ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ	ΑΡΡΕΝΕΣ	ΘΗΛΕΙΣ	ΑΡΙΣΤΑ		ΛΙΑΝ ΚΑΛΩΣ		ΚΑΛΩΣ		ΣΥΝΟΛΟ	
			A	Θ	A	Θ	A	Θ	A	Θ
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	38	98	6	5	66	180	15	78	87	263
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΕΙΔ. ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ	24	54								
ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΘΕΣΗΣ	52	88								
ΚΥΠΡΙΟΙ	2	0								
ΩΣ ΟΜΟΓΕΝΗΣ	0	0								
ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ	0	5								
ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ 5%	5	1								
ΕΠΑΝΕΤΑΞΗ ΣΕ ΝΕΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	0	0								
ΚΑΤΑΚΤΗΡΙΕΣ	11	15								
ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΑΝΤΑΛΛΑΓΕΣ	9	2								
ΣΥΝΟΛΟ	141	263								
		404								
ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΙΤΗΤΩΝ (ΚΑΝΟΝΙΚΗ ΦΟΙΤΗΣΗ)	338	737								
ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΙΤΗΤΩΝ (ΠΕΡΑΝ ΚΑΝΟΝΙΚΗΣ ΦΟΙΤΗΣΗΣ)	757	1848								
ΣΥΝΟΛΟ	1095	2585								3680

Σχολιασμός

Οι ανωτέρω πίνακες αποτυπώνουν χρόνια προβλήματα του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, τα οποία επιδεινώθηκαν το τελευταίο χρονικό διάστημα της κρίσης.

Με βάση τα επίσημα στοιχεία, ο αριθμός των εγγεγραμμένων στο Τμήμα φοιτητών/τριών πέραν της κανονικής φοίτησης είναι υπερδιπλάσιος των φοιτητών/τριών κανονικής φοίτησης.

Ειδικότερα:

Το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014, στο σύνολο των 3.365 φοιτητών/τριών, καταγράφονται 1.017 φοιτητές/φοιτήτριες κανονικής φοίτησης και 2.348 φοιτητές/φοιτήτριες πέραν της κανονικής φοίτησης.

Το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015, στο σύνολο των 3.680 φοιτητών/τριών, καταγράφονται 1.075 φοιτητές/φοιτήτριες κανονικής φοίτησης και 2.605 φοιτητές/φοιτήτριες πέραν της κανονικής φοίτησης.

Τα δεδομένα αυτά, σε συνδυασμό και με τον ασήμαντο αριθμό αριστούχων αποφοίτων του, προβληματίζουν το Τμήμα και έχουν αποτελέσει αντικείμενο τεκμηριωμένων αναλύσεων σε αξιολογικές εκθέσεις και σε άλλα κείμενα. Το Τμήμα είναι διατεθειμένο να επανεξετάσει τον φοιτητικό φόρτο και έχει ήδη συζητήσει μια ενδεχόμενη μείωση του αριθμού των μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου του.

Από την άλλη, κοινό είναι το συμπέρασμα ότι μια από τις βασικές αιτίες του φαινομένου πρέπει να αποδοθεί στον μεγάλο αριθμό φοιτητών/τριών που εισέρχονται στο Τμήμα μέσω μετεγγραφών (μεταφοράς θέσης), ζήτημα πολιτικής βούλησης, ανεξαρτήτως των υπαρκτών κοινωνικών του διαστάσεων.

Ειδικότερα:

Ακαδημαϊκό έτος 2013-2014. Εκ των 289 εισαχθέντων/εισαχθεισών φοιτητών/τριών, οι 189 εισήχθησαν μέσω των Πανελληνίων Εξετάσεων (και ειδικών περιπτώσεων), ενώ 100 εισήχθησαν από άλλες κατηγορίες, κυρίως με μεταφορά θέσης.

Ακαδημαϊκό έτος 2014-2015. Εκ των 404 εισαχθέντων/εισαχθεισών φοιτητών/τριών, οι 214 εισήχθησαν μέσω των Πανελληνίων Εξετάσεων (και ειδικών περιπτώσεων), ενώ 190 εισήχθησαν από άλλες κατηγορίες, κυρίως με μεταφορά θέσης.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΕΣ ΤΟΜΕΩΝ**ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ ΕΤΗ****2013-2014, 2014-2015**

Η Γραμματεία του Τμήματος, κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2013-2014, 2014-2015, επιτέλεσε το έργο της σε περιβάλλον εξαιρετικά δυσμενές, με ασαφές και μεταβαλλόμενο θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας (Ν. 3848/2010, Ν. 4186/2013, πολυάριθμες νομοθετικές ρυθμίσεις και Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις). Κεντρικό πρόβλημα της περιόδου αποτέλεσε το καθεστώς της διαθεσιμότητας, στο οποίο υπήχθησαν δύο από τους διοικητικούς υπαλλήλους της (Ε. Χριστοδούλου, Ι. Φιλιάς), ενώ μια επιπλέον διοικητική υπάλληλος (Α. Μπερερή) βρίσκεται επί μακρό σε άδεια άνευ αποδοχών. Για μεγάλο διάστημα, από τους επτά διοικητικούς υπαλλήλους της, η Γραμματεία λειτούργησε με τέσσερις υπαλλήλους. Το γεγονός της διαθεσιμότητας πρωταρχικώς επηρέασε πολλαπλώς –και σε ψυχολογικό επίπεδο– όχι μόνο τους θιγέντες, αλλά και το σύνολο του Τμήματος. Παράλληλα, προκάλεσε εύλογες δυσχέρειες στις έως τότε παρεχόμενες υπηρεσίες της γραμματείας (θέματα του διδακτικού και διοικητικού προσωπικού, κρίσεις για εξέλιξη μελών ΔΕΠ, ευρύτατο φάσμα φοιτητικών θεμάτων και εξυπηρέτηση των μερικών χιλιάδων φοιτητών του Τμήματος, συνελύξεις Τμήματος κ.ά.), στις οποίες προστέθηκε προσφάτως νέος φόρτος εργασίας (αποστολή στατιστικών στοιχείων προς τη Διοίκηση, έλεγχος των μη ενεργών φοιτητών, έλεγχος γνησιότητας δικαιολογητικών -Ν.4305/14 άρθρο 28).

Οι σχεδόν ανυπέβλητες δυσκολίες αντιμετωπίστηκαν συνολικά και με αποτελεσματικότητα χάρη στη μεγάλη προσφορά της Γραμματέως του Τμήματος κ. Ειρ. Κατσικαρέλη, με την ουσιαστική συνδρομή και των υπολοίπων διοικητικών υπαλλήλων (κκ. Α. Ζαφειρόπουλου, Χρ. Μπάκουλα, Α. Ταχμιτζή), κατά τις αρμοδιότητές τους. Η άρση της διαθεσιμότητας και η επιστροφή των διοικητικών υπαλλήλων της, στα τέλη του ακαδημαϊκού έτους 2014-2015, έχει προκαλέσει τη γενική ικανοποίηση και ήδη έχει συμβάλει στην εξομάλυνση δυσλειτουργιών, ενώ η Γραμματεία ενισχύθηκε με την ένταξη στο δυναμικό της, την ίδια περίοδο, του διοικητικού υπαλλήλου κ. Ν. Τρυφιάτη.

Στην αναβάθμιση των υπηρεσιών της συντελεί και η εφαρμογή *Ηλεκτρονική Γραμματεία*, που παρέχει στους φοιτητές τη δυνατότητα να επικοινωνήσουν με τη Γραμματεία από οποιονδήποτε Η/Υ και να πραγματοποιήσουν διάφορες ενέργειες που τους αφορούν, ενώ τα μέλη ΔΕΠ έχουν τη δυνατότητα αποστολής βαθμολογίας στα αντίστοιχα μαθήματά τους.

Εκτός από την κεντρική Γραμματεία του Τμήματος, προβληματική υπήρξε η λειτουργία των Γραμματειών του Τομέα Ιστορίας και της Γραμματείας του ΠΜΣ Ιστορίας και Αρχαιολογίας, λόγω της πολύμηνης διαθεσιμότητας και συνταξιοδότησης αντιστοίχως των γραμματέων τους κκ. Στ. Τζαγάκη και Κ. Μποϊλέ. Ομαλά λειτούργησε η Γραμματεία του Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης, στην οποία αποτελεσματικά προσφέρει τις υπηρεσίες της η κ. Μ. Γκιώνη (ΕΤΕΠ), παράλληλα και με τη συνδρομή της στη διεκπεραίωση οικονομικών ζητημάτων του Τμήματος.

Η γραμματειακή υποστήριξη του Τμήματος δυσχεραίνεται συνολικά από τον πεπαλαιωμένο ηλεκτρονικό εξοπλισμό και τη γενικότερη οικονομική στενότητα, που όχι σπάνια καθιστά απαγορευτική την αγορά ακόμη και στοιχειωδών ειδών (π.χ. γραφικής ύλης).

**ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ.
ΟΙ ΣΥΝΕΔΡΙΕΣ ΤΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ**

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2013-2014

*Πρόεδρος: Καθηγήτρια Αν. Παπαδία-Λάλα
Γραμματέας: Ειρ. Κατσικαρέλη*

Πραγματοποιήθηκαν 8 συνελεύσεις (9/1/14, 13/1/14, 6/2/14, 13/3/14, 10/4/14, 22/5/14, 19/6/14, 10/7/14)

Ορισμός (8) εκλεκτορικών σωμάτων για πλήρωση θέσεων ΔΕΠ (Ν. Μπιργάλιας, Σπ. Πλουμίδης και Αλ. Παναγόπουλος, Ευάγ. Καραμανωλάκης και Αλ. Παναγόπουλος, Δ. Παυλόπουλος και Αν. Λαδοπούλου, Γ. Κουρτέση-Φιλιππάκη, Γ. Βαβουρανάκης, Κ. Κοπανιάς, Χρ. Κανελλόπουλος και Κλ. Πατεράκη).

Συγκρότηση (7) ειδικών επταμελών επιτροπών κρίσης για την πλήρωση θέσεων ΔΕΠ (Ν. Μπιργάλιας, Δ. Παυλόπουλος και Αν. Λαδοπούλου, Γ. Κουρτέση-Φιλιππάκη, Σπ. Πλουμίδης και Αλ. Παναγόπουλος, Ευάγ. Καραμανωλάκης και Αλ. Παναγόπουλος, Γ. Βαβουρανάκης, Χρ. Κανελλόπουλος και Κλ. Πατεράκη).

Συγκρότηση εκλεκτορικού σώματος (επανάληψη διαδικασίας, μετά από ακυρωτική δικαστική απόφαση) κρίσης υποψηφίων στο γνωστικό αντικείμενο: «Ρωμαϊκή Αρχαιολογία». Υποψήφιοι κκ. Στ. Βλίζος, Στ. Κατάκης, Δ. Χριστοδούλου και Valentina Di Napoli.

Επανάληψη της διαδικασίας κρίσης, μετά από ακυρωτική δικαστική απόφαση, των υποψηφίων στη βαθμίδα του λέκτορα του Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης με γνωστικό αντικείμενο: «Ρωμαϊκή Αρχαιολογία». Υποψήφιοι κκ. Στ. Βλίζος, Στ. Κατάκης, Δ. Χριστοδούλου και Valentina Di Napoli.

Προκήρυξη τριών (3) θέσεων ΔΕΠ μετά από συνταξιοδότηση ή παραίτηση (Ευ. Σημαντώνη-Μπουρνιά, Λ. Παλαιοκρασσά, Π. Αθανασιάδη).

Προκήρυξη τεσσάρων (4) θέσεων μετά από αίτηση εξέλιξης μελών ΔΕΠ (Ευ. Χατζηβασιλείου, Σ. Μεργιαλή-Σαχά, Αικ. Νικολάου, Ειρ. Χρήστου).

Προτάσεις απονομής τίτλου ομότιμων καθηγητών μελών ΔΕΠ (Ευ. Σημαντώνη-Μπουρνιά, Π. Αθανασιάδη, Λ. Παλαιοκρασσά).

Πρόταση του Τομέα Ιστορίας για την αναγόρευση της καθηγήτριας κ. Ελένης Γλύκατζη-Αρβελέρ και του καθηγητή κ. Θεοφάνη Σταύρου σε επίτιμους διδάκτορες του Τμήματος.

Ορισμός 3μελών επιτροπών για την εξέλιξη μελών ΕΤΕΠ (Σταυρ. Κανακάκη, Γ. Μπαρμπαρούσης).

Κρίση για εξέλιξη μελών ΕΤΕΠ (Σταυρ. Κανακάκη, Γ. Μπαρμπαρούσης).

Ανάθεση καθηκόντων στα νέα μέλη ΕΔΙΠ του Τμήματος (Αν. Αντωνόπουλος, Χ. Μπαλή και Αλ. Σφυρόερα).

Παιδαγωγική Επάρκεια.

Οργάνωση Θερινού Σχολείου στο πλαίσιο του Τμήματος.

Κατάρτιση Μητρώων Εκλεκτόρων του Τμήματος.

Αξιολόγηση και ορισμός ΟΜΕΑ Τμήματος.

Μεταφορά των Σπουδαστηρίων του Τμήματος στην Κεντρική Βιβλιοθήκη της Φιλοσοφικής Σχολής.

Έγκριση εισαγομένων - επιτυχόντων φοιτητών με ποσοστό 5% για το πανεπιστημιακό έτος 2013-2014.

Έγκριση εισαγομένων - επιτυχόντων Ελλήνων του εξωτερικού και τέκνων Ελλήνων υπαλλήλων που υπηρετούν στο εξωτερικό για το πανεπιστημιακό έτος 2013-2014.

Έγκριση εισαγομένων - επιτυχόντων Αλλοδαπών, Αλλογενών και αποφοίτων Λυκείων ή αντίστοιχων σχολείων Κρατών - Μελών της Ε.Ε. μη ελληνικής καταγωγής για το πανεπιστημιακό έτος 2013-2014.

Κατατακτήριες εξετάσεις – Ορισμός εξεταστέας ύλης, ορισμός επταμελούς επιτροπής, εξεταστών και επιτηρητών και επικύρωση των αποτελεσμάτων.

Πρόγραμμα σπουδών ακαδημαϊκού έτους 2014-15.

Επιτροπή Οδηγού Σπουδών για το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015.

Έγκριση συγγραμμάτων ακαδημαϊκού έτους 2014-15.

Ανακοινώσεις.

Εγκρίσεις αιτήσεων: Επιστημονικές άδειες και άδειες για συμμετοχή σε συνέδρια επόμενου ακαδημαϊκού έτους / Αιτήσεις μελών ΔΕΠ για διαγραφή καταχωρισθέντων βαθμών σε φοιτητές και για καταχώριση νέων βαθμών / Αναγνωρίσεις μαθημάτων φοιτητών / Αιτήσεις μελών ΔΕΠ για οργάνωση - συνδιοργάνωση επιστημονικών εκδηλώσεων (και υπό την αιγίδα του Τμήματος) και ένταξη ανασκαφής στο ερευνητικό έργο του Τμήματος / Εκτύπωση σημειώσεων.

Ορισμός (38) επταμελών εξεταστικών επιτροπών για την κρίση διδακτορικής διατριβής (Σ. Μοσχονησιώτη, Π. Κομητοπούλου, Ελ. Καλάβρια, Κ. Τσιώρου, Αν. Πλιώτα, Αθ. Θέμος, Άν.-Μ.. Δρουμπούκη, Π. Καπώλη, Αν. Αναγνωστοπούλου, Ασπ. Γκιόκα, Μ. Καλογεράκη, Ουρ. Καραγιάννη, Ειρ. Μαραθάκη, Αν. Μπανάκα, Ι. Μπίθα, Ι. Νίκος, Μ. Σκορδαρά, Γ. Αντωνοπούλου, Ελ. Μπαρμπαρίτσα, Αγγ. Κουφού, Κ. Σολομωνίδου, Μ. Δούνια, Δ. Βαλατσού, Μ. Τσούλη, Wu Yue, Χ. Μπαλή, Κ. Μαυρομμάτη, Κ. Μέκκας, Μ. Μιχαηλίδου, Ξ. Ζώη, Όλ. Ζιρώ, Αικ. Δελλαπόρτα, Δ. Μαμαγκάκης, Ι. Τζίμα, Αικ. Μπουλάκου, Μ. Πλατή, Εμμ. Αποστολάκη, Μ. Παπαγεωργίου).

Ορκωμοσίες (30) διδασκόντων της Φιλοσοφίας (Ν. Βαβλέκας, Αικ. Καρκάνη, Ελ. Κυφωνίδου, Σ. Τεγόπουλος, Χρ. Τσούλη, Β. Καραγιάννη, Wu Yue, Κ. Μέκκας, Π. Καπώλη, Μ. Μιχαηλίδου, Σ. Μοσχονησιώτη, Εμμ. Αποστολάκη, Κ. Μαυρομμάτη, Ελ. Μπαρμπαρίτσα, Ευαγ. Παππή, Γ. Κουτσοφλάκης, Άγγ. Βλάχος, Σ. Λαμπρόπουλος, Δ. Μάτσας, Δ. Σταματελοπούλου, Χ. Μπαλή, Αικ. Δελλαπόρτα, Άν.-Μ. Δρουμπούκη, Ξ. Ζώη, Κ. Τσιώρου, Όλ. Ζιρώ, Π. Κομητοπούλου, Ι. Μπίθα, Μ. Παπαγεωργίου, Αικ. Τριάντη-Λατέλη).

Μεταπτυχιακά

Εισαγωγή φοιτητών Α΄ κύκλου.

Ορκωμοσίες αποφοίτων Μεταπτυχιακών Σπουδών Α΄ κύκλου.

Εντάξεις στον Β΄ κύκλο Σπουδών.

Εντάξεις για Μεταδιδακτορικό Τίτλο Σπουδών.

Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος (αλλαγές - προσθήκες).

Διαγραφές μεταπτυχιακών φοιτητών Α΄ και Β΄ κύκλου (και μετά από αίτησή τους).

Αντικατάσταση μελών τριμελών Συμβουλευτικών Επιτροπών παρακολούθησης διδακτορικών διατριβών.

Τροποποίηση θέματος διδακτορικών διατριβών.

Κατάθεση διδακτορικών διατριβών.

Εκθέσεις προόδου διδακτορικών διατριβών (ενταγμένων στο πρόγραμμα ΗΡΑΚΛΕΤΟΣ II).

Οικονομικά.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2014-2015

Πρόεδρος: Καθηγήτρια Αν. Παπαδία-Λάλα

Γραμματέας: Ειρ. Κατσικαρέλη

Πραγματοποιήθηκαν 12 Συνελεύσεις (9/10/14, 13/11/14, 11/12/14, 18/12/14, 22/1/15, 2/2/15, 26/2/15, 2/4/15, 7/5/15, 4/6/15, 2/7/15, 9/7/15)

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας τιμά τη μνήμη του αγαπητού συναδέλφου, αναπληρωτή καθηγητή Νίκου Μπιργάλια, και θέτει υπό την αιγίδα του αφιερωμένες στην προσωπικότητα και το έργο του επιστημονικές συναντήσεις που προτάθηκε να διοργανωθούν από μέλη ΔΕΠ και φοιτητές.

Συγκρότηση τεσσάρων (4) ειδικών επταμελών επιτροπών κρίσης για την πλήρωση θέσεων ΔΕΠ (Κ. Κοπανιάς, Ευ. Χατζηβασιλείου, Σ. Μεργιαλή-Σαχά και Ειρήνη Πάνου, Στ. Κατάκης).

Προκήρυξη δύο (2) θέσεων ΔΕΠ μετά από συνταξιοδότηση (Αντ. Λιάκος) και την αδόκητη απώλεια του Νίκου Μπιργάλια.

Προκήρυξη δύο (2) θέσεων μετά από αίτηση εξέλιξης μελών ΔΕΠ (Δ. Πλάντζος, Κ. Ράπτης).

Πρόταση απονομής του τίτλου Ομότιμου Καθηγητή στον κ. Αντ. Λιάκο.

Πρόταση του Τομέα Ιστορίας για την αναγόρευση του ομότιμου καθηγητή κ. Emmanuel Leroy-Ladurie σε επίτιμο διδάκτορα του Τμήματός μας.

Διδακτικά και άλλα καθήκοντα των μελών ΕΔΙΠ του Τμήματος.

Θέσεις εντεταλμένων διδασκαλίας για το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016.

Ορισμός τριμελούς εισηγητικής επιτροπής για την εξέλιξη της κ. Νίνας Μπάκα (μέλους ΕΤΕΠ) καθώς και η κρίση της.

Οικονομικά ζητήματα του Τμήματος.

Κατάρτιση Μητρώων Εκλεκτόρων του Τμήματος.

Πρακτική Άσκηση Φοιτητών του Τμήματος - Ορισμός Υπευθύνων

Πιστοποιητικό Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας του Τμήματος ΦΠΨ σε συνεργασία με τα Τμήματα Φιλολογίας και Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΕΚΠΑ.

Διαμόρφωση Μητρώου Προσόντων.

Εργαστήρια Τμήματος.

Υπόμνημα διαμαρτυρίας του Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης σχετικά με την απόφαση του ΥΠΠΟΑ (άρθρο 65 του πρόσφατου οργανισμού), κατά την οποία απαιτείται μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών για διορισμό ή ακόμη και για ολιγόμηνη πρόσληψη.

Επιστημονικές εκδηλώσεις του Τμήματος.

Εκπαιδευτικά προγράμματα του Τμήματος:

i. Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα για Καθηγητές Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης «Ιστορίας Επίσκεψις», στην Αθήνα (προσφέρεται δωρεάν).

ii. Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα για Καθηγητές Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης «Ιστορίας Περιήγησις», σε πόλεις της ελληνικής περιφέρειας (προσφέρεται δωρεάν).

iii. Κύκλοι διαλέξεων του Τμήματος προς το ευρύ κοινό: Ανοικτό Πανεπιστημιακό Πρόγραμμα «Διαδρομές στην Ιστορία, την Αρχαιολογία και την Ιστορία της Τέχνης» (με δίδακτρα).

iv. Ταχύρρυθμο Πρόγραμμα Κατάρτισης Ξεναγών (με δίδακτρα).

Έγκριση εισαγομένων - επιτυχόντων φοιτητών με ποσοστό 5% για το πανεπιστημιακό έτος 2014-2015.

Έγκριση εισαγομένων - επιτυχόντων Αλλοδαπών, Αλλογενών και αποφοίτων Λυκείων ή αντίστοιχων σχολείων Κρατών - Μελών της Ε.Ε. μη ελληνικής καταγωγής για το πανεπιστημιακό έτος 2014-2015.

Έγκριση εισαγομένων - επιτυχόντων Ελλήνων του εξωτερικού και τέκνων Ελλήνων υπαλλήλων που υπηρετούν στο εξωτερικό για το πανεπιστημιακό έτος 2014-2015.

Έγκριση της εγγραφής των αιτουμένων τη μεταφορά θέσης για το ακαδημαϊκό έτος 2014-15 (Πολύτεκνοι, Τρίτεκνοι και Ειδικές Κατηγορίες).

Κατατακτήριες εξετάσεις – Ορισμός εξεταστέας ύλης, ορισμός επταμελούς επιτροπής, εξεταστών και επιτηρητών και επικύρωση των αποτελεσμάτων.

Πρόγραμμα Σπουδών 2015-2016.

Επιτροπή Οδηγού Σπουδών για το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016.

Έγκριση Οδηγού Σπουδών ακαδημαϊκού έτους 2015-2016.

Έγκριση Συγγραμμάτων ακαδημαϊκού έτους 2015-2016.

Καθορισμός του αριθμού εισακτέων σπουδαστών για το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016.

Προβλήματα λειτουργίας του Τμήματος λόγω α) του συνεχώς μειούμενου αριθμού μελών ΔΕΠ, και μάλιστα στο γνωστικό αντικείμενο της Αρχαίας Ιστορίας, εξαιτίας συνταξιοδοτήσεων και άλλων λόγων, β) της έλλειψης διοικητικού προσωπικού – Αιτήματα προς τις Πανεπιστημιακές Αρχές.

Απονομή διπλώματος στους γονείς του εκλιπόντος φοιτητή Κωσταρόγλου Δημητρίου.

Ανακοινώσεις.

Εγκρίσεις αιτήσεων: Επιστημονικές άδειες και άδειες για συμμετοχή σε συνέδρια επόμενου ακαδημαϊκού έτους / Αιτήσεις μελών ΔΕΠ για διαγραφή καταχωρισθέντων βαθμών σε φοιτητές και για καταχώριση νέων βαθμών / Αιτήσεις φοιτητών για α) αναστολή φοίτησης, β) παράταση σπουδών - μη διαγραφή από τα μητρώα φοιτητών, γ) ένταξη σε εξάμηνο σπουδών / Αναγνωρίσεις μαθημάτων φοιτητών / Αιτήσεις μελών ΔΕΠ για οργάνωση - συνδιοργάνωση επιστημονικών εκδηλώσεων (και υπό την αιγίδα του Τμήματος) / Εκτύπωση σημειώσεων.

Ορισμός (35) επταμελών εξεταστικών επιτροπών για την κρίση διδακτορικής διατριβής (Αλ. Γκιζέλης, Αν. Μοράκης, Χρ. Παπαδάκη, Μ. Μήτση-Αναγνώστου, Θ. Ζυγούρης, Ν. Παταπίου, Ελ. Παπαδοπούλου, Αικ. Τριανταφυλλοπούλου, Δ. Χαραλάμπους, Δ. Καραγεώργος, Μ. Μπατάς, Guoqing Pang, Χρ. Καραγιάννης, Ν. Πάσσαρης, Μ. Hellner, Ευφ. Παπαευθυμίου, Ορ. Γουλάκος, Δ. Μπίκα, Εμμ. Γούναρη, Β. Μαστρογιαννοπούλου, Ι. Χανδρινός, Ευαγ. Χολέβα, Ν. Βασιλοπούλου, Π. Γαλιατσάτου, Δ.-Μ. Λάλα, Ελ. Δεσποτάκης, Ουρ. Σταματοπούλου, Tsaο Tsu Cevoli, Αν. Βασιλείου, Μ. Κοντογιαννοπούλου, Άγγ. Κυριάκος, Αν. Λέκκα, Ελ. Οικονομίδου, Αλ. Συρογιάννη, Ελ. Λαμπρινού).

Ορκωμοσίες (27) διδασκόντων της Φιλοσοφίας (Μ. Δούνια, Αικ. Μπουλάκου, Μ. Πλατή, Δ. Βαλατσού, Μ. Σκορδαρά, Αν. Βασιλείου, Αλ. Γκιζέλης, Θ. Ζυγούρης, Μ. Κοντογιαννοπούλου, Χρ. Παπαδάκη, Γ. Αντωνοπούλου, Άγγ. Κυριάκος, Μ. Μήτση-Αναγνώστου, Αν. Μπανάκα, Ελ. Παπαδοπούλου, Ι. Τζίμα, Δ. Μαραγκάνης, Αν. Μοράκης, Μ. Μπατάς, Δ. Καραγεώργος, Ελ. Οικονομίδου, Δ. Χαραλάμπους, Αικ. Τριανταφυλλοπούλου, Ελ. Καλάβρια, Αν. Λέκκα, Δ. Μπίκα, Guoqing Pang).

Μεταπτυχιακά

Εισαγωγή φοιτητών Α' κύκλου.

Ορκωμοσίες αποφοίτων Μεταπτυχιακών Σπουδών Α' κύκλου.

Εντάξεις στο Β' κύκλο Σπουδών.

Εντάξεις για Μεταδιδακτορικό Τίτλο Σπουδών.

Διαγραφές φοιτητών (και μετά από αίτησή τους) από τον Β΄ κύκλο σπουδών.

Αντικατάσταση μελών τριμελών Συμβουλευτικών Επιτροπών παρακολούθησης διδακτορικών διατριβών.

Τροποποίηση θέματος διδακτορικών διατριβών.

Συνεπίβλεψη υπό εκπόνηση διδακτορικής διατριβής.

Εισακτέοι ανά γνωστικό αντικείμενο στο επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

Υποτροφία του Ιδρύματος Janet Zakos κατά έτος, ύψους 5.000 €, σε μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες Β΄ κύκλου στη Βυζαντινή Ιστορία ή τη Βυζαντινή Αρχαιολογία του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Προκήρυξη βραβείου 1.000 €, στη μνήμη του Gunnar Hering, για την καλύτερη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία των γνωστικών αντικειμένων της Νεότερης Ελληνικής Ιστορίας (Νέου Ελληνισμού, Νεότερη και Σύγχρονη Ελληνική), Ιανουαρίου 2014 - Ιανουαρίου 2015, με δαπάνη της καθηγήτριας κ. Όλ. Κατσιαρδή-Hering.

**ΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ – ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ.
ΟΙ ΣΥΝΕΔΡΙΕΣ ΤΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΝ**

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2013-2014

Τομέας Ιστορίας

Διευθύντρια: Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Μ. Ευθυμίου

Γραμματέας: Στ. Τζαγάκη

Πραγματοποιήθηκαν 7 συνελεύσεις (19/12/13, 6/2/14, 6/3/14, 27/3/14, 15/5/14, 12/6/14,, 23/6/15).

Αποφάσεις/προτάσεις προς τη Συνέλευση του Τμήματος, ανακοινώσεις.

Μία (1) προκήρυξη θέσης ΔΕΠ μετά από συνταξιοδότηση της καθηγήτριας Π. Αθανασιάδη.

Τέσσερις (4) προκηρύξεις θέσεων ΔΕΠ μετά από αίτηση εξέλιξης μελών ΔΕΠ (Ευ. Χατζηβασιλείου, Σ. Μεργιαλή-Σαχά, Αικ. Νικολάου, Ειρ. Χρήστου).

Ανακοίνωση για τον διορισμό της κ. Μ. Παπαθανασίου ως επίκουρης καθηγήτριας.

Πρόταση για απονομή του τίτλου του επίτιμου διδάκτορα στην καθηγήτρια κ. Ελένη Γλύκατζη-Αρβελέρ και στον καθηγητή κ. Θεοφάνη Σταύρου.

Ορισμός εκπροσώπων Τομέα Ιστορίας στη Συνέλευση του Τμήματος Ιστορίας & Αρχαιολογίας για το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014.

Ορισμός εκπροσώπων Τομέα Ιστορίας στην Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος.

Ορισμός εξεταστών και ημερομηνιών εξετάσεων εισαγωγής στον Α' και Β' κύκλο Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος.

Έγκριση εκπαιδευτικών αδειών επομένου ακαδημαϊκού έτους.

Έγκριση αδειών λίγων ημερών, συμμετοχής σε συνέδρια κλπ.

Ορισμός υπευθύνων σύνταξης Οδηγού προπτυχιακών/μεταπτυχιακών Σπουδών.

Προτεινόμενα συγγράμματα διανομής στους φοιτητές για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

Ορισμός ύλης και εξεταστών κατατακτηρίων εξετάσεων.

Ορισμός ύλης και εξεταστών για την ανάδειξη υποτρόφων Κληροδοτημάτων του ΕΚΠΑ.

ΕΔΙΠ: Στο πλαίσιο νέων νομοθετικών ρυθμίσεων, από το Τμήμα αποχωρούν οι ΕΔΙΠ Α. Παπαγεωργίου και Γ. Μπαρμπαρούσης. Στο Τμήμα τοποθετούνται οι ΕΔΙΠ Χ. Μπαλή και Α. Αντωνόπουλος, οι οποίοι αποφασίζεται να απασχολούνται αντιστοίχως στον Τομέα Ιστορίας και στο Ιστορικό Σπουδαστήριο, όπως και στο «Εργαστήριο Ψηφιακής Αποτύπωσης του Δημοσίου και Ιδιωτικού Βίου των Βυζαντινών» (επί μια ημέρα την εβδομάδα).

Ορισμός της καθηγήτριας Όλ. Κατσιαρδή-Hering, του αναπληρωτή καθηγητή Κ. Γαγανάκη και της επίκουρης καθηγήτριας Σ. Ανεζίρη ως μελών της ΟΜΕΑ του Τμήματος.

Ορισμός της καθηγήτριας Μ. Ντούρου-Ηλιοπούλου ως εκπροσώπου του Τμήματος στη Διατμηματική Έρευνα των Τμημάτων ΦΠΨ, Φιλολογίας και Ιστορίας και Αρχαιολογίας για την επαγγελματική εξέλιξη των αποφοίτων.

Προτάσεις για ένταξη μαθημάτων του Τομέα στα παρέχοντα παιδαγωγική επάρκεια.

Έγκριση των Μητρώων Εκλεκτόρων των γνωστικών αντικειμένων του Τομέα Ιστορίας.

Η υποχρεωτική πρακτική άσκηση των φοιτητών της κατεύθυνσης Ιστορίας ανατίθεται στους ΕΔΙΠ Χ. Μπαλή και Α. Αντωνόπουλο. Μαθήματα Παλαιογραφίας θα διδάξει η κ. Μαρίνα Κουμανούδη (ΕΙΕ) καθώς και η επίκουρη καθηγήτρια Κ. Κωνσταντινίδου.

Έγκριση προσφοράς μαθημάτων από την αναπληρώτρια καθηγήτρια Μ. Ευθυμίου σε δήμους και άλλους φορείς σε συνοργάνωση με τον Τομέα Ιστορίας.

Ενημέρωση για τα εκπαιδευτικά προγράμματα του Τμήματος «Ιστορίας Επίσκεψις» στην Αθήνα και σε συντομευμένη μορφή στην Αλεξανδρούπολη, καθώς και για την οργάνωση από το Τμήμα του Ταχύρρυθμου Προγράμματος Κατάρτισης στο Επάγγελμα του Ξεναγού.

Το Διεθνές Συμπόσιο «Βυζάντιο και Δύση: Αντιλήψεις και Πραγματικότητα», που θα διεξαχθεί στο Πανεπιστήμιο Αθηνών (5-6/9/2014), τίθεται υπό την αιγίδα του Τμήματος.

Διαδικασία εκλογής Διευθυντή Τομέα για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος 2014-2015 (εκλογή καθηγήτριας Μ. Ντούρου-Ηλιοπούλου).

Διαδικασία εκλογής Διευθυντή Σπουδαστηρίου για την τριετία 2013-2016 (εκλογή καθηγητή Κ. Μπουραζέλη. Αναπληρώτρια Διευθύντρια: αναπληρώτρια καθηγήτρια Κ. Γαρδίκια).

Ορισμός της καθηγήτριας Αθ. Κόλια-Δερμιτζάκη ως Διευθύντριας του Εργαστηρίου Ψηφιακής Αποτύπωσης του Δημοσίου και Ιδιωτικού Βίου των Βυζαντινών (2014-2017).

Τομέας Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Διευθυντής: Καθηγητής Π. Βαλαβάνης

Γραμματέας: Μ. Γκιώνη (ΕΤΕΠ)

Πραγματοποιήθηκαν 6 συνελεύσεις (19/12/2013, 29/1/14, 6/3/14, 2/4/14, 15/5/14, 3/7/14).

Αποφάσεις/προτάσεις στη Συνέλευση του Τμήματος, ανακοινώσεις.

Δύο (2) προκηρύξεις θέσεων ΔΕΠ μετά από συνταξιοδότηση ή παραίτηση μελών ΔΕΠ (Ευ. Σημαντώνη-Μπουρνιά, Λ. Παλαιοκρασσά).

Δύο (2) προτάσεις ανακήρυξης ομότιμων καθηγητών (Ευ. Σημαντώνη-Μπουρνιά, Λ. Παλαιοκρασσά).

Μια (1) συγκρότηση εκλεκτορικού σώματος (επανάληψη διαδικασίας εκλογής στο γνωστικό αντικείμενο «Ρωμαϊκή Αρχαιολογία»).

Ορισμός εκπροσώπων Τομέα Αρχαιολογίας & Ιστορίας της Τέχνης στη Συνέλευση του Τμήματος Ιστορίας & Αρχαιολογίας για το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014.

Ορισμός εκπροσώπων Τομέα Αρχαιολογίας & Ιστορίας της Τέχνης στην Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος.

Ορισμός εξεταστών και ημερομηνιών εξετάσεων εισαγωγής στον Α' και Β' κύκλο Μεταπτυχιακών σπουδών του Τμήματος.

Έγκριση εκπαιδευτικών αδειών επομένου ακαδημαϊκού έτους.

Έγκριση αδειών λίγων ημερών, συμμετοχής σε συνέδρια κλπ.

Συγκέντρωση απαιτούμενων δικαιολογητικών και σύνταξη καταλόγου πανεπιστημιακών ανασκαφών και επιφανειακών ερευνών που πρόκειται να πραγματοποιηθούν το 2014 (Η αίτηση υποβάλλεται κάθε χρόνο στο Υπουργείο Πολιτισμού, με καταληκτική ημερομηνία την 30ή Νοεμβρίου).

Ορισμός υπευθύνων σύνταξης Οδηγού προπτυχιακών / μεταπτυχιακών Σπουδών.

Προτεινόμενα συγγράμματα διανομής στους φοιτητές για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

Ορισμός ύλης και εξεταστών κατατακτηρίων εξετάσεων.

Ορισμός ύλης και εξεταστών για την ανάδειξη υποτρόφων Κληροδοτημάτων του ΕΚΠΑ.

Ορισμός ομάδων εργασίας για α) ΟΜΕΑ, β) ΜΟΔΙΠ, γ) ανοιχτά μαθήματα (open lessons), δ) σχεδιασμό του 1ου Θερινού Σχολείου (Summer School) Αρχαιολογίας από το ΕΚΠΑ.

Απόφαση διεξαγωγής ταχύρρυθμου σεμιναρίου στο επάγγελμα του ξεναγού σε συνεργασία με το Υπουργείο Τουρισμού (2014).

Βελτιώσεις/προσθήκες στο Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών.

Προτάσεις για την ένταξη της παιδαγωγικής επάρκειας στο Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος.

Διαδικασία εκλογής Διευθυντή Τομέα για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 (εκλογή καθηγητή Π. Βαλαβάνη).

Διαδικασία εκλογής Διευθυντή Σπουδαστηρίου (εκλογή καθηγήτριας Ι. Καραλή).

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2014-2015

Τομέας Ιστορίας

Διευθύντρια: Καθηγήτρια Μ. Ντούρου-Ηλιοπούλου

Η διαθεσιμότητα της γραμματέως κ. Στ. Τζαγάκη δυσχέρανε ιδιαίτερα τη λειτουργία του Τομέα Ιστορίας. Η επιστροφή της τον Ιούλιο του 2015 χαιρετήθηκε με ικανοποίηση από τα μέλη του Τομέα. Κατά την περίοδο της απουσίας της, σε λειτουργίες του Τομέα, εκτός από τη Διευθύντρια, συνέβαλε η κ. Χ. Μπαλή (ΕΔΙΠ).

Κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους 2014-2015 πραγματοποιήθηκαν 10 (δέκα) Γενικές Συνελεύσεις Τομέα (18/9/14, 6/11/14, 11/12/14, 22/1/2015, 19/2/15, 19/3/15, 7/5/15, 4/6/15, 26/6/15, 9/7/15).

Ισχυρό πλήγμα για τον Τομέα Ιστορίας αποτέλεσε η απώλεια του συναδέλφου, αναπληρωτή καθηγητή Νίκου Μπιργάλια. Στη μνήμη του προτάθηκε η διοργάνωση επιστημονικών συναντήσεων από μέλη ΔΕΠ και φοιτητές.

Αποφάσεις/προτάσεις προς τη Συνέλευση του Τμήματος, ανακοινώσεις.

Δύο (2) προκηρύξεις θέσεων ΔΕΠ έπειτα από τη συνταξιοδότηση του καθηγητή Αντ. Λιάκου και την αδόκητη απώλεια του αναπληρωτή καθηγητή Ν. Μπιργάλια.

Μια (1) προκήρυξη θέσης ΔΕΠ έπειτα από αίτηση εξέλιξης μέλους ΔΕΠ (Κ. Ράπτης).

Μία (1) αίτηση για μονιμοποίηση στη βαθμίδα της επίκουρης καθηγήτριας (Β. Σειρηνίδου).

Πρόταση για απονομή του τίτλου του Ομότιμου Καθηγητή στον κ. Αντ. Λιάκο.

Πρόταση για απονομή του τίτλου του επίτιμου διδάκτορα στον καθηγητή κ. Emmanuel Leroy-Ladurie.

Ενημέρωση για την ορκωμοσία των κκ. Β. Καραμανωλάκη και Σπ. Πλουμίδη ως επίκουρων καθηγητών.

Ορισμός εκπροσώπων Τομέα Ιστορίας στη Συνέλευση του Τμήματος Ιστορίας & Αρχαιολογίας για το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015.

Ορισμός εκπροσώπων Τομέα Ιστορίας στην Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος.

Ορισμός εξεταστών και ημερομηνιών εξετάσεων εισαγωγής στον Α' και Β' κύκλο Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος.

Έγκριση εκπαιδευτικών αδειών επομένου ακαδημαϊκού έτους.

Έγκριση αδειών λίγων ημερών, συμμετοχής σε συνέδρια κλπ.

Ορισμός υπευθύνων σύνταξης Οδηγού προπτυχιακών / μεταπτυχιακών Σπουδών.

Προτεινόμενα συγγράμματα διανομής στους φοιτητές για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

Ορισμός ύλης και εξεταστών κατατακτηρίων εξετάσεων.

Ορισμός ύλης και εξεταστών για την ανάδειξη υποτρόφων Κληροδοτημάτων του ΕΚΠΑ.

Απολογισμός του επιτυχημένου Προγράμματος του Τμήματος «Ιστορίας Επίσκεψις» για τους Εκπαιδευτικούς και της Πρακτικής Άσκησης των φοιτητών της Ιστορίας.

Οργάνωση επιμορφωτικού προγράμματος για το ευρύ κοινό (με δίδακτρα) και τίτλο «ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ στην Ιστορία, την Αρχαιολογία και την Ιστορία της Τέχνης» (τόπος: Ιστορικό Αρχείο ΕΚΠΑ, χρόνος: 24/4/15-22/5/15). Τα έσοδα από το Πρόγραμμα θα διατεθούν για την προκήρυξη θέσεων εντεταλμένων διδασκαλίας και σε άλλες ανάγκες του Τμήματος.

Πρόταση για επανάληψη του ανωτέρω προγράμματος για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος 2014-2015, με τίτλο «Η Εγγύς Ανατολή και η Κύπρος από τους προϊστορικούς χρόνους έως σήμερα» (16/11/2015-2/3/16).

Πρόταση για την επανάληψη/διεξαγωγή το επόμενο ακαδημαϊκό έτος, 2014-2015, των προγραμμάτων «Ιστορίας Επίσκεψις», στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Αθηναίων, και «Ιστορίας Περιήγησις» στο Άργος και το Ναύπλιο.

Ενημέρωση για το Πιστοποιητικό Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας μετά από πρωτοβουλία του ΦΠΨ και σε συνεργασία του Τμήματός μας με το ΦΠΨ και το Τμήμα Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής, καθώς και ορισμός διδασκόντων από τον Τομέα.

Πρόταση για αποστολή επιστολής στον Πρύτανη του ΕΚΠΑ, στην οποία εκφράζεται ο προβληματισμός για το θέμα που ανέκυψε σχετικά με την ομιλία της καθηγήτριας Όλ. Κατσιαρδή-Hering για την επέτειο της 25ης Μαρτίου.

Η καθηγήτρια Όλ. Κατσιαρδή-Hering και ο αναπλ. καθηγητής Π. Κονόρτας προτείνουν έρευνα για την Ελληνική Επανάσταση εν όψει της επετείου των 200 χρόνων από την έναρξή της, το 2021.

Πρόταση για την οργάνωση συνάντησης ιστορικών από ΑΕΙ και επιστημονικά ιδρύματα με θέμα τις νεοελληνικές σπουδές και τις σπουδές της Ιστορίας της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

Διαδικασία εκλογής Διευθυντή Τομέα για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος 2015-2016 (εκλογή καθηγήτριας Μ. Ντούρου-Ηλιοπούλου).

Τομέας Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Διευθυντής: Καθηγητής Π. Βαλαβάνης

Γραμματέας: Μ. Γκιώνη (ΕΤΕΠ)

Πραγματοποιήθηκαν 9 συνελεύσεις (25/9/14, 6/11/14, 11/12/14, 15/1/15, 19/2/15, 19/3/15, 7/5/15, 18/6/15, 9/7/15).

Αποφάσεις/προτάσεις στη Συνέλευση του Τμήματος, ανακοινώσεις.

Μια (1) προκήρυξη θέσης ΔΕΠ έπειτα από αίτηση εξέλιξης μέλους ΔΕΠ (Δ. Πλάντζος).

Ορισμός εκπροσώπων Τομέα Αρχαιολογίας & Ιστορίας της Τέχνης στη Συνέλευση του Τμήματος Ιστορίας & Αρχαιολογίας για το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015.

Ορισμός εκπροσώπων Τομέα Αρχαιολογίας & Ιστορίας της Τέχνης στην Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος.

Ορισμός εξεταστών και ημερομηνιών εξετάσεων εισαγωγής στον Α' και Β' κύκλο Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος.

Έγκριση εκπαιδευτικών αδειών επομένου ακαδημαϊκού έτους.

Έγκριση αδειών λίγων ημερών, συμμετοχής σε συνέδρια κλπ.

Συγκέντρωση απαιτούμενων δικαιολογητικών και σύνταξη καταλόγου πανεπιστημιακών ανασκαφών και επιφανειακών ερευνών που πρόκειται να πραγματοποιηθούν το 2015 (Η αίτηση υποβάλλεται κάθε χρόνο στο Υπουργείο Πολιτισμού, με καταληκτική ημερομηνία την 30ή Νοεμβρίου).

Ορισμός υπευθύνων σύνταξης Οδηγού προπτυχιακών / μεταπτυχιακών Σπουδών.

Σύνταξη καταλόγου προτεινόμενων συγγραμμάτων διανομής στους φοιτητές για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

Ορισμός ύλης και εξεταστών κατατακτηρίων εξετάσεων.

Ορισμός ύλης και εξεταστών για την ανάδειξη υποτρόφων Κληροδοτημάτων του ΕΚΠΑ.

Πρόταση οργάνωσης επιστημονικού συμποσίου προς τιμήν των ομοτίμων καθηγητριών κκ. Γ. Αλευρά-Κοκκορού, Α. Λαιμού και Ευ. Σημαντώνη-Μπουρνιά.

Προτάσεις για ένταξη μαθημάτων του Τομέα σε αυτά που θα παρέχουν στους φοιτητές παιδαγωγική επάρκεια.

Απόφαση διεξαγωγής ταχύρρυθμου σεμιναρίου στο επάγγελμα του ξεναγού σε συνεργασία με το Υπουργείο Τουρισμού (2015).

Διαδικασία εκλογής Διευθυντή Τομέα για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος 2015-2016 (εκλογή καθηγήτριας Π. Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα).

Διαδικασία εκλογής για την ανάδειξη Διευθυντή Μουσείου Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης (εκλογή καθηγήτριας Μ. Κωνσταντουδάκη-Κιτρομηλίδου).

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 2013

ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ-ΕΣΟΔΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ €	ΔΙΑΘΕΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – ΕΣΟΔΩΝ		
		ΜΟΝΑΔΕΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΟΣ	Ποσό €
ΤΑΚΤΙΚΗ ΠΙΣΤΩΣΗ ΕΚΠΑ	0	Υπόλοιπο 0		
ΤΑΚΤΙΚΗ ΠΙΣΤΩΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	7.000,20	Το ποσόν των 7.000,20 € δεν κατέστη δυνατόν να εκταμιευθεί, λόγω των διοικητικών αναταράξεων		
ΕΛΚΕ / ΚΟΝΔΥΛΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	27.258,83	Όλες οι μονάδες	Συντηρήσεις/ επισκευές	2.902,03
		Εργαστήρια	Αναλώσιμα	2.658,97
		Γραμματεία	Αγορά & εγκατάσταση φωτοτυπικού μηχανήματος	6.703,50
		Παν/κή ανασκαφή	Αγορά & εγκατάσταση container	783,24
		Όλες οι μονάδες	Γραφική ύλη/ είδη γραφείου	1.558,19
		Όλες οι μονάδες	Ηλεκτρονικός εξοπλισμός	7.058,94
		Όλες οι μονάδες	Μελάνια	1.881,90
		Μουσείο	Κατασκευή προθήκης	350,55
		Μουσείο	Γραφιστική εργασία	196,80
		Μουσείο	Κατασκευή Ιστοσελίδας	600,00
		Μουσείο	Πινακίδες	97,97
		Αμφιθέατρα	Απολύμανση	300,00
		Συνέδριο Ιστορίας	Γραμματειακή υποστήριξη από μεταπτυχιακούς φοιτητές	300,00
		Εργαστήριο Πληροφορικής	Λογισμικό	714,90
		Συνέδρια	Εκτυπώσεις	1.150,05
	Υπόλοιπο		1,79	
ΕΛΚΕ / ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΚΟΝΔΥΛΙ ΜΕΛΩΝ ΔΕΠ	34.690,54	Το ποσόν διανεμήθηκε σε μέλη ΔΕΠ κατόπιν αιτήσεώς τους (κατά προσέγγιση 1.068 € σε έκαστο μέλος)		

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 2014

ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ-ΕΣΟΔΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ €	ΔΙΑΘΕΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – ΕΣΟΔΩΝ		
		ΜΟΝΑΔΕΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΟΣ	Ποσό €
ΤΑΚΤΙΚΗ ΠΙΣΤΩΣΗ ΕΚΠΑ Κωδικός: Διάφορα έξοδα (αφορά προμήθειες για την <u>εκπαίδευση</u> που δεν εντάσσονται σε άλλον κωδικό, όπως π.χ. στις προμήθειες γραφικής ύλης, βιβλίων και ηλεκτρονικού εξοπλισμού που κανονικώς θα πραγματοποιούνταν με κεντρικούς διαγωνισμούς)	4.600,00	Μουσείο	Συσκότιση	172,81
		Όλες οι μονάδες	Γραμματόσημα	1.200,00
		Τομείς	Βιντεοπροβολείς	1.220,16
		Σπουδαστήρια	Ταινίες ασφαλείας βιβλίων	400,00
		Εργαστήριο Συντήρησης	Υλικά συντήρησης	1.003,59
		Αρχαιολογικό Πάρκο	Υλικά γλυπτικής	184,50
		Μαθήματα αρχαιολογίας	Υλικά κεραμικής	360,72
		Υπόλοιπο		58,22
ΤΑΚΤΙΚΗ ΠΙΣΤΩΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	7,200,00	1.352,00	Πολυμηχάνημα, τόνερ, κάρτες και χαρτί φωτοτυπιών, γραφική ύλη. Τα 5.848 €, λόγω διοικητικών αρρυθμιών, δεν εκταμιεύθηκαν	1.352,00
ΕΛΚΕ / ΚΟΝΔΥΛΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	8.779,00	Όλες οι μονάδες	Ηλεκτρονικός εξοπλισμός	1.118,24
		Όλες οι μονάδες	Γραφική ύλη	2.078,60
		Όλες οι μονάδες	Μελάνια	1.638,10
		Διάφορες μονάδες (Μουσείο, Σπουδαστήριο Αρχαιολογίας, Εργαστήριο Ψηφιοποίησης Βίου Βυζαντινών)	Επισκευές / συντηρήσεις	1.217,68
		Σπουδαστήριο Ιστορίας	Βιβλία	2.104,83
		Όλες οι μονάδες	Λογισμικό	490,00
		Υπόλοιπο		131,55
		ΕΛΚΕ / ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΚΟΝΔΥΛΙ ΜΕΛΩΝ ΔΕΠ	15.071,00	Το ποσόν διανεμήθηκε σε μέλη ΔΕΠ κατόπιν αιτήσεώς τους (κατά προσέγγιση, 416 € σε έκαστο μέλος)
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΧΥΡΡΥΘΜΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΤΟΥ ΞΕΝΑΓΟΥ (σε συνεργασία με το Υπουργείο Τουρισμού)	26.720,00 (καταβολή διδάκτρων από τους 40 συμμετέχοντες)	Μέλη ΔΕΠ, Εξωτερικοί συνεργάτες (απόφοιτοι ΕΚΠΑ)	Αμοιβές, μαθημάτων, ξεναγήσεων, πρακτικών ασκήσεων	11.034,00
		Λοιπό προσωπικό (επιτηρητές, γραμματείς, τεχνικοί)	Αμοιβές	3.854,00
		Καταρτιζόμενοι	Εκπ/κές εκδρομές (πούλμαν)	1.570,00
		Καταρτιζόμενοι	Βιβλία	5.990,00
		Καταρτιζόμενοι	Εκδήλωση υποδοχής ενημέρωσης	180,00
		Γραμματεία Προγράμματος	Αναλώσιμα	84,00
		ΕΛΚΕ.	Παρακράτηση 15%	4.008,00
		Υπόλοιπο		0

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 2015
(ενημέρωση έως 30/9/2015)

ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ-ΕΣΟΔΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ €	ΔΙΑΘΕΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – ΕΣΟΔΩΝ		
		ΜΟΝΑΔΕΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΟΣ	Ποσό €
ΤΑΚΤΙΚΗ ΠΙΣΤΩΣΗ ΕΚΠΑ	0	Υπόλοιπο		0
ΤΑΚΤΙΚΗ ΠΙΣΤΩΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		Υπόλοιπο		
ΕΛΚΕ / ΚΟΝΔΥΛΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		Υπόλοιπο		
ΕΛΚΕ / ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΚΟΝΔΥΛΙ ΜΕΛΩΝ ΔΕΠ		Υπόλοιπο		
ΑΝΟΙΧΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ, ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ»	11.675,00 (καταβολή διδάκτρων από τους συμμετέχοντες)	Τμήμα	Ποσό που θα διατεθεί για την κάλυψη διδακτικών αναγκών του Τμήματος (προκηρύξεις εντεταλμένων επιστημόνων)	6.000,00
		Γραμματεία Προγράμματος	Αμοιβή φοιτητών για την οργανωτική υποστήριξη του προγράμματος	2.000,00
		Γραμματεία Προγράμματος	Αναλώσιμα	130,00
		Γραμματεία Προγράμματος	Διάφορα	1.793,75
		ΕΛΚΕ.	Παρακράτηση 15%	1.751,25
		Υπόλοιπο		0
		ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ «ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ & ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ» (σε συνεργασία των Τμημάτων Φιλοσοφίας – Παιδαγωγικής – Ψυχολογίας, Φιλολογίας και Ιστορίας και Αρχαιολογίας)	1.700,00	Τμήμα (Πρακτική Άσκηση Φοιτητών)
		Υπόλοιπο	0	
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΧΥΡΡΥΘΜΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΤΟΥ ΞΕΝΑΓΟΥ (σε συνεργασία με το Υπουργείο Τουρισμού)	27.200,00 (καταβολή διδάκτρων από τους 40 συμμετέχοντες)	Τμήμα	Ηλεκτρονικός εξοπλισμός	1.309,27
		Γραμματεία Προγράμματος	Αναλώσιμα	291,00
		Μέλη ΔΕΠ, Εξωτερικοί συνεργάτες (απόφοιτοι ΕΚΠΑ)	Αμοιβές μαθημάτων, ξεναγήσεων, πρακτικών ασκήσεων	12.080,00
		Λοιπό προσωπικό (επιτηρητές, γραμματείς, τεχνικοί)	Αμοιβές	4.044,40
		Καταρτιζόμενοι	Εκπ/κές εκδρομές (πούλμαν)	2.048,00
		Καταρτιζόμενοι	Βιβλία	3.189,13
		Καταρτιζόμενοι	Εκδήλωση υποδοχής ενημέρωσης	158,00
		ΕΛΚΕ	Παρακράτηση 15%	4.080,00
		Υπόλοιπο		0,20

Σχολιασμός

Οι ανωτέρω πίνακες αποτυπώνουν τη δυσχερή οικονομική κατάσταση του Πανεπιστημίου Αθηνών -και του Τμήματος.

Το έτος 2014, η οικονομική ενίσχυση του Τμήματος από τον ΕΛΚΕ μειώθηκε, σε σχέση με το προηγούμενο έτος 2013, ως μεν προς το Κονδύλι Ανάπτυξης Τμήματος περίπου κατά τα 2/3, ως δε προς το Ερευνητικό Κονδύλι των μελών ΔΕΠ περισσότερο από το 1/2. Οικονομική ενίσχυση από την Τακτική Πίστωση δεν δόθηκε κατά το έτος 2013, ενώ κατά το έτος 2014 αυτή υπήρξε εξαιρετικά περιορισμένη.

Επιπλέον, λόγω διοικητικών αρρυθμιών, συνέβη ολική ή μερική απώλεια της οικονομικής ενίσχυσης από την Τακτική Πίστωση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, το οποίο το Τμήμα σταθερά διατηρεί χωρίς δίδακτρα.

Από την άλλη, το Τμήμα εξασφάλισε ιδίους πόρους χάρη στην οργάνωση του Ανοιχτού Πανεπιστημιακού Προγράμματος «Διαδρομές στην Ιστορία, την Αρχαιολογία και την Ιστορία της Τέχνης» και τη συμμετοχή του στο «Πιστοποιητικό Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας». Τα εισπραχθέντα χρηματικά ποσά καλύπτουν ήδη επιτακτικές διδακτικές και ερευνητικές υποχρεώσεις του Τμήματος. Επιπλέον, το Πρόγραμμα Ταχύρρυθμης Κατάρτισης στο Επάγγελμα του Ξεναγού, εκτός από την καταβολή αμοιβών, έχει συμβάλει στη λειτουργία του Τμήματος με την αγορά ηλεκτρονικού εξοπλισμού και αναλωσίμων.

ΜΗΤΡΩΑ ΕΚΛΕΚΤΩΡΩΝ - ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΠΕΛΛΑ

Σύμφωνα με τον Ν. 4009/2011, άρθρο 19 παρ. 3. α, για τη διαδικασία εκλογής ή εξέλιξης μέλους ΔΕΠ αναγκαία είναι η κατάρτιση εγκεκριμένων από τη Σύγκλητο Μητρώων Εκλεκτόρων Ιδρύματος, από τα οποία επιλέγονται τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη των επταμελών επιτροπών (εσωτερικοί εκλέκτορες της οικείας σχολής και του ιδρύματος και εξωτερικοί εκλέκτορες ιδρυμάτων ημεδαπής-αλλοδαπής), ένα μέλος εκ των οποίων πρέπει να προέρχεται από ίδρυμα της αλλοδαπής, καθώς και οι προβλεπόμενοι αξιολογητές (στα μητρώα εσωτερικών μελών εγγράφονται καθηγητές ή αναπληρωτές καθηγητές της οικείας σχολής και του ιδρύματος. Στα μητρώα εξωτερικών μελών εγγράφονται καθηγητές άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής και ομοταγών Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής, καθώς και αντίστοιχης βαθμίδας ερευνητές ερευνητικών ιδρυμάτων της ημεδαπής και της αλλοδαπής).

Επιπλέον, σύμφωνα με την Κοινή Υπουργική Απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων και του Υπουργού Οικονομικών με θέμα «Ανάπτυξη και λειτουργία ηλεκτρονικού συστήματος ολοκληρωμένης διαχείρισης διαδικασιών εκλογής και εξέλιξης καθηγητών καθώς και κατάρτισης και τήρησης μητρώων εσωτερικών και εξωτερικών μελών» (ΦΕΚ 2619/τ. Β΄/16/10/2013), συστάθηκε το πληροφοριακό σύστημα ΑΠΕΛΛΑ, μέσω του οποίου καταρτίζονται και τηρούνται τα εσωτερικά και εξωτερικά μητρώα των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, υποβάλλονται αιτήσεις υποψηφιότητας για την πλήρωση θέσεων που προκηρύχθηκαν μαζί με τα αναγκαία για την κρίση δικαιολογητικά, δημοσιοποιούνται οι διαδικασίες εκλογής ή εξέλιξης και αναρτάται το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τις ανωτέρω διαδικασίες. Τέλος, σύμφωνα με Εγκύκλιο του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων της 20ής Δεκεμβρίου 2013, ως έναρξη εφαρμογής του συστήματος ΑΠΕΛΛΑ, ορίζεται η 1η Απριλίου 2014.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2013-2014

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014, το Τμήμα συμμετείχε ενεργά στις συντονισμένες προσπάθειες της Κοσμητείας της Φιλοσοφικής Σχολής για την κατάρτιση των Μητρώων Εκλεκτόρων, από τον αρχικό σχεδιασμό έως και την έγκρισή τους. Σημειώνεται ότι ως φόρμα των μητρώων της Φιλοσοφικής Σχολής και ακολούθως του Πανεπιστημίου μας υιοθετήθηκε η λειτουργική, καλαίσθητη φόρμα, την οποία πρότεινε το Τμήμα μας, δημιούργημα της συναδέλφου, επίκουρης καθηγήτριας κ. Αικατερίνης Νικολάου.

Σε επίπεδο Τμήματος επιτελέσθηκε σημαντικό έργο, αποτέλεσμα εντατικής εργασίας, διαλόγου και στενής συνεργασίας όλων των μελών ΔΕΠ και με τη συνεισφορά του κ. Ι. Ματζαβάκη, διοικητικού υπαλλήλου Π.Ε. του Εργαστηρίου Πληροφορικής του Τμήματος. Συνολικά καταρτίσθηκαν δεκατέσσερα (14) Μητρώα Εκλεκτόρων (εσωτερικών οικείου ιδρύματος καθώς και εξωτερικών, ημεδαπής και αλλοδαπής) για τα ακόλουθα, ευρέα γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος: Προϊστορική Αρχαιολογία, Αρχαιολογία Ανατολικών λαών, Κλασική Αρχαιολογία, Ρωμαϊκή Αρχαιολογία, Βυζαντινή Αρχαιολογία, Ιστορία Τέχνης, Μουσειολογία, Αρχαία Ιστορία, Βυζαντινή Ιστορία, Ιστορία Μέσων και Νεωτέρων Χρόνων, Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία, Ιστορία Νέου Ελληνισμού, Νεότερη και Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία, Ιστορία Μεταπολεμικού Κόσμου.

Με εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος, όπως και των υπολοίπων ένδεκα Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής, η Κοσμητεία της Φιλοσοφικής Σχολής, με απόφαση της 17ης Ιουλίου 2014, κατάρτισε τα Μητρώα Εκλεκτόρων της Σχολής και διαβίβασε την απόφαση στη Σύγκλητο. Με απόφασή της στη συνεδρία της 31ης Ιουλίου 2014, η Σύγκλητος προέβη στην έγκριση ανά γνωστικό αντικείμενο, ανά έναν έκαστο εκλέκτορα χωριστά και επίσης για το σύνολο των αναφερομένων στα παραπάνω Μητρώα Εκλεκτόρων ως συναποτελούντων το γενικό Μητρώο Εκλεκτόρων της Φιλοσοφικής Σχολής.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2014-2015

Στις αρχές Σεπτεμβρίου 2014, μετά την εξασφάλιση του καταλόγου εγγεγραμμένων εκλεκτόρων στο σύστημα ΑΠΕΛΛΑ (μη αναρτημένου έως τότε στον ιστότοπο του συστήματος) και τον εντοπισμό ορισμένων διαφορών με τα Μητρώα Εκλεκτόρων του, το Τμήμα, με βάση γενικές οδηγίες του Αναπληρωτή Πρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Διεθνών Σχέσεων, καθηγητή κ. Κωνσταντίνου Μπουραζέλη και σε συνεργασία με την Κοσμήτορα καθηγήτρια κ. Ελένη Καραμαλέγκου και τους Προέδρους των υπολοίπων Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής, προέβη σε αναγκαίες τροποποιήσεις (προσθήκες/αφαιρέσεις εκλεκτόρων και άλλων στοιχείων) των εγκεκριμένων Μητρώων Εκλεκτόρων. Είχε προηγηθεί η αποστολή ενημερωτικής επιστολής από κάθε Τμήμα της Φιλοσοφικής Σχολής προς όλους τους αναγεγραμμένους στα Μητρώα εκλέκτορες, οι οποίοι, όπως διαπιστώθηκε, δεν είχαν εγγραφεί στον κατάλογο του συστήματος ΑΠΕΛΛΑ (κυρίως της αλλοδαπής), με το αίτημα για την εγγραφή τους. Τα τελικά Μητρώα Εκλεκτόρων της Φιλοσοφικής Σχολής (και του Τμήματος) έχουν αναρτηθεί στον ιστότοπο του Πανεπιστημίου Αθηνών από τον ορισθέντα ως διαχειριστή του συστήματος κ. Σπ. Μπόλη, ήδη δε έχει γίνει χρήση τους σε κρίσεις για εξέλιξη μελών του Τμήματος. Υπεύθυνη για το Τμήμα μας έχει ορισθεί η γραμματέας του κ. Ειρ. Κατσικαρέλη.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το Τμήμα παρέχει κοινό πτυχίο Ιστορίας και Αρχαιολογίας, με αναγραφή της ειδίκευσης/κατεύθυνσης που έχει λάβει ο φοιτητής, Ιστορίας ή Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης.

Το Τμήμα, το 2010, προέβη σε ευρεία αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών του. Ειδικότερα, τα έως τότε αναγκαία για τη λήψη του πτυχίου 42 μαθήματα, τετράωρης ανά εβδομάδα διδασκαλίας, αυξήθηκαν σε 52 μαθήματα, τρίωρης, όμως, ανά εβδομάδα διδασκαλίας. Παράλληλα, το πρόγραμμα σπουδών οργανώθηκε αναλυτικώς με βάση το σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων ECTS (240 τουλάχιστον).

Κατά το αναμορφωμένο πρόγραμμα σπουδών και των δυο ειδικέσεων/κατευθύνσεων, τα 52 μαθήματα εξακολουθούν να διακρίνονται σε Βάσης, Κορμού, Ειδίκευσης, Ελεύθερης Επιλογής. Τα μαθήματα Βάσης περιλαμβάνουν μαθήματα Φιλολογίας και Παιδαγωγικής, τα οποία οι φοιτητές του Τμήματος υποχρεούνται να παρακολουθήσουν, προκειμένου να διαμορφώσουν τη βάση εκείνη των γνώσεων που θα τους επιτρέψει να προσεγγίσουν, με την απαραίτητη ευρύτερη εποπτεία, τον επιστημονικό κλάδο που θα επιλέξουν, αλλά και να ανταποκριθούν επιτυχέστερα στις απαιτήσεις της πιθανής μελλοντικής τους απορρόφησης στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Τα μαθήματα Κορμού περιλαμβάνουν μαθήματα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης και είναι υποχρεωτικά για τους φοιτητές των δύο κατευθύνσεων, οι οποίοι με τα μαθήματα αυτά αποκτούν έναν κοινό κορμό γνώσεων προς εμβάθυνσή τους, στη συνέχεια, σε ειδικότερους κλάδους της επιστήμης τους μέσω των μαθημάτων Ειδίκευσης. Η κατηγορία των μαθημάτων Ειδίκευσης περιλαμβάνει Υποχρεωτικά και Επιλεγόμενα. Από τα προσφερόμενα Επιλεγόμενα μαθήματα Ειδίκευσης υποχρεούται ο φοιτητής να επιλέξει μέχρι το πέρας των σπουδών του τουλάχιστον δύο σεμιναριακά μαθήματα, στα οποία αξιολογείται με βάση την όλη συμμετοχή του, την προφορική παρουσίαση σεμιναριακής εργασίας και την τελική γραπτή μορφή της εργασίας αυτής, που θα αποδεικνύει την ικανότητά του στον χειρισμό της επιστημονικής μεθόδου, στον εντοπισμό ζητημάτων που ενδιαφέρουν ερευνητικά και στην κριτική τοποθέτηση απέναντι στο εξεταζόμενο θέμα.

Προσφέρονται επίσης μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής, τα οποία ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει από ευρύ κατάλογο μαθημάτων (από την άλλη Κατεύθυνση του Τμήματος, από άλλο Τμήμα ή άλλη Σχολή).

Μαθήματα του Τμήματος διδάσκονται στα υπόλοιπα Τμήματα της Σχολής είτε ως υποχρεωτικά είτε ως επιλεγόμενα (σε συνδιδασκαλία).

Στα μαθήματα του Τμήματος γίνεται ευρεία χρήση των Νέων Τεχνολογιών, ενώ η επικοινωνία διδασκόντων και φοιτητών είναι συνεχής μέσω του συστήματος η-τάξη (e-class).

Οι πτυχιούχοι του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών διαθέτουν πιστοποιημένη από το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος την απαιτούμενη για τους εκπαιδευτικούς παιδαγωγική-διδακτική επάρκεια (βλ. επόμενη ενότητα).

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2013-2014

Στο Τμήμα λειτούργησαν δύο προγράμματα σπουδών (αναλυτικά, βλ. Οδηγός Προπτυχιακών Σπουδών, 2013-2014, <http://www.arch.uoa.gr>).

I. Το παλαιό πρόγραμμα σπουδών των 42 μαθημάτων για τους έως και το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011 εισαχθέντες φοιτητές του Τμήματος.

II. Το αναμορφωμένο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος (52 μαθημάτων / 240 τουλάχιστον ECTS) για τους από το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012 και στο εξής εισαχθέντες φοιτητές του Τμήματος, ως ακολούθως:

1. Μαθήματα υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις

α) Μαθήματα Βάσης: 11 μαθήματα (9 μαθήματα από το Τμήμα Φιλολογίας και 2 μαθήματα από το Τμήμα ΦΠΨ).

β) Μαθήματα Κορμού: 20 μαθήματα (10 μαθήματα Ιστορίας και 10 μαθήματα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης).

2. Μαθήματα κατεύθυνσης

α) Μαθήματα Ειδίκευσης: 17 μαθήματα, που οργανώνονται ως ακολούθως:

Κατεύθυνση Ιστορίας: 8 μαθήματα Υποχρεωτικά Ειδίκευσης και 9 μαθήματα Επιλεγόμενα Ειδίκευσης (εκ των οποίων δύο τουλάχιστον σεμιναριακά)

Κατεύθυνση Αρχαιολογίας: 9 μαθήματα Υποχρεωτικά Ειδίκευσης και 8 μαθήματα Επιλεγόμενα Ειδίκευσης (εκ των οποίων δύο τουλάχιστον σεμιναριακά)

β) Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής: 4 μαθήματα

Η απόφαση του Τμήματος να διεκδικήσει για τους αποφοίτους του την κατοχή της παιδαγωγικής-διδασκτικής επάρκειας από το πτυχίο του υποχρέωσε σε νέα, επιμέρους αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών, για τους φοιτητές του οι οποίοι είχαν εισαχθεί από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 (αναλυτικά, παρακάτω και στην επόμενη ενότητα «Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια»). Το πρόγραμμα εγκρίθηκε από τη Σύγκλητο και από το Υπουργείο Παιδείας ως παρέχον την παιδαγωγική-διδασκτική επάρκεια.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2014-2015

Στο Τμήμα λειτούργησαν τρία προγράμματα σπουδών (αναλυτικά, βλ. Οδηγός Προπτυχιακών Σπουδών, 2014-2015, <http://www.arch.uoa.gr>).

I. Το παλαιό πρόγραμμα σπουδών των 42 μαθημάτων για τους έως και το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011 εισαχθέντες φοιτητές του Τμήματος.

II. Το αναμορφωμένο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος (52 μαθημάτων / 240 τουλάχιστον ECTS) για εισαχθέντες κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2011-2012, 2012-2013 φοιτητές του Τμήματος.

III. Το νέο αναμορφωμένο και παρέχον τη διδακτική και παιδαγωγική επάρκεια πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος (52 μαθημάτων / 240 τουλάχιστον ECTS) για τους από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 και στο εξής εισαχθέντες φοιτητές του Τμήματος, ως ακολούθως:

1) Μαθήματα υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις

α) Μαθήματα Βάσης: 13 μαθήματα (9 μαθήματα από το Τμήμα Φιλολογίας και 4 μαθήματα από το Τμήμα ΦΠΨ).

β) Μαθήματα Κορμού: 21 μαθήματα (10 μαθήματα Ιστορίας, 10 μαθήματα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης, 1 Μάθημα Εσωτερικής Επιλογής, παιδαγωγικού χαρακτήρα, το οποίο ο φοιτητής επιλέγει μεταξύ 4 μαθημάτων (βλ. στην επόμενη ενότητα «Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια»).

2. Μαθήματα κατεύθυνσης

α) Μαθήματα Ειδίκευσης: 16 μαθήματα, που οργανώνονται ως ακολούθως:

Κατεύθυνση Ιστορίας: 8 μαθήματα Υποχρεωτικά Ειδίκευσης και 8 μαθήματα Επιλεγόμενα Ειδίκευσης (εκ των οποίων δύο τουλάχιστον σεμιναριακά)

Κατεύθυνση Αρχαιολογίας: 9 μαθήματα Υποχρεωτικά Ειδίκευσης και 7 μαθήματα Επιλεγόμενα Ειδίκευσης (εκ των οποίων δύο τουλάχιστον σεμιναριακά)

β) Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής: 2 μαθήματα

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ

Σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 2 του Ν. 3848/2010 (ΦΕΚ Α΄/71) σε συνδυασμό με την παράγραφο 22 του άρθρου 36 του Ν. 4186/2013 (ΦΕΚ Α΄/193), η πιστοποιημένη παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια γίνεται αναγκαία προϋπόθεση διορισμού στη δημόσια δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Η παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια πιστοποιείται: α) Με βεβαίωση περί επιτυχούς παρακολούθησης ειδικού προγράμματος σπουδών τουλάχιστον εξαμηνιαίας διάρκειας, το οποίο παρέχεται από Τμήμα Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή από ομάδες συνεργαζόμενων Τμημάτων του ίδιου ή περισσότερων Α.Ε.Ι. σε αποφοίτους Τμημάτων που έχουν τα ειδικά τυπικά προσόντα διορισμού στην πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια εκπαίδευση, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις ..., ή β) Με την κατοχή πτυχίου Τμήματος Α.Ε.Ι., το πρόγραμμα σπουδών του οποίου εξασφαλίζει την προς τούτο αναγκαία θεωρητική κατάρτιση και πρακτική εξάσκηση και οι απόφοιτοι του οποίου έχουν τα ειδικά τυπικά προσόντα διορισμού στην πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια εκπαίδευση σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, από το 2010 και στο εξής, έθεσε το ζήτημα στις προτεραιότητές του και κινήθηκε συστηματικά για την προσαρμογή του στη σχετική νομοθεσία. Σήμερα αποτελεί ένα από τα πρώτα Τμήματα ΑΕΙ της χώρας που έχουν εξασφαλίσει την παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια από το πτυχίο του για το σύνολο των αποφοίτων του, επιπλέον δε συμμετέχει στο ειδικό πρόγραμμα «Πιστοποιητικό Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας» της Φιλοσοφικής Σχολής.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2013-2014

Το έτος 2014, το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, με διαπιστωτική απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΦΕΚ Β΄/2433 /12.09.2014), εξασφάλισε την παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια από το πτυχίο του Τμήματος για τους αποφοίτους του, οι οποίοι έχουν εισαχθεί από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 και στο εξής, σύμφωνα με τον Ν. 3848/2010, άρθρο 2, παράγραφος 3, περίπτωση β΄ (ΦΕΚ Α΄/ 71/ 19.05.2010), σε συνδυασμό με τον Ν. 4186/2013, άρθρο 36, παράγραφος 22, περίπτωση β΄ και ε΄ (ΦΕΚ Α΄ 193/ 17.09.2013).

Η κατοχή της Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας εξασφαλίζει στους αποφοίτους του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας τη δυνατότητα: α) να γίνονται δεκτοί στον διαγωνισμό μέσω ΑΣΕΠ για την κατάρτιση πίνακα κατάταξης εκπαιδευτικών κατά κλάδο και ειδικότητα (ειδικότερα, ως εκπαιδευτικών του κλάδου «ΠΕ02 Φιλολόγων»), με σκοπό τον διορισμό ή την πρόσληψή τους στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, σύμφωνα με τους ανωτέρω νόμους, β) να προσλαμβάνονται στην ιδιωτική εκπαίδευση (Ν. 3848/2010, άρθρο 8).

Σημειώνεται ότι οι προ του 2013-2014 εισαχθέντες φοιτητές του Τμήματος, καθώς και οι πτυχιούχοι αυτού, δεν υπάγονται στις σχετικές με την υποχρέωση πιστοποιημένης παιδαγωγικής-διδακτικής επάρκειας διατάξεις και το πτυχίο του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών τους διασφαλίζει αυτομάτως τη δυνατότητα συμμετοχής σε μελλοντικούς διαγωνισμούς ΑΣΕΠ για τον κλάδο «ΠΕ02 Φιλολόγων», όπως αυτό ίσχυε και πριν από την ψήφιση του Ν. 3848/2010.

Με δεδομένο ότι μια από τις κύριες επαγγελματικές κατευθύνσεις των αποφοίτων του Τμήματος είναι η απασχόλησή τους ως καθηγητών του κλάδου «ΠΕ02 Φιλολόγων», η εξασφάλιση της παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας από το πτυχίο του, σε συνδυασμό με τις γενικές ευνοϊκές ρυθμίσεις για τους προ του ακαδημαϊκού έτους 2013-2014 εισαχθέντες, συνιστά σημαντική επιστημονική και επαγγελματική αναγνώριση και ενισχύει έτι περαιτέρω το κύρος του Τμήματος. Για την επίτευξή της απαιτήθηκαν

συντονισμένες πρωτοβουλίες και δράσεις του Πανεπιστημίου Αθηνών και της Κοσμητείας της Φιλοσοφικής Σχολής, στις οποίες το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας διαδραμάτισε ενεργό ρόλο.

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014, μετά τη δημοσίευση του Ν. 4186/2013, το Τμήμα, αφού προηγήθηκε διεξοδική συζήτηση, με απόφασή του της 4ης Συνέλευσης της 13.03.2014, προέβη σε αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών του για τους φοιτητές του, που έχουν εισαχθεί από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 και στο εξής, σε πλήρη προσαρμογή του στον ανωτέρω Ν. 4186/2013, άρθρο 36, παράγραφος 22, περίπτωση β και ε, σύμφωνα με τον οποίο για τη εξασφάλιση της παιδαγωγικής και διδακτικής κατάρτισης:

προϋπόθεση αποτελεί η ύπαρξη μέσα στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος διδακτικών αντικειμένων που εμπίπτουν στις ακόλουθες θεματικές περιοχές: 1. Θέματα εκπαίδευσης και αγωγής, 2. Θέματα μάθησης και διδασκαλίας, 3. Ειδική διδακτική και πρακτική άσκηση.

Ειδικότερα, το Τμήμα διατήρησε στο πρόγραμμα σπουδών του –διάρκειας 4 ετών/8 εξαμήνων– τον αριθμό των 52 μαθημάτων που απαιτούνταν έως τότε για την απόδοση του πτυχίου του, ωστόσο ενσωμάτωσε στο ανωτέρω πρόγραμμα σπουδών τον ακόλουθο κύκλο μαθημάτων (εκ των οποίων ορισμένα νέα, ενώ άλλα αποτελούσαν από προηγούμενα έτη μαθήματα προσφερόμενα από το Τμήμα):

Μαθήματα Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας

(για τους εισαχθέντες από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 και στο εξής φοιτητές)

		ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
1η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ: Θέματα εκπαίδευσης και αγωγής			
1		Οι φοιτητές παρακολουθούν ως Μάθημα Υποχρεωτικό, με ελεύθερη εσωτερική επιλογή, ένα (1) από τα τέσσερα μαθήματα που ακολουθούν (1Α, 1Β, 1Γ, 1Δ)	
Ή	Α	Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας (Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας)	5,5
Ή	Β	Ιστορία της Εκπαίδευσης (Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας)	5,5
Ή	Γ	Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης (Τμήμα Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας)	5,5
Ή	Δ	Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης (Τμήμα Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας)	5,5
2		Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές (Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας)	5
2η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ: Θέματα μάθησης και διδασκαλίας			
3		Παιδαγωγική Ψυχολογία (Τμήμα Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας)	3
4		Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση (Τμήμα Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας)	3
3η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ: Ειδική διδακτική και πρακτική άσκηση			
5		Σεμιναριακό μάθημα (Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας)	6
6		Σεμιναριακό μάθημα (Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας)	6
7		Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών Μαθημάτων (Τμήμα Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας)	4
8		Διδακτική της Ιστορίας. Θεωρία και πράξη. (Τμήμα Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας) <i>Το μάθημα συνοδεύεται από Πρακτική Άσκηση σε σχολεία</i>	4,5
		Πρακτική Άσκηση των φοιτητών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας σε σχολεία (Τμήμα Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας)	
ΣΥΝΟΛΟ			ΣΥΝΟΛΟ
8			37

Κατόπιν αυτών, την 31η Μαρτίου 2014, το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας υπέβαλε στη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου Αθηνών το ανωτέρω αναμορφωμένο πρόγραμμα σπουδών του, με αίτημα την εξασφάλιση της παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας.

Η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου Αθηνών στη Συνεδρία της 3ης Απριλίου 2014 (24η Συνεδρίαση ακαδημαϊκού έτους 2013-2014) ενέκρινε ομόφωνα το σχετικό αίτημα του Τμήματος, η πρόταση του οποίου κρίθηκε πλήρως τεκμηριωμένη και πληρούσα απολύτως τις προϋποθέσεις που απαιτεί ο νόμος, και ακολούθως υπέβαλε θετική εισήγηση προς τον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων για την έκδοση διαπιστωτικής απόφασης.

Με βάση τα παραπάνω έγγραφα και αφού προηγήθηκε θετική εισήγηση του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ), ο Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων εξέδωσε διαπιστωτική απόφαση σχετικά με την εξασφάλιση της παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας από το πτυχίο του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας, η οποία δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ τ. Β' 2433/12.09.2014.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2014-2015

α) Εφαρμόστηκε το αναμορφωμένο πρόγραμμα σπουδών, το οποίο εξασφαλίζει την παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια από το πτυχίο του Τμήματος για τους αποφοίτους του, οι οποίοι έχουν εισαχθεί από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 και στο εξής. Οι φοιτητές του Τμήματος της ανωτέρω κατηγορίας, αλλά και παλαιότερων ετών, ενημερώθηκαν λεπτομερώς για το ζήτημα με ανακοινώσεις στην ιστοσελίδα του Τμήματος και μέσω του η-τάξη, καθώς και με σχετικές παρουσιάσεις στις αίθουσες διδασκαλίας.

β) Το Τμήμα έκανε δεκτή πρόταση του Τμήματος Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας (ΦΠΨ) να συμμετάσχει στο ειδικό Πρόγραμμα «Πιστοποιητικό Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας» για αποφοίτους Τμημάτων που έχουν τα ειδικά τυπικά προσόντα διορισμού στην πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια εκπαίδευση, ετήσιας διάρκειας (δύο διδακτικών εξαμήνων), σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 2 του Ν. 3848/ 2010 (ΦΕΚ Α' 71), σε συνεργασία με το Τμήμα ΦΠΨ, το οποίο είχε και την όλη πρωτοβουλία, και το Τμήμα Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών).

Στην Επιστημονική Επιτροπή του Προγράμματος, με Υπεύθυνη την κ. Χρ. Νόβα-Καλτσούνη, καθηγήτρια του ΦΠΨ, εκπρόσωπος του Τμήματός μας ορίστηκε η καθηγήτρια Μ. Ντούρου-Ηλιοπούλου. Μαθήματα Ιστορίας δίδαξαν στο Πρόγραμμα η καθηγήτρια Όλ. Κατσιαρδή-Hering, οι επίκουροι καθηγήτριες Κ. Κωνσταντινίδου και Μ. Παπαθανασίου και ο επίκουρος καθηγητής Ευ. Καραμανωλάκης.

Το Πρόγραμμα εγκαινιάστηκε κατά το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015. Παρά ορισμένες οργανωτικές αδυναμίες που παρατηρήθηκαν κατά την πρώτη εφαρμογή του, η λειτουργία του κρίθηκε επιτυχής. Συμμετείχαν 60 εκπαιδευόμενοι, οι οποίοι έλαβαν το πτυχίο τους σε ειδική τελετή, τον Ιούλιο του 2015. Από τα καταβληθέντα δίδακτρα, το Τμήμα έλαβε το ποσό των 1.700 €, τα οποία διετεθήσαν ως αμοιβή στην κ. Μ. Χαρίση για υπηρεσίες της προς το Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ (ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ, ΑΜΕΙΒΟΜΕΝΗ), ΕΠΕΔΒΜ-ΕΣΠΑ 2007-2013

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας για πρώτη φορά εντάχθηκε σε θεσμοθετημένο (αμειβόμενο) πρόγραμμα πρακτικής άσκησης φοιτητών, στο πλαίσιο του ΕΠΕΑΕΚ II (Έναρξη 1.1.2006, Λήξη 30.9.2008).

Κατά το χρονικό διάστημα 2007-2013, το Τμήμα εντάχθηκε στο νέο (αμειβόμενο) Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης (ΠΠΑ) Φοιτητών, το οποίο έλαβε παράταση έως τον Οκτώβριο του έτους 2015. Στόχος του ΠΠΑ του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας είναι η ερευνητική και επαγγελματική εξοικείωση φοιτητών του Τμήματος με τους φυσικούς χώρους επαγγελματικής τους δραστηριότητας, προκειμένου να επιτευχθεί η δημιουργία διαύλου αμφίδρομης μετάδοσης πληροφοριών μεταξύ πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και συναφών προς αυτήν υπηρεσιών, με σκοπό την αμοιβαία συνεργασία.

Το ΠΠΑ του Τμήματος είναι προαιρετικό, αμειβόμενο για τους συμμετέχοντες και πραγματοποιείται σε Εφορείες Αρχαιοτήτων, Ιστορικά Αρχεία, Μουσεία, Βιβλιοθήκες, Υπηρεσίες Υπουργείων, καθώς και σε σχετικά με την Ιστορία της Τέχνης ερευνητικά ιδρύματα. Το ΠΠΑ εντάσσεται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης και Δια Βίου Μάθησης (ΕΠΕΔΒΜ) του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο-ΕΚΤ) και από Εθνικούς Πόρους. Κριτήρια επιλογής των υποψηφίων φοιτητών για τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα αυτό, σύμφωνα με απόφαση του Τμήματος, είναι η βαθμολογία και το εξάμηνο φοίτησης (Β' εξάμηνο και εξής).

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ, ΜΗ ΑΜΕΙΒΟΜΕΝΗ)

◆ Οι φοιτητές του Τμήματος είναι υποχρεωμένοι για τη λήψη του πτυχίου τους να μετάσχουν, συνολικά και ανά Κατεύθυνση, σε πρακτικές ασκήσεις.

- Οι φοιτητές του Τμήματος, στο πλαίσιο του υποχρεωτικού μαθήματος «ΠΔ301: Διδακτική της Ιστορίας. Θεωρία και πράξη», χειμερινού εξαμήνου, που προσφέρει ο Τομέας Παιδαγωγικής του Τμήματος Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας (ΦΠΨ), λαμβάνουν μέρος σε υποχρεωτική πρακτική άσκηση, διάρκειας 9 ωρών (3 τρίωρα επί 3 ημέρες). Στο πλαίσιο της άσκησης αυτής οι φοιτητές διακρίνονται σε μικρές ευέλικτες ομάδες των 20 ατόμων, οι οποίες και παρακολουθούν σε πρώτη φάση διδασκαλία φιλολογικών μαθημάτων σε σχολεία της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, με τη συνοδεία συνεργατών του Τομέα Παιδαγωγικής, οι οποίοι είναι διδάκτορες ή υποψήφιοι διδάκτορες της Παιδαγωγικής. Σε δεύτερο επίπεδο γίνεται ενδεδειγμένη συζήτηση των φοιτητών με τους επόπτες-συνοδούς ώστε να φωτίσουν πεδία των διδασκαλιών που προηγήθηκαν, να ερμηνευθούν τεχνικές και δράσεις και να διατυπωθούν προτάσεις πιθανών παρεμβάσεων βελτιωτικού χαρακτήρα της διδακτικής και μαθησιακής διαδικασίας.

Σημειώνεται ότι η πρακτική αυτή άσκηση είναι βασικός συντελεστής για την απόδοση στο πτυχίο του Τμήματός μας της Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας.

- Οι φοιτητές της Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης στο πλαίσιο του υποχρεωτικού μαθήματος «ΙΑ 103: Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία», εαρινού εξαμήνου, λαμβάνουν μέρος σε πρακτική άσκηση, διάρκειας οκτώ ημερών συνολικά (κατά προτίμηση δύο ημέρες ανά εβδομάδα), στην πανεπιστημιακή ανασκαφή, η οποία τα προηγούμενα έτη πραγματοποιούνταν στο Διογένιο Γυμνάσιο στην Πλάκα και από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 διενεργείται στο Πλάσι Μαραθώνα.

- Οι φοιτητές της Κατεύθυνσης Ιστορίας, στο πλαίσιο του υποχρεωτικού μαθήματος «ΙΙ29: Μεθοδολογικά Προβλήματα Ιστορίας», χειμερινού εξαμήνου, από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 λαμβάνουν μέρος σε σχετική με τη μεθοδολογία και τις τεχνικές της επιστήμης της Ιστορίας πρακτική άσκηση, η οποία διενεργείται σε χώρους του Πανεπιστημίου και άλλων επιστημονικών ιδρυμάτων, διάρκειας τεσσάρων ημερών συνολικά.

♦ Οι φοιτητές της Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης, σε μεγάλο αριθμό τους, μετέχουν εθελοντικά στις ανασκαφές που διενεργούνται από μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, στο πλαίσιο της ερευνητικής δραστηριότητάς τους.

♦ Στον Τομέα Ιστορίας λειτουργεί Πρόγραμμα Εθελοντικής Πρακτικής Άσκησης Φοιτητών σε αρχαία και ερευνητικά κέντρα, με Υπεύθυνες την καθηγήτρια Αθ. Κόλια-Δερμιτζάκη και την αναπληρώτρια καθηγήτρια Μ. Ευθυμίου.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2013-2014

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ (ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ, ΑΜΕΙΒΟΜΕΝΗ)

Επιστημονική Υπεύθυνη: Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Ν. Γιαντσή
Εξωτερική Συνεργάτις: Μ. Χαρίση

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014, από το Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης (ΠΠΑ) φοιτητών, στο πλαίσιο του ΕΠΕΔΒΜ-ΕΣΠΑ 2007-2013, σε σύνολο 150 προσφερόμενων θέσεων, επωφελήθηκαν 150 φοιτητές, που πραγματοποίησαν πρακτική άσκηση τριών μηνών. Οι προσφερόμενες 150 θέσεις υπερκαλύφθηκαν, καθώς αίτηση συμμετοχής υπέβαλαν περισσότεροι από 300 φοιτητές. Χώροι πραγματοποίησης του ΠΠΑ ήταν: Εφορείες Αρχαιοτήτων, Μουσεία, Ιστορικά και Ερευνητικά Ιδρύματα, Βιβλιοθήκες κ.ά.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ, ΜΗ ΑΜΕΙΒΟΜΕΝΗ)

- Πρακτική άσκηση φοιτητών (υποχρεωτική), στο πλαίσιο υποχρεωτικών μαθημάτων
  - Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014, στο πλαίσιο του υποχρεωτικού μαθήματος «ΠΔ301: Διδακτική της Ιστορίας. Θεωρία και πράξη», που προσφέρει ο Τομέας Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ, ασκήθηκαν σε σχολεία 355 φοιτητές ως ανωτέρω. Παρά τις σχεδόν ανυπέβλητες δυσκολίες της περιόδου, λόγω της μεταφοράς του χειμερινού εξαμήνου στους πρώτους μήνες του 2014, το Τμήμα ΦΠΨ κατόρθωσε να οργανώσει επιστημονικά και να κατανείμει σε σχολεία τους φοιτητές του Τμήματός μας, προσφέροντας τους την αναγκαία και επωφελή δυνατότητα επαφής τους με την εκπαιδευτική πράξη.
  - Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014, η από έτη θεσπισμένη πρακτικά άσκηση των φοιτητών της Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης, στο πλαίσιο του υποχρεωτικού μαθήματος «ΙΑ 103: Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία», πραγματοποιήθηκε για πρώτη φορά και με μεγάλη επιτυχία στη νέα ανασκαφή του Τμήματος, στο Πλάσι Μαραθώνα, υπό την ευθύνη της καθηγήτριας Π. Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα και των επίκουρων καθηγητών Γ. Παπαδάτου και Γ. Βαβουρανάκη, από 19 Μαΐου έως 13 Ιουνίου 2014. Κατά το χρονικό αυτό διάστημα ασκήθηκαν 120 φοιτητές της Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης στη μέθοδο και την πρακτική της ανασκαφής (ορισμός ανασκαφικών τομών, στρωματογραφική διερεύνηση επιχώσεων, καθαρισμός ευρημάτων, αρχαιολογικό σχέδιο, αρχές συντήρησης στο πεδίο).
  - Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014, εφαρμόστηκε για πρώτη φορά, στο πλαίσιο του υποχρεωτικού μαθήματος «ΙΙ29: Μεθοδολογικά Προβλήματα Ιστορίας», ο θεσμός της σχετικής με τη μεθοδολογία και τις τεχνικές της επιστήμης της Ιστορίας πρακτικής άσκησης για τους φοιτητές της Κατεύθυνσης Ιστορίας, υπό

την ευθύνη της αναπληρώτριας καθηγήτριας Μ. Ευθυμίου και με την ευγενική συνδρομή της κ. Άννας Ραμού-Χαψιάδη, ομότιμης καθηγήτριας. Μέλη ΔΕΠ και η κ. Μαρίνα Κουμανούδη, Ιστορικός, Εντεταλμένη Ερευνήτρια στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, ανέλαβαν την άσκηση των φοιτητών σε διάφορες θεματικές διαφόρων ιστορικών περιόδων. Ασκήθηκαν συνολικά 131 φοιτητές. Η πρώτη εφαρμογή της πρακτικής άσκησης συνέπεσε με περίοδο μη ομαλότητας λόγω της μεταφοράς του χειμερινού εξαμήνου στους πρώτους μήνες του 2014 και με γενικότερο κλίμα εντάσεων, ενώ επισημάνθηκαν και ειδικότερες προβληματικές πτυχές της (π.χ. δυσλειτουργίες λόγω του πλήθους των ασκούμενων φοιτητών), οι οποίες αποφασίσθηκε ότι θα γίνει προσπάθεια να θεραπευθούν το επόμενο ακαδημαϊκό έτος. Συνολικά, η πρακτική άσκηση κρίθηκε αναγκαία και επωφελής για τους ασκούμενους.

- Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014, ικανός αριθμός φοιτητών της Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας έλαβε μέρος εθελοντικά στις έρευνες επιφανείας και ανασκαφές που διενεργούνται από μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, στο πλαίσιο της προσωπικής τους ερευνητικής δραστηριότητας.

- Στο πλαίσιο του Προγράμματος Εθελοντικής Πρακτικής Άσκησης Φοιτητών του Τομέα Ιστορίας ασκήθηκαν τέσσερις φοιτητές/φοιτήτριες σε αρχεία και ερευνητικά κέντρα.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2014-2015

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ (ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ, ΑΜΕΙΒΟΜΕΝΗ)

Επιστημονική Υπεύθυνη: Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Γ. Κουρτέση-Φιλιππάκη
Εξωτερική Συνεργάτις: Μ. Χαρίση

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015, από το Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης (ΠΠΑ) Φοιτητών, στο πλαίσιο του ΕΠΕΔΒΜ-ΕΣΠΑ 2007-2013, σε σύνολο 85 προσφερόμενων θέσεων, επωφελήθηκαν 66 φοιτητές, που πραγματοποίησαν πρακτική άσκηση τριών μηνών. Οι προσφερόμενες 85 θέσεις δεν καλύφθηκαν στο σύνολό τους, παρά το ενδιαφέρον των φοιτητών, λόγω προβλήματος που ανέκυψε από την πλευρά της Πολιτείας σχετικά με τη μη καταβολή της οφειλόμενης αμοιβής για τη γραμματειακή υποστήριξη του Προγράμματος, όπως περιγράφεται παρακάτω.

Χώροι πραγματοποίησης του ΠΠΑ ήταν: Εφορείες Αρχαιοτήτων, Μουσεία, Ιστορικά και Ερευνητικά Ιδρύματα, Βιβλιοθήκες κ.ά.

Παρά τη μεγάλη αποδοχή του ΠΠΑ και το εξαιρετικό ενδιαφέρον των φοιτητών για συμμετοχή στις δράσεις του, το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015 είναι το τελευταίο που λειτούργησε το ΠΠΑ, μετά την απόφαση του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, από τον Μάιο του 2014, για τη διακοπή της χρηματοδότησης. Η συνεργάτις του Προγράμματος κ. Μ. Χαρίση εξακολούθησε να προσφέρει οικειοθελώς τις υπηρεσίες της. Λόγω αδυναμίας απόδοσης της οφειλόμενης αμοιβής της από το ΠΠΑ, το Τμήμα κατέβαλε ικανό μέρος της εξ ιδίων πόρων, που προήλθαν από τα ερευνητικά του προγράμματα «ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ στην Ιστορία, την Αρχαιολογία και την Ιστορία της Τέχνης» και «Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια» (σε συνεργασία του Τμήματος με τα Τμήματα ΦΠΨ και Φιλολογίας).

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ, ΜΗ ΑΜΕΙΒΟΜΕΝΗ)

- Πρακτική άσκηση φοιτητών (υποχρεωτική), στο πλαίσιο υποχρεωτικών μαθημάτων

- Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015, στο πλαίσιο του υποχρεωτικού μαθήματος «ΠΔ301: Διδακτική της Ιστορίας. Θεωρία και πράξη», που προσφέρει ο Τομέας Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ, ασκήθηκαν σε σχολεία 302 φοιτητές του Τμήματός μας, ως ανωτέρω. Η συγκεκριμένη πρακτική άσκηση υπήρξε επιτυχής και κρίνεται αναγκαία και επωφελής.

- Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015, συνεχίσθηκε για δεύτερο έτος η πρακτική άσκηση των φοιτητών της Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης, στο πλαίσιο του υποχρεωτικού

μαθήματος «ΙΑ 103: Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία», στη νέα ανασκαφή του Τμήματος, στο Πλάσι Μαραθώνα, υπό την ευθύνη της καθηγήτριας Π. Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα και των επίκουρων καθηγητών Γ. Παπαδάτου και Γ. Βαβουρανάκη, από 27 Απριλίου έως 22 Μαΐου 2015. Κατά το χρονικό αυτό διάστημα ασκήθηκαν 104 φοιτητές της Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης στη μέθοδο και την πρακτική της ανασκαφής (ορισμός ανασκαφικών τομών, στρωματογραφική διερεύνηση επιχώσεων, καθαρισμός ευρημάτων, αρχαιολογικό σχέδιο, αρχές συντήρησης στο πεδίο). Η πρακτική άσκηση υπήρξε εξαιρετικά επιτυχής και χρήσιμη για τους φοιτητές.

- Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015, επαναλήφθηκε η σχετική με τη μεθοδολογία και τις τεχνικές της επιστήμης της Ιστορίας πρακτική άσκηση των φοιτητών της Κατεύθυνσης Ιστορίας, στο πλαίσιο του υποχρεωτικού μαθήματος «II29 Μεθοδολογικά Προβλήματα Ιστορίας», υπό την ευθύνη της αναπληρώτριας καθηγήτριας Μ. Ευθυμίου και με τη συνδρομή των μελών ΕΔΙΠ Χ. Μπαλή και Α. Αντωνόπουλου. Μέλη ΔΕΠ, οι ανωτέρω ΕΔΙΠ και η κ. Μαρίνα Κουμανούδη, Ιστορικός, Εντεταλμένη Ερευνήτρια στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, ανέλαβαν την άσκηση των φοιτητών σε διάφορες θεματικές διαφόρων ιστορικών περιόδων. Ασκήθηκαν συνολικά 118 φοιτητές. Η δεύτερη εφαρμογή του θεσμού της πρακτικής άσκησης υπήρξε ιδιαίτερα επιτυχής. Σκόπιμη θεωρήθηκε η μείωση των ωρών θεωρητικής διδασκαλίας και η αντίστοιχη ενίσχυση των ωρών άσκησης των φοιτητών επί ιστορικού υλικού. Το στοιχείο αυτό προσδοκάται ότι θα ικανοποιηθεί το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015, με την άσκηση των φοιτητών σε Ιστορικά Αρχεία, κατά πρώτον στο Ιστορικό Αρχείο του Πολιτιστικού Ιδρύματος του Ομίλου Πειραιώς.

- Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015, ικανός αριθμός φοιτητών της Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας, έλαβε μέρος εθελοντικά στις έρευνες επιφανείας και ανασκαφές που διενεργούνται από μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, στο πλαίσιο της προσωπικής τους ερευνητικής δραστηριότητας.

- Στο πλαίσιο του Προγράμματος Εθελοντικής Πρακτικής Άσκησης Φοιτητών του Τομέα Ιστορίας, ασκήθηκαν τέσσερις φοιτητές/φοιτήτριες σε αρχεία και ερευνητικά κέντρα.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ERASMUS

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας υπήρξε πρωτοπόρο στην ανάπτυξη των προγραμμάτων ανταλλαγών διδασκόντων και φοιτητών με ευρωπαϊκά και άλλα πανεπιστήμια (ERASMUS, TEMPUS, CLIONET) και εξακολουθεί να αποδίδει μεγάλη σημασία στην καλλιέργεια των επιστημονικών συνεργασιών, στο πλαίσιο των δράσεων του Πανεπιστημίου Αθηνών. Ενδεικτικά, στο πλαίσιο του προγράμματος ERASMUS το Τμήμα έχει ενεργές συνεργασίες με 74 Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια, από τις παρακάτω χώρες: Αυστρία: 3, Βέλγιο: 1, Βουλγαρία: 1, Γαλλία: 16, Γερμανία: 16, Δανία: 1, Ελβετία: 1, Ηνωμένο Βασίλειο: 3, Ισλανδία: 1, Ισπανία: 7, Ιταλία: 13, Κύπρος: 1, Μάλτα: 1, Ολλανδία: 2, Πολωνία: 1, Πορτογαλία: 2, Τουρκία: 3, Φινλανδία: 1.

Σε μεταπτυχιακό επίπεδο υπάρχουν επίσης οι παρακάτω συμφωνίες συνεργασίας:

- Διετές Ευρωπαϊκό Μεταπτυχιακό (European Doctorate) στην Πολιτική και Πολιτισμική Ιστορία της Μεσαιωνικής, Νεότερης και Σύγχρονης Ευρώπης, με άλλα τέσσερα συνεργαζόμενα πανεπιστήμια (Παρισιού, Λισαβόνας, Πίζας και Σεβίλλης).

- European Master of Classical Studies, με άλλα 12 συνεργαζόμενα πανεπιστήμια της Ευρώπης (Κύπρου, Freiburg, Hamburg, Innsbruck, Istanbul, Münster, Perugia, Poznan, Roma III, Le Mirail, Zürich, La Coruña).

Επίσης το Τμήμα έχει συνάψει συμφωνίες διμερούς συνεργασίας με τα Πανεπιστήμια της Minnesota και του MacQuarie του Σύδνεϋ.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ ΕΤΗ

2013-2014, 2014-2015

Παρά τις δυσμενείς συνθήκες που δημιούργησε η οικονομική κρίση και άλλοι παράγοντες, ιδιαιτέρως δε η επί μακρό αναστολή λειτουργίας του Πανεπιστημίου Αθηνών κατά το χειμερινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2013-2014, χάρη στο ενδιαφέρον διδασκόντων και φοιτητών, καθώς και του Γραφείου Διεθνών Σχέσεων, τα προγράμματα ανταλλαγών συνεχίσθηκαν και εμφάνισαν αριθμητικά την ακόλουθη εικόνα:

Κινητικότητα Erasmus Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας			
		2013-2014	2014-2015
ΕΞΕΡΧΟΜΕΝΟΙ	Φοιτητές για Σπουδές	27	13
	Φοιτητές για Πρακτική	5	4
	Καθηγητές	1	3
ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΙ	Φοιτητές για Σπουδές	13	14
	Φοιτητές για Πρακτική	0	2
	Καθηγητές	1	Αναμένεται ο τελικός απολογισμός του έτους

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (ΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΚΑΙ ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΑ-ΔΙΑΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΚΑ)

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας διαθέτει τρία Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ), ένα τμηματικό, στην Ιστορία και την Αρχαιολογία και Ιστορία της Τέχνης, και δύο διατμηματικά/διαπανεπιστημιακά («Μουσειακές Σπουδές», «Διαχείριση Μνημείων: Αρχαιολογία, Πόλη και Αρχιτεκτονική»).

Μοριοδότηση μεταπτυχιακών τίτλων και διδακτορικού διπλώματος

Κατά τον Ν. 3848/2010, άρθρο 3, παρ. 1, περίπτωση β', εδάφια 5-8, στους διαγωνισμούς του ΑΣΕΠ για την κατάρτιση πίνακα κατάταξης εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, η μοριοδότηση των μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών στα γνωστικά αντικείμενα ενός επιστημονικού κλάδου (όπως αυτά που καλλιεργεί το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας) ήταν κατώτερη από τη μοριοδότηση των μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών στη διδακτική των γνωστικών αυτών αντικειμένων.

Η ανωτέρω θεσμική υποβάθμιση ήρθη με τον νέο Ν. 4186/2013, άρθρο 36, παρ. 22, περίπτωση δ', κατά τον οποίο:

Η κατοχή μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών ενός τουλάχιστον ακαδημαϊκού έτους στο γνωστικό αντικείμενο του κλάδου ή της ειδικότητας για την οποία διαγωνίσθηκε ο υποψήφιος δίδει **τρεις (3) μονάδες** (σημ.: κατά τον Ν. 3848/2010, 2 μονάδες).

Η κατοχή μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών ενός τουλάχιστον ακαδημαϊκού έτους στη διδακτική του γνωστικού αντικείμενου του κλάδου ή της ειδικότητας για την οποία διαγωνίσθηκε ο υποψήφιος ή στις επιστήμες της αγωγής δίδει **τρεις (3) μονάδες** (σημ.: κατά τον Ν. 3848/2010, 2,5 μονάδες).

Η κατοχή διδακτορικού διπλώματος στο γνωστικό αντικείμενο του κλάδου ή της ειδικότητας για την οποία διαγωνίσθηκε ο υποψήφιος δίδει **πέντε (5) μονάδες** (σημ.: κατά τον Ν. 3848/2010, 3 μονάδες).

Η κατοχή διδακτορικού διπλώματος στη διδακτική του γνωστικού αντικείμενου του κλάδου ή της ειδικότητας για την οποία διαγωνίσθηκε ο υποψήφιος ή στις επιστήμες της αγωγής δίδει **πέντε (5) μονάδες** (σημ.: κατά τον Ν. 3848/2010, 5 μονάδες).

Πρόκειται για θετική εξέλιξη για το κύρος του Τμήματός μας και το μέλλον των φοιτητών του, στη διαμόρφωση της οποίας συμβολή είχε και το Τμήμα μας, στο πλαίσιο κοινών προσπαθειών της Φιλοσοφικής Σχολής και γενικότερα του Πανεπιστημίου Αθηνών.

ΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) στην Ιστορία και την Αρχαιολογία και Ιστορία της Τέχνης λειτουργεί βάσει του Νόμου 2083/92 και έχει προσαρμοσθεί στις ισχύουσες διατάξεις του Νόμου Μεταπτυχιακών Σπουδών 3685/2008.

Διακρίνεται σε δυο κύκλους (πρώτο και δεύτερο), που απονέμουν αντιστοίχως α) Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, β) Διδακτορικό Δίπλωμα.

α. Ο **Α' κύκλος** του ΠΜΣ διαρθρώνεται στις ακόλουθες οκτώ ειδικεύσεις: 1. Προϊστορική Αρχαιολογία, 2. Κλασική Αρχαιολογία, 3. Βυζαντινή Αρχαιολογία, 4. Ιστορία της Νεότερης Τέχνης, 5. Ιστορία της Ελληνικής και Ρωμαϊκής Αρχαιότητας, 6. Βυζαντινή Ιστορία, 7. Νεότερη και Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία, 8. Ευρωπαϊκή Ιστορία.

Ο/Η φοιτητής/τρια καλείται να ειδικευθεί σε μια από αυτές τις ειδικεύσεις, με σκοπό να αποκτήσει εξειδικευμένη γνώση για το αντικείμενο της κάθε ειδίκευσης, καθώς και να εξοικειωθεί με την επιστημονική της μέθοδο και να αποκτήσει ερευνητική εμπειρία με την εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας. Το πρόγραμμα σπουδών για κάθε ειδίκευση περιλαμβάνει την επιτυχή παρακολούθηση έξι σεμιναρίων, με βάση επιτυχίας τον βαθμό 7 (Επτά), καθώς και την εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (ΜΔΕ) 35-45.000 λέξεων, η οποία πρέπει, για τη λήψη του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, να βαθμολογηθεί με βαθμό 7 (Επτά) και άνω.

β. Ο **Β΄ κύκλος** του ΠΜΣ διαρθρώνεται επίσης σε οκτώ ειδικεύσεις: 1. Προϊστορική Αρχαιολογία, 2. Κλασική Αρχαιολογία, 3. Βυζαντινή Αρχαιολογία, 4. Ιστορία της Νεότερης Τέχνης, 5. Ιστορία της Ελληνικής και Ρωμαϊκής Αρχαιότητας, 6. Βυζαντινή Ιστορία, 7. Νεότερη και Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία, 8. Ευρωπαϊκή Ιστορία. Οι υποψήφιοι διδάκτορες συνεργάζονται με τα μέλη της τριμελούς εποπτικής τους επιτροπής, τα οποία προσφέρουν καθοδήγηση για την έρευνα (στις πρωτογενείς πηγές και βιβλιογραφική), τη μέθοδο και τη διαδικασία εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής, που οφείλει να αποτελεί πρωτότυπη και συνθετική αυτοτελή συμβολή στην επιστήμη. Το τελικό κείμενο της διατριβής πρέπει να έχει έκταση 100.000-150.000 λέξεων περιλαμβανομένων των σημειώσεων, όχι όμως πινάκων βιβλιογραφίας, λοιπών πινάκων, σχεδίων και φωτογραφιών.

Η χρονική διάρκεια για την απονομή των μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών ορίζεται: (α) διετής για το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Α΄ Κύκλου (τέσσερα διδακτικά εξάμηνα) και (β) τριετής για το Διδακτορικό Δίπλωμα. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, η διάρκεια των σπουδών μπορεί να παραταθεί για τον Α΄ Κύκλο επί ένα ακόμη έτος και για τον Β΄ Κύκλο (διδακτορικό) επί δύο έτη.

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) στην Ιστορία και την Αρχαιολογία και Ιστορία της Τέχνης λειτουργεί δίχως δίδακτρα ή άλλη οικονομική επιβάρυνση για τους φοιτητές του.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2013-2014

Διευθυντής: Αναπληρωτής Καθηγητής Ευ. Χατζηβασιλείου

Γραμματεία: Κ. Μποϊλέ (ΕΤΕΠ), Ι. Σκορδύλης (εκτάκτως)

Α΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 στο ΠΜΣ:

α) εισήχθησαν συνολικά 42 φοιτητές και ειδικότερα κατά Ειδίκευση: Προϊστορική Αρχαιολογία (11), Κλασική Αρχαιολογία (6), Βυζαντινή Αρχαιολογία (4), Ιστορία της Νεότερης Τέχνης (2), Ιστορία της Ελληνικής και Ρωμαϊκής Αρχαιότητας (1), Βυζαντινή Ιστορία (3), Νεότερη και Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία (10), Ευρωπαϊκή Ιστορία (5),

β) ολοκλήρωσαν τις σπουδές τους και έλαβαν τον μεταπτυχιακό τίτλο ειδίκευσης 46 φοιτητές.

Μαθήματα

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 προσφέρθηκαν 40 σεμιναριακά μαθήματα από μέλη ΔΕΠ, ομότιμους καθηγητές και άλλους καταξιωμένους επιστήμονες ως συνεργαζομένους εξωτερικούς διδάσκοντες. Λεπτομερής παρουσίαση των σεμιναρίων στον Οδηγό Σπουδών του ΠΜΣ ακαδημαϊκού έτους 2013-2014.

Διατμηματικά-Διδρυματικά Μεταπτυχιακά Σεμινάρια

Μεταξύ των μεταπτυχιακών σεμιναριακών μαθημάτων, τα ακόλουθα είναι διατμηματικά-διδρυματικά, με τη συμμετοχή πολυάριθμων ειδικών επιστημόνων.

<p>ΝΕΟΤΕΡΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ Κατεύθυνση Ιστορία του Νέου Ελληνισμού, Λατινο- κρατία-Βενετοκρατία</p> <p>Χειμερινό εξάμηνο</p> 	<p>Μεταπτυχιακό Σεμινάριο (Διδρυματικό): «Ο Ελληνολατινικός Κόσμος (13ος-18ος αι.)» / «The Greek-Latin World (13th-18th centuries)» Θέμα: «Χαρτογραφώντας τις εξουσίες. Διακυβέρνηση και κοινωνικές ιεραρχίες στην ελληνολατινική ανατολή, 13ος-18ος αι.» / «Mapping the ruling powers. Governance and social hierarchies in the Greek-Latin East (13th-18th centuries)». Υπεύθυνη Αν. Παπαδιά-Λάλα, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, σε συνεργασία με τους Χ. Γάσπαρη, Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, και Κ. Λαμπρινό, Κέντρον Ερεύνης του Μεσαιωνικού και Νέου Ελληνισμού της Ακαδημίας Αθηνών. <i>Συνεργαζόμενοι:</i> Χρ. Μαλτέζου, Ακαδημαϊκός, Ομότιμη Καθηγήτρια Παν/μίου Αθηνών/Ρ.-Αγγ. Σταμούλη, Κέντρον Ερεύνης του Μεσαιωνικού και Νέου Ελληνισμού της Ακαδημίας Αθηνών/Αγγ. Πανοπούλου, Μ. Κουμανούδη, Κ. Τσιγκάκης, Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών-Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών/Κ. Κωνσταντινίδου, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών. <i>Εισηγητές (εκτός από τους συνεργαζόμενους):</i> Μ. Balard, ομότιμος καθηγητής, Université Panthéon-Sorbonne, Paris 1/N. Zorzi (καθηγητής, Πανεπιστήμιο της Πάδοβας/A. van Gemert, Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Άμστερνταμ/Γ. Βαρζελιώτη, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Αθηνών/Δ. Βλάχη, Κέντρον Ερεύνης του Μεσαιωνικού και Νέου Ελληνισμού της Ακαδημίας Αθηνών/Σπ. Ευαγγελάτος, Ακαδημαϊκός-Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών /Ν. Καραπιδάκης, Τμήμα Ιστορίας Ιονίου Πανεπιστημίου/Μ. Κολυβά, Τμήμα Αρχαιονομίας, Βιβλιοθηκονομίας & Μουσειολογίας Ιονίου Πανεπιστημίου/Ν. Κουρέας, Κέντρον Επιστημονικών Ερευνών Κύπρου/Ευτ. Λιάτα, Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών-Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών/Μ. Ντούρου-Ηλιοπούλου, Τμήμα Ιστορίας & Αρχαιολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών/Γ. Παγκράτης, Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών/Αγγ. Τζαβάρα, Ιστορικός/Ι. Χριστοφοράκη, Κέντρον Ερεύνης του Μεσαιωνικού και Νέου Ελληνισμού της Ακαδημίας Αθηνών.</p>
<p>ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ Διεπιστημονικό σεμινάριο «Νίκος Οικονομίδης»</p> <p>Εαρινό Εξάμηνο</p> 	<p>Διεπιστημονικό σεμινάριο «Νίκος Οικονομίδης» Θέμα: «Το Βυζάντιο μεταξύ Ανατολής και Δύσης κατά την περίοδο των Κομνηνών και των Αγγέλων (1081-1204)». Υπεύθυνοι: Αθ. Κόλια-Δερμιτζάκη – Σ. Καλοπίση-Βέρτη, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, σε συνεργασία με τον Στ. Λαμπάκη, Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών / Ε.Ι.Ε. Έδωσαν διαλέξεις-μαθήματα ως προσκεκλημένοι (εκτός των Υπευθύνων και μελών ΔΕΠ του Τμήματος Ιστορίας & Αρχαιολογίας): Γ. Μέριανος, Εντεταλμένος ερευνητής, Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών/Π. Παπαδοπούλου, εκλεγμένη λέκτωρ Αριστοτελείου Πανεπιστημίου/Κλ. Ασλανίδης, αρχιτέκτων/Ι. Preiser-Kapeller, Institut für Mittelalterforschung-Abteilung Byzanzforschung/Β. Πέννα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Πανμίου Πελοποννήσου/Μ. Λουκάκη, Αν. Καθηγήτρια, Τμήμα Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Αθηνών/Χ. Πέννας, δρ. Αρχαιολογίας/Μ. Παρανή, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Κύπρου/Μ. Κουμανούδη, Εντεταλμένη Ερευνητρια, Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών/ΕΙΕ/Μ. Ρορονίτς, Institut für Mittelalterforschung-Abteilung Byzanzforschung, Ακαδημία Επιστημών Αυστρίας/Α. Γκουτζιουκώστας, Επίκουρος Καθηγητής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης/Μ. Χρόνη, δρ. Βυζαντινής Φιλολογίας/Ελ. Τούντα, Επίκουρη Καθηγήτρια, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης/Μ. Γεωργοπούλου, δρ. Διευθύντρια Γενναδείου Βιβλιοθήκης/Β. Κατσαρός, Καθηγητής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης/Σπ. Τρωιάνος, Ομότιμος Καθηγητής Ιστορίας Δικαίου, Πανεπιστήμιο Αθηνών/Αλ. Λιαρμακόπουλος, δρ. Ιστορίας Δικαίου/Ι. Καλαβρέζου, Harvard University/Α. Μπαλλιάν, δρ. Μουσείο Μπενάκη. Μουσείο Ισλαμικής Τέχνης/Π. Σοφούλης, Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Σλαβικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Αθηνών/Τζ. Δρακοπούλου, Διευθύντρια Ερευνών, Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών/ΕΙΕ/Μ. Γερολυμάτου, Διευθύντρια Ερευνών, Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών/ΕΙΕ.</p>
<p>ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ - «ΜΥΚΗΝΑΪΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ» Εαρινό εξάμηνο</p>	<p>«ΜΥΚΗΝΑΪΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ» Υπεύθυνη Π. Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα. Έδωσαν διαλέξεις οι: Μ. Boyd, Πανεπιστήμιο του Cambridge, Μ. Κοσμόπουλος, καθηγητής Πανεπιστημίου του Μιζούρι.</p>
<p>ΑΡΧΑΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ</p>	<p>Στο πλαίσιο του European Master in Classical Cultures έδωσε διάλεξη ο Peter Funke, Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Muenster.</p>

Διαλέξεις στο πλαίσιο Μεταπτυχιακών Σεμιναρίων

Στο πλαίσιο των μεταπτυχιακών σεμιναρίων, προσφέρθηκαν διαλέξεις από έγκριτους επιστήμονες.

<p>ΝΕΟΤΕΡΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ</p> <p>Χειμερινό εξάμηνο</p>	<p>Σεμινάριο με θέμα: «Πόλεις-Λιμάνια της Μεσογείου (15ος-19ος αι.). Ανάμεσα στην Ιστορική Γεωγραφία, την Κοινωνική και Πολιτική Ανθρωπολογία και την οικονομική διάσταση». Διδάκουςα Όλ. Κατσιαρδή-Hering.</p> <p>Έδωσαν διάλεξη οι: Α. Καραδήμου-Γερολύμπου, ομότιμη καθηγήτρια του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης/Τ. Δίπυ, αναπλ. καθηγ. του Πανεπιστημίου Βουκουρεστίου/Δ. Κοντογεώργης, διδάκτωρ Ιστορίας.</p>
<p>ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ</p> <p>Εαρινό εξάμηνο</p>	<p>Σεμινάριο με θέμα: «Αναζητώντας την πολιτιστική ταυτότητα. Από τη Μέση στην Ύστερη Χαλκοκρατία (In search for cultural identities: from the Middle to the Late Bronze Age)». Διδάσκουσες Π. Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα και Αφρ. Χασιακού.</p> <p>Έδωσαν διάλεξη οι: Δρ Ν. Παπαδημητρίου, επιμελητής του Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης/Ε. Κονσολάκη, επίτιμη έφορος αρχαιοτήτων/Δρ Β. Κυλίκογλου, ερευνητής Α΄ του Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ (Τομέας επιστήμης υλικών).</p>

Β΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

α) εισήχθησαν συνολικά 44 υποψήφιοι διδάκτορες και ειδικότερα κατά Ειδικότητα: Προϊστορική Αρχαιολογία (14), Κλασική Αρχαιολογία (8), Βυζαντινή Αρχαιολογία (4), Ιστορία της Νεότερης Τέχνης (-), Ιστορία της Ελληνικής και Ρωμαϊκής Αρχαιότητας (2), Βυζαντινή Ιστορία (4), Νεότερη και Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία (10), Ευρωπαϊκή Ιστορία (2),

β) ολοκλήρωσαν τη διδακτορική διατριβή τους και έλαβαν Διδακτορικό Δίπλωμα από το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών 30 νυν διδάκτορες.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2014-2015

Διευθυντής: Αναπληρωτής Καθηγητής Ευ. Χατζηβασιλείου

Γραμματεία: Ελλείψει γραμματέως, υπηρεσίες προσέφεραν η κ. Χρ. Κούκου και ο κ. Ι. Σκορδύλης, παράλληλα με την υπηρεσία τους στις μονάδες όπου είναι τοποθετημένοι.

Α΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015 στον πρώτο κύκλο σπουδών του ΠΜΣ:

α) εισήχθησαν συνολικά 68 φοιτητές και ειδικότερα κατά Ειδικότητα: Προϊστορική Αρχαιολογία (16), Κλασική Αρχαιολογία (7), Βυζαντινή Αρχαιολογία (4), Ιστορία της Νεότερης Τέχνης (3), Ιστορία της Ελληνικής και Ρωμαϊκής Αρχαιότητας (6), Βυζαντινή Ιστορία (4), Νεότερη και Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία (15), Ευρωπαϊκή Ιστορία (13),

β) ολοκλήρωσαν τις σπουδές τους και έλαβαν τον μεταπτυχιακό τίτλο ειδικότητας 35 φοιτητές.

Μαθήματα

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015 προσφέρθηκαν 46 σεμιναριακά μαθήματα από μέλη ΔΕΠ, ομότιμους καθηγητές και συνεργαζόμενους εξωτερικούς διδάσκοντες. Λεπτομερής παρουσίαση των σεμιναρίων στον Οδηγό Σπουδών του ΠΜΣ ακαδημαϊκού έτους 2014-2015.

Διατμηματικά-Διδρυματικά Μεταπτυχιακά Σεμινάρια

Μεταξύ των μεταπτυχιακών σεμιναριακών μαθημάτων, τα ακόλουθα είναι διατμηματικά-διδρυματικά, με τη συμμετοχή πολυάριθμων ειδικών επιστημόνων.

<p>ΝΕΟΤΕΡΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ Κατεύθυνση Ιστορία του Νέου Ελληνισμού, Λατινοκρατία- Βενετοκρατία Χειμερινό εξάμηνο</p> 	<p>Μεταπτυχιακό Σεμινάριο (Διδρυματικό): «Ο Ελληνολατινικός Κόσμος (13ος-18ος αι.)» / «The Greek-Latin World (13th-18th centuries)» Θέμα: «Η προσωπογραφία της Ελληνολατινικής Ανατολής. Οι άνθρωποι και η εποχή τους» / «Prosopography of the Greek-Latin East. The people and their epoch». Υπεύθυνη Αν. Παπαδιά-Λάλα, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, σε συνεργασία με τους Χ. Γάσπαρη, Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, και Κ. Λαμπρινό, Κέντρον Ερεύνης του Μεσαιωνικού και Νέου Ελληνισμού της Ακαδημίας Αθηνών. <i>Συνεργαζόμενοι:</i> Χρ. Μαλτέζου, Ακαδημαϊκός-Ομότιμη Καθηγήτρια Παν/μίου Αθηνών/Ρ.-Αγγ. Σταμούλη, Κέντρον Ερεύνης του Μεσαιωνικού και Νέου Ελληνισμού της Ακαδημίας Αθηνών/Αγγ. Πανοπούλου, Μ. Κουμανούδη, Κ. Τσιγκάκης, Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών-Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών/Κ. Κωνσταντινίδου, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών. <i>Εισηγητές (εκτός από τους συνεργαζόμενους):</i> Α. Rigo, Università Ca' Foscari Venezia/Γ. Βαρζελιώτη, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Αθηνών/Π. Ιωάννου, Τμήμα Ιστορίας & Αρχαιολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης/Μ. Καζανάκη, Ιστορικός Μεταβυζαντινής Τέχνης/Ρ. Καραγιάννη, Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς/Μ. Κολυβά, Τμήμα Αρχαιονομίας, Βιβλιοθηκονομίας & Μουσειολογίας Ιονίου Πανεπιστημίου/Αλ. Μάλλιαρης, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Γεννάδειος Βιβλιοθήκη/Δ. Μιχάλαγα, Τμήμα Θεολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών/Αγγ. Νικολάου-Κονναρή, Τμήμα Ιστορίας & Αρχαιολογίας Πανεπιστημίου Κύπρου/Μ. Ντούρου-Ηλιοπούλου, Τμήμα Ιστορίας & Αρχαιολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών/Ελ. Σακελλαρίου, Τμήμα Ιστορίας & Αρχαιολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης. <i>Συμμετείχαν με εισήγηση οι υποψήφιοι διδάκτορες:</i> Λ. Δεσποτάκης, Μ. Μάμαλη, Τμήμα Ιστορίας & Αρχαιολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών, Σπ. Τακτικός, Τμήμα Αρχαιονομίας, Βιβλιοθηκονομίας & Μουσειολογίας Ιονίου Πανεπιστημίου, και οι μεταπτυχιακοί σπουδαστές α' κύκλου του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών: Β. Ασημάκης, Β. Γκανά, Ουρ. Δημητρίου, Χρ. Ιωαννίδης, Π. Ράπτης, Β. Σαΐσανάς, Στ. Σπηλιώτη, Ελ. Σταυράκη.</p>
<p>ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ- ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ Εαρινό εξάμηνο</p> 	<p>Διεπιστημονικό σεμινάριο «Νίκος Οικονομίδης» Θέμα: «Από τον Αναστάσιο Α' στον Μαυρίκιο: Συνέχεια της παράδοσης και ανανέωση κατά τον 6ο αιώνα» Υπεύθυνοι Αθ. Κόλια-Δερμιτζάκη – Σ. Καλοπίση-Βέρτη, σε συνεργασία με τον Στ. Λαμπάκη, Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών / Ε.Ι.Ε. Έδωσαν διαλέξεις-μαθήματα ως προσκεκλημένοι (εκτός των Υπευθύνων, μελών ΔΕΠ του Τμήματος Ιστορίας & Αρχαιολογίας και ερευνητών ΙΙΕ/ΕΙΕ): Β. Πέννα, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου/Γ. Τσιαπλές, εξωτερικός συνεργάτης, ΙΙΕ/ΕΙΕ/Π. Κουφόπουλος, Πανεπιστήμιο Πατρών και Μ. Μυριανθέως-Κουφοπούλου/Ν. Φύσσης, Ίδρυμα Όρους Σινά/Γ. Φουκανέλη, εξωτερικός συνεργάτης, ΙΕ/ΕΙΕ/ΣΙ. Ćurčić, Πανεπιστήμιο Princeton/Αντ. Καλδέλλης, Πανεπιστήμιο Όχιο/Π. Αντωνόπουλος, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων/Φλ. Καραγιάννη, Ευρωπαϊκό Κέντρο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων/Γ. Βαραλής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας/Χ. Διαμαντή, Εφορεία Αρχαιοτήτων Κυκλάδων/Ν. Κουτράκου, Δρ. Ιστορίας, Υπουργείο Εξωτερικών/Ελ. Χατζηαντωνίου, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης/Χρ. Μακρυπούλιας, Δρ Ιστορίας, εξωτερικός συνεργάτης ΙΙΕ/ΕΙΕ/Ευγ. Χαλκιά, επίτιμη διευθύντρια Βυζαντινού και Χριστιανικού Μουσείου – Ευάγ. Παυλίδης, Επιστημονική Επιτροπή Νικόπολης/Δ. Δρακούλης, Δρ Αρχιτέκτων-Πολεοδόμος, Μεταδιδάκτορας Κέντρου Βυζαντινών Ερευνών Α.Π.Θ./Ελ. Παπαγιάννη, Πανεπιστήμιο Αθηνών/Μ. Παπαδημητρίου, Εφορεία Αρχαιοτήτων Δ. Αττικής/Δ. Λέτσιος, Πρέσβυς.</p>
<p>ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ - «ΜΥΚΗΝΑΪΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ» Χειμερινό και Εαρινό εξάμηνο</p>	<p>Υπεύθυνη Π. Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα «ΜΥΚΗΝΑΪΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ» Υπεύθυνη Π. Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα. Έδωσαν διάλεξη οι: Δρ Ε. Κονσολάκη, Επίτιμη Διευθύντρια της ΚΣΤ Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων/Ντ. Καζά-Παπαγεωργίου, Επίτιμη Προϊσταμένη αρχαιολογικών χώρων/Δρ Ο. Βικάτου, προϊσταμένη Εφορείας Αρχαιοτήτων Αιτωλοακαρνανίας και Λευκάδας/W.D. Niemeir, ομότιμος καθηγητής, επίτιμος διευθυντής Γερμανικού Αρχαιολογικού Ινστιτούτου Αθηνών/Dr Ann Louise Schallin, Κύρια ερευνήτρια Σουηδικού Αρχαιολογικού Ινστιτούτου Αθηνών/Δρ Χρ. Κλείτσας, Εφορεία Ιωαννίνων/Α. Van der Moortel, αναπληρώτρια καθηγήτρια Κλασικών Σπουδών Πανεπιστημίου Τενεσί.</p>

Διαλέξεις στο πλαίσιο Μεταπτυχιακών Σεμιναρίων

Στο πλαίσιο των μεταπτυχιακών σεμιναρίων, προσφέρθηκαν διαλέξεις από έγκριτους επιστήμονες.

ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ Εαρινό εξάμηνο	Σεμινάριο με θέμα: «Αναζητώντας την πολιτιστική ταυτότητα. Από τη Μέση στην Ύστερη Χαλκοκρατία». Διδάσκουσα Π. Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα. Έδωσαν διάλεξη οι: Ε. Κονσολάκη, επίτιμος έφορος αρχαιοτήτων/Δρ Κ. Πασχαλίδης, αρχαιολόγος στην Προϊστορική Συλλογή του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου/Δρ. Ν. Παπαδημητρίου, επιμελητής του Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης/Δρ Μ. Μαρθάρη, επίτιμη έφορος αρχαιοτήτων.
ΚΛΑΣΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ Εαρινό εξάμηνο	Σεμινάριο με θέμα: «Οι γυναίκες στην αρχαϊκή και κλασική Ελλάδα» Διδάσκοντες Π. Βαλαβάνης – Ευρ. Κεφαλίδου. Έδωσαν διάλεξη οι: Β. Σαμπετάι, ερευνήτρια Α΄ βαθμίδος, Ακαδημία Αθηνών/Δημ. Παλαιοδόωρος, επίκουρος καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.
ΑΡΧΑΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ Χειμερινό εξάμηνο	Διδάσκων Κ. Μπουραζέλης. Έδωσε διάλεξη ο:Dr. Alexandra Eckert, Universität Oldenburg.
ΝΕΟΤΕΡΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ Εαρινό εξάμηνο	Σεμινάριο με θέμα: «Οι λόγιοι και η συμβολή τους στη διαμόρφωση κοινωνικών, ιδεολογικών ταυτοτήτων ανάμεσα στους χριστιανικούς λαούς της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, 15ος-αρχές 19ου αι.». Διδάσκουσα Όλ. Κατσαρδή-Hering. Έδωσαν διάλεξη οι: Α. Molho, ομότιμος καθηγητής Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Φλωρεντίας/Π. Κιτρομηλίδης, καθηγητής Πολιτικών Επιστημών, ΕΚΠΑ/Δρ Δημήτριος Κοντογεώργης, Διεθνές Πανεπιστήμιο, Θεσσαλονίκη/Ν. Χρυσίδης, αναπληρωτής καθηγητής, Southern Connecticut State University. Σεμινάριο με θέμα: «Το βενετικό κράτος της Θάλασσας και της Στερεάς: μια συγκριτική προσέγγιση». Διδάσκουσα Κ. Κωνσταντινίδου. Έδωσε διάλεξη ο: Α. Vincent, ομότιμος καθηγητής Πανεπιστημίου του Σίδνεϋ. Σεμινάριο με θέμα: «Από τον Εμφύλιο στη Μεταπολίτευση: Κοινωνία, κουλτούρα, ιδεολογία στη μεταπολεμική Ελλάδα». Διδάσκοντες Β. Καραμανωλάκης – Δ. Λαμπροπούλου. Έδωσαν διάλεξη οι: Ν. Kaytsev, αναπληρωτής καθηγητής Πανεπιστημίου Kliment Ochridski, Σόφιας (η διάλεξη δόθηκε και στο πλαίσιο των μεταπτυχιακών σεμιναρίων των αναπληρωτών καθηγητών Π. Κονόρτα και Ευ. Χατζηβασιλείου και εντός του προγράμματος ανταλλαγών Έρασμος)/Ν. Φωκάς, Καθηγητής Κοινωνιολογίας και Πολιτικών Επιστημών, ΕΟΤΥΟΣ LORAND Πανεπιστήμιο Βουδαπέστης/L. Cajani, Καθηγητής Πανεπιστημίου La Sapienza, Ρώμης.
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ Εαρινό εξάμηνο	Σεμινάριο με θέμα: «Φύλο και κοινωνία στην Ευρώπη, 19ος-20ός αιώνες: Η περίπτωση των μεσαίων και κυρίαρχων τάξεων». Διδάσκων Κ. Ράπτης. Έδωσαν διάλεξη οι: Α. Διαλέτη, λέκτορας Πρώιμης Νεότερης Ευρωπαϊκής Ιστορίας στο Τμήμα Ι.Α.Κ.Α. του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας/Λ. Ευθυμίου, αναπληρώτρια καθηγήτρια στο Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Πολιτισμού (ΕΚΠΑ).

Βραβεία

Βραβείο 1.000 € στη μνήμη του Gunnar Hering για την καλύτερη Διπλωματική-Μεταπτυχιακή Εργασία στην ειδίκευση Νεότερη και Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία, το 2014, στο πλαίσιο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας, με δαπάνη της καθηγήτριας κ. Όλγας Κατσαρδή-Hering.

Το βραβείο απονεμήθηκε στον κ. Ιωάννη Χρηστίδη, για την εργασία του με τίτλο: *Χάρτινες εικόνες και πολιτισμικές μεταφορές ανάμεσα στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και τη νεοελληνική Διασπορά στην Κεντρική Ευρώπη (τέλη 17ου - αρχές 19ου αι.)*, Αθήνα 2014.

Β΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

α) εισήχθησαν συνολικά 40 υποψήφιοι διδάκτορες και ειδικότερα κατά Ειδίκευση: Προϊστορική Αρχαιολογία (14), Κλασική Αρχαιολογία (15), Βυζαντινή Αρχαιολογία (-), Ιστορία της Νεότερης Τέχνης (1), Ιστορία της Ελληνικής και Ρωμαϊκής Αρχαιότητας (2), Βυζαντινή Ιστορία (2), Νεότερη και Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία (5), Ευρωπαϊκή Ιστορία (1),

β) ολοκλήρωσαν τη διδακτορική διατριβή τους και έλαβαν Διδακτορικό Δίπλωμα από το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών 27 νυν διδάκτορες.

ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΑ-ΔΙΑΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ**Μουσειακές Σπουδές**

Τα Τμήματα Ιστορίας & Αρχαιολογίας και Γεωλογίας & Γεωπεριβάλλοντος του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, σε συνεργασία με το Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Αθήνας, οργανώνουν και λειτουργούν Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) με τίτλο «Μουσειακές Σπουδές». Η διοικητική υποστήριξη της λειτουργίας του προγράμματος ανήκει στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας. Το ΠΜΣ «Μουσειακές Σπουδές» ιδρύθηκε και λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2003-2004, με βάση την υπ. αριθμ. Ν. 3685/2008 (ΦΕΚ 148, τ.Α) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Αντικείμενο του προγράμματος είναι η παροχή εξειδικευμένων επιστημονικών γνώσεων σε πτυχιούχους ανωτάτης εκπαίδευσης ώστε να ανταποκρίνονται στις ανάγκες της οργάνωσης και λειτουργίας Μουσείων με βάση τις ακόλουθες παραμέτρους: συλλογή, διδακτικού μουσειακού υλικού, οργάνωση μουσείων και μουσειακών εκθέσεων, διοίκηση μουσείων, έλεγχος των περιβαλλοντικών παραμέτρων των μουσείων, προστασία και ανασύνθεση μουσειακού υλικού, νομοθεσία που διέπει τα μουσεία, οικονομική διαχείριση μουσείων και μουσειακών συλλογών, το μουσείο ως χώρος παιδείας, το μουσείο και η θέση του στην κοινωνία. Σκοποί του ΠΜΣ είναι 1) Να συμβάλει στην ανάπτυξη των μουσείων και του μουσειακού επαγγέλματος με την καθιέρωση των Μουσειακών Σπουδών ως επιστήμης και με την κατάρτιση επιστημόνων, διότι, ενώ στην Ελλάδα υπάρχει πληθώρα μουσείων, δεν υπάρχει ικανός αριθμός μουσειολόγων, όχι μόνο για τις παραδοσιακές αρχαιολογικές συλλογές, αλλά και για τις συλλογές της Ιατρικής, Οδοντιατρικής, Γεωλογίας, Βιολογίας, Κοινωνικής Θεολογίας, Παιδαγωγικής κ.λπ. Επομένως, είναι απαραίτητη η κατάρτιση ειδικών, οι οποίοι θα είναι ικανοί να ανταποκρίνονται στις αυξημένες απαιτήσεις, στην ποικιλομορφία και πολυδιάστατη θεματολογία των ελληνικών μουσείων. 2) Να προαγάγει τη διεπιστημονική συνεργασία και αλληλοκατανόηση όλων των επιστημονικών πεδίων που εμπλέκονται στην ίδρυση και ορθή λειτουργία των μουσείων. 3) Να προαγάγει την επιστημονική έρευνα και να μεταδώσει την ακαδημαϊκά καλλιεργούμενη γνώση στον τομέα των Μουσειακών Σπουδών, προσφέροντας παράλληλα και μια πραγματιστική εκπαίδευση, έτσι ώστε οι απόφοιτοι να αποτελέσουν μοχλό ανάπτυξης και αναβάθμισης του στελεχιακού δυναμικού των μουσείων της χώρας. 4) Να συμβάλει στην αναβάθμιση του εκπαιδευτικού και κοινωνικού ρόλου των μουσείων, έτσι ώστε αυτά να αποτελέσουν ιδρύματα στην υπηρεσία της κοινωνίας και στην ανάπτυξή της, ανοιχτά στο κοινό, με σκοπό την εκπαίδευση, τη μελέτη και την ψυχαγωγία.

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών απονέμει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ) στις «Μουσειακές Σπουδές».

Οι εκπρόσωποι των τριών συνεργαζόμενων Τμημάτων του ΠΜΣ εισηγούνται στην ΕΔΕ τα μέλη ΔΕΠ ή άλλους επιστήμονες που θεωρούν κατάλληλους να διδάξουν τα γνωστικά αντικείμενα του ΠΜΣ. Τα μέλη της ΕΔΕ καθορίζουν έναν Συντονιστή και έναν Αναπληρωτή Συντονιστή για κάθε γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ, καθώς και τους συνδιδάσκοντες της ίδιας ενότητας. Σε περιπτώσεις διδρυματικών συνεργασιών με

άλλα ιδρύματα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, η διδασκαλία αριθμού μαθημάτων ή μέρους μαθημάτων, καθώς και τα εργαστήρια και οι πάσης φύσεως πρακτικές ασκήσεις, σεμινάρια κ.λ.π. είναι δυνατόν να πραγματοποιούνται στα συνεργαζόμενα ιδρύματα.

Ο ελάχιστος χρόνος για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης ορίζεται σε τρία εξάμηνα μαθημάτων και ένα εξάμηνο εκπόνησης Μεταπτυχιακής Εργασίας Εξειδίκευσης.

Για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης, ο μεταπτυχιακός φοιτητής θα πρέπει να παρακολουθήσει 15 μαθήματα (14 υποχρεωτικά και 1 επιλεγόμενο), να εκπονήσει τη Μεταπτυχιακή Εργασία Εξειδίκευσης (40.000 λέξεων) και να διεκπεραιώσει επιτυχώς προφορική εξέταση, που αντιστοιχούν συνολικά σε 120 π.μ.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2013-2014

Διευθύντρια της Ειδικής Διατμηματικής Επιτροπής: Ν. Γιαντσή, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών

Α΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 στο ΠΜΣ «Μουσειακές Σπουδές»:

α) εισήχθησαν συνολικά 15 φοιτητές,

β) ολοκλήρωσαν τις σπουδές τους και έλαβαν τον μεταπτυχιακό τίτλο ειδίκευσης 18 φοιτητές.

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 προσφέρθηκαν τα μαθήματα:

Α΄ Εξάμηνο

- ΝΥ01. Ιστορία και Θεωρία Μουσείων (Συντονίστρια Λέκτ. Μ. Μούλιου, Αναπληρώτρια Συντονίστρια Επίκ. Καθ. Κ. Τζώρτζη)
- ΝΥ02. Ελληνικό και Διεθνές Δίκαιο για την Προστασία του Περιβάλλοντος και των Πολιτισμικών Αγαθών. Θεσμοί Πολιτιστικής Διαχείρισης. Πολιτιστική Πολιτική και Διπλωματία (Συντονιστής Επίκ. Καθ. Ι. Παπαδάτος, Αναπληρωτής Συντονιστής Δρ. Κ. Νικολέντζος)
- ΝΥ03. Σχεδιασμός και Οργάνωση Μουσειακού Χώρου (Συντονίστρια Καθ. Τ. Σαλή-Παπασαλή, Αναπληρώτρια Συντονίστρια Επίκ. Καθ. Κ. Τζώρτζη)
- ΝΥ04. Μνημεία και Μουσειακά Αντικείμενα: Υλικά και Τεχνολογία Κατασκευής (Συντονιστής Καθ. Μ. Σταματάκης, Αναπληρωτής Συντονιστής Καθ. Β. Λαμπρόπουλος)
- Β΄ Εξάμηνο
- ΝΥ06. Συγκρότηση, Επιμέλεια και Τεκμηρίωση Συλλογών και Συνόλων (Συντονίστρια Καθ. Δ. Κυριάκη-Μάνεση, Αναπληρωτής Συντονιστής δρ. Γ. Λύρας)
- ΝΥ07. Αρχιτεκτονικός Προγραμματισμός – Τρόποι Ανάδειξης Μνημείων και Μουσείων (Συντονιστής Λέκτ. Χ. Κανελλόπουλος, Αναπληρωτής Συντονιστής Κ. Μπολέτης)
- ΝΥ08. Μνημεία και Μουσειακά Αντικείμενα: Παράγοντες και Διεργασίες Φθοράς (Συντονιστής Καθ. Γ. Παναγιάρης, Αναπληρωτής Συντονιστής Καθ. Α. Κατερινόπουλος)
- ΝΥ09. Μουσειακή Εκπαίδευση (Συντονίστρια Δρ. Γ. Φέρμελη, Αναπληρώτρια Συντονίστρια Δρ. Κ. Σαμαρά)
- ΝΕ01. Μάθημα Επιλογής: Θεωρητικές Επιστήμες και Μουσεία: Αρχαιολογία, Ιστορία, Ιστορία της Τέχνης, Λαογραφία-Εθνολογία, Αρχαία (Συντονίστρια Καθ. Μ. Ευθυμίου, Αναπληρωτής Συντονιστής Λέκτ. Στ. Κατάκης)
- ΝΕ02. Μάθημα Επιλογής: Θετικές επιστήμες και Μουσεία: Γεωλογία, Παλαιοντολογία, Φυσική Ιστορία, Τεχνικός Πολιτισμός (Συντονίστρια Αναπλ. Καθ. Χ. Ντρίνια, Καθ. Α. Λεγάκις)
- Γ΄ Εξάμηνο
- ΝΥ10. Μελέτες Ειδικών Περιπτώσεων Μουσείων (Συντονιστής Ομ. Καθ. Μ. Δερμιτζάκης, Αναπληρώτρια Συντονίστρια Καθ. Ε. Αντζουλάτου-Ρετσίλα. Υπεύθυνοι οργάνωσης της πρακτικής άσκησης: Δρ. Τ. Δοξανάκη, δρ. Κ. Δερμιτζάκη, Δ. Σταμπολιάδη)
- ΝΥ12. Τεχνικές Σύνταξης Μουσειολογικής και Μουσειογραφικής Μελέτης (Συντονίστρια: Λέκτ. Μ. Μούλιου, Αναπληρώτρια Συντονίστρια Α. Νικηφορίδου)

- ΝΥ05. Διοίκηση και Οικονομική Διαχείριση Πολιτισμικών Οργανισμών (Συντονιστής Δρ. Π. Φωτόπουλος, Αναπληρωτής Συντονιστής Δρ. Π. Ζούνης)
- ΝΥ14. Μουσεία και επικοινωνία με το κοινό (Συντονίστρια Λέκτ. Μ. Μούλιου, Αναπληρώτρια Συντονίστρια Α. Νικηφορίδου)
- ΝΥ15. Διαχείριση Κινδύνων και Προληπτική Συντήρηση Συλλογών και Μνημείων (Συντονιστής Καθ. Β. Λαμπρόπουλος, Αναπληρωτής Συντονιστής Καθ. Γ. Παναγιάρης)

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2014-2015

Διευθύντρια της Ειδικής Διατμηματικής Επιτροπής: Ν. Γιαντσή, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών

Α΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015 στο ΠΜΣ «Μουσειακές Σπουδές»:

α) εισήχθησαν συνολικά 18 φοιτητές,

β) ολοκλήρωσαν τις σπουδές τους και έλαβαν τον μεταπτυχιακό τίτλο ειδίκευσης 5 φοιτητές.

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015 προσφέρθηκαν τα μαθήματα:

Α΄ Εξάμηνο

- ΝΥ01. Ιστορία και Θεωρία Μουσείων (Συντονίστρια Λέκτ. Μ. Μούλιου, Αναπληρώτρια Συντονίστρια Επίκ. Καθ. Κ. Τζώρτζη)
- ΝΥ02. Ελληνικό και Διεθνές Δίκαιο για την Προστασία του Περιβάλλοντος και των Πολιτισμικών Αγαθών. Θεσμοί Πολιτιστικής Διαχείρισης. Πολιτιστική Πολιτική και Διπλωματία (Συντονιστής Επίκ. Καθ. Ι. Παπαδάτος, Αναπληρωτής Συντονιστής Δρ. Κ. Νικολέντζος)
- ΝΥ03. Σχεδιασμός και Οργάνωση Μουσειακού Χώρου (Συντονίστρια Καθ. Τ. Σαλή-Παπασαλή, Αναπληρώτρια Συντονίστρια Επίκ. Καθ. Κ. Τζώρτζη)
- ΝΥ04. Μνημεία και Μουσειακά Αντικείμενα: Υλικά και Τεχνολογία Κατασκευής (Συντονιστής Καθ. Μ. Σταματάκης, Αναπληρωτής Συντονιστής Καθ. Β. Λαμπρόπουλος)
- ΝΥ12. Νέες Τεχνολογίες και Μουσεία (Συντονίστρια Δρ. Μ. Ρούσσου, Αναπλ. Συντονίστρια Δ. Δραγώνα)
- Β΄ Εξάμηνο
- ΝΥ06. Συγκρότηση, Επιμέλεια και Τεκμηρίωση Συλλογών και Συνόλων (Συντονίστρια Καθ. Δ. Κυριάκη-Μάνεση, Αναπληρωτής Συντονιστής Δρ. Γ. Λύρας)
- ΝΥ07. Αρχιτεκτονικός Προγραμματισμός – Τρόποι Ανάδειξης Μνημείων και Μουσείων (Συντονιστής Λέκτ. Χ. Κανελλόπουλος, Αναπληρωτής Συντονιστής Κ. Μπολέτης)
- ΝΥ08. Μνημεία και Μουσειακά Αντικείμενα: Παράγοντες και Διεργασίες Φθοράς (Συντονιστής Καθ. Γ. Παναγιάρης, Αναπληρωτής Συντονιστής Καθ. Α. Κατερινόπουλος)
- ΝΥ09. Μουσειακή Εκπαίδευση (Συντονίστρια Δρ. Γ. Φέρμελη, Αναπληρώτρια Συντονίστρια Δρ. Κ. Σαμαρά)
- ΝΕ01. Μάθημα Επιλογής: Θεωρητικές Επιστήμες και Μουσεία: Αρχαιολογία, Ιστορία, Ιστορία της Τέχνης, Λαογραφία-Εθνολογία, Αρχαία (Συντονίστρια Καθ. Μ. Ευθυμίου, Αναπληρωτής Συντονιστής Λέκτ. Στ. Κατάκης)
- ΝΕ02. Μάθημα Επιλογής: Θετικές επιστήμες και Μουσεία: Γεωλογία, Παλαιοντολογία, Φυσική Ιστορία, Τεχνικός Πολιτισμός (Συντονίστρια Αναπλ. Καθ. Χ. Ντρίνια, Καθ. Α. Λεγάκις)
- Γ΄ Εξάμηνο
- ΝΥ10. Μελέτες Ειδικών Περιπτώσεων Μουσείων (Συντονιστής Ομ. Καθ. Μ. Δερμιτζάκης, Αναπληρώτρια Συντονίστρια Καθ. Ε. Αντζουλάτου-Ρετσίλα. Υπεύθυνοι οργάνωσης της πρακτικής άσκησης: Δρ. Τ. Δοξανάκη, Δρ. Κ. Δερμιτζάκη, Δ. Σταμπολιάδη)
- ΝΥ12. Τεχνικές Σύνταξης Μουσειολογικής και Μουσειογραφικής Μελέτης (Συντονίστρια: Λέκτ. Μ. Μούλιου, Αναπληρώτρια Συντονίστρια Α. Νικηφορίδου)
- ΝΥ05. Διοίκηση και Οικονομική Διαχείριση Πολιτισμικών Οργανισμών (Συντονιστής Δρ. Π. Φωτόπουλος, Αναπληρωτής Συντονιστής Δρ. Π. Ζούνης)
- ΝΥ14. Μουσεία και επικοινωνία με το κοινό (Συντονίστρια Λέκτ. Μ. Μούλιου, Αναπληρώτρια Συντονίστρια Α. Νικηφορίδου)
- ΝΥ15. Διαχείριση Κινδύνων και Προληπτική Συντήρηση Συλλογών και Μνημείων (Συντονιστής Καθ. Β. Λαμπρόπουλος, Αναπληρωτής Συντονιστής Καθ. Γ. Παναγιάρης)

Διαχείριση Μνημείων: Αρχαιολογία, Πόλη και Αρχιτεκτονική

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, σε συνεργασία με το Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Πανεπιστημίου Πατρών και το Τμήμα Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου, οργανώνουν διατμηματικό - διαπανεπιστημιακό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ), με θέμα «Διαχείριση Μνημείων: Αρχαιολογία, Πόλη και Αρχιτεκτονική» (ΦΕΚ 573 τ. Β΄/20 Απριλίου 2007), το οποίο λειτουργεί από το εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2008-2009. Τον συντονισμό και τη διοικητική υποστήριξη του Προγράμματος έχει το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών. Τα μαθήματα γίνονται σε καθημερινή βάση και διεξάγονται στην Αθήνα, ενώ τα θέματα σχεδιασμού στην Αθήνα, Πάτρα, Μυτιλήνη, Νάξο και σε άλλα κέντρα, κατά τις ανάγκες του προγράμματος.

Το συγκεκριμένο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών έχει ως αντικείμενο τη διεπιστημονική έρευνα των συσχετίσεων και αλληλεπιδράσεων αφενός της διαχείρισης και ανάδειξης των μνημείων και αφετέρου της αρχιτεκτονικής, με ιδιαίτερη έμφαση στον αστικό και περιαστικό χώρο. Ξεκινά από τη θέση ότι η δυναμική της ανάπτυξης, που χαρακτηρίζει τα τελευταία χρόνια ολόκληρο τον πλανήτη, και η δυναμική της ιστορικής συνέχειας και διατήρησης της ιστορικής κληρονομιάς στα αστικά κέντρα μπορούν και πρέπει όχι απλά να συνυπάρχουν, αλλά να αλληλοενισχύονται και να συντίθενται σε ένα επιστημονικά, ηθικά και κοινωνικά θετικό αποτέλεσμα.

Το Πρόγραμμα στοχεύει στη δημιουργία επιστημόνων εξειδικευμένων στην αντιμετώπιση θεμάτων σχεδιασμού, παρέμβασης και διαχείρισης του αρχαιολογικά και ιστορικά φορτισμένου χώρου σε ιστορικά κέντρα οικισμών ή στον περίγυρό τους, καθώς και στην εμβάθυνση της έρευνας κοινών προβλημάτων αρχαιολογίας και αρχιτεκτονικής.

Το Πρόγραμμα παρέχει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΜΔΕ) στην Ειδίκευση «Διαχείριση Μνημείων: Αρχαιολογία, Πόλη και Αρχιτεκτονική» του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Το Πρόγραμμα είναι διετές πλήρους φοίτησης (τεσσάρων εξαμήνων) και περιλαμβάνει τις ακόλουθες τέσσερις βασικές συνιστώσες:

1. μεταπτυχιακά μαθήματα, 2. θέματα σχεδιασμού, 3. διεπιστημονικό σεμινάριο, 4. μεταπτυχιακή εργασία.

Για την απόκτηση του ΜΔΕ ο φοιτητής πρέπει να παρακολουθήσει 9 (Εννέα) Μεταπτυχιακά Μαθήματα, 3 (τρία) θέματα σχεδιασμού, 3 (τρία) διεπιστημονικά σεμινάρια και οφείλει να γράψει και να υποστηρίξει προφορικά τη διπλωματική μεταπτυχιακή εργασία.

Το Πρόγραμμα έχει ήδη εδραιωθεί και μέχρι τώρα έχουν γίνει δεκτοί 106 φοιτητές/φοιτήτριες.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2013-2014

Πρόεδρος της Ειδικής Διατμηματικής Επιτροπής: Π. Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα, Καθηγήτρια, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών

Α΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 στο ΠΜΣ «Διαχείριση Μνημείων: Αρχαιολογία, Πόλη και Αρχιτεκτονικής»:

α) εισήχθησαν συνολικά 16 φοιτητές, β) ολοκλήρωσαν τις σπουδές τους και έλαβαν τον μεταπτυχιακό τίτλο ειδίκευσης 8 φοιτητές.

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 προσφέρθηκαν 14 σεμιναριακά μαθήματα, τρία θέματα σχεδιασμού και δύο διεπιστημονικά σεμινάρια από μέλη ΔΕΠ, ομότιμους καθηγητές και συνεργαζομένους διδάσκοντες (λεπτομέρειες βλ. Οδηγός Σπουδών).

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2014-2015

Πρόεδρος της Ειδικής Διατμηματικής Επιτροπής: Π. Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα, Καθηγήτρια, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών

Α΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015 στο ΠΜΣ «Διαχείριση Μνημείων: Αρχαιολογία, Πόλη και Αρχιτεκτονική»:

α) εισήχθησαν συνολικά 20 φοιτητές, β) ολοκλήρωσαν τις σπουδές τους και έλαβαν τον μεταπτυχιακό τίτλο ειδίκευσης 11 φοιτητές.

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 προσφέρθηκαν 13 σεμιναριακά μαθήματα, τρία θέματα σχεδιασμού και δύο διεπιστημονικά σεμινάρια από μέλη ΔΕΠ, ομότιμους καθηγητές και συνεργαζομένους διδάσκοντες (λεπτομέρειες βλ. Οδηγός Σπουδών).

Πληροφορίες για το πρόγραμμα υπάρχουν αναρτημένες στο Διαδίκτυο, στη διεύθυνση: <http://www.dpmsdiarch.uoa.gr/>

Θερινό Σχολείο (Summer School)

του ΠΜΣ Διαχείριση Μνημείων: Αρχαιολογία, Πόλη και Αρχιτεκτονική

8-26 Ιουνίου 2015, Αθήνα και Κέα

Στο πλαίσιο του Διατμηματικού Μεταπτυχιακού Προγράμματος: «Διαχείριση Μνημείων: Αρχαιολογία, Πόλη και Αρχιτεκτονική», το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015 εγκαινιάστηκε διεθνές **Θερινό Σχολείο (Summer School)**, το οποίο παρουσιάστηκε και στο Βουκουρέστι, στο συνέδριο της Ένωσης Πανεπιστημίων πρωτευουσών της Ευρώπης, UNICA, με θέμα τα θερινά και τα χειμερινά σχολεία. Το θερινό αυτό πρόγραμμα ολοκληρώθηκε με επιτυχία, όπως σαφώς προκύπτει από τα ευχαριστήρια σημειώματα των επτά φοιτητών και αποφοίτων ανθρωπιστικών σχολών και αρχιτεκτονικής, από διάφορα ευρωπαϊκά κράτη, την Αγγλία, την Ιταλία, την Ελβετία, την Ισπανία, που μετείχαν. Διήρκεσε τρεις εβδομάδες, από τις 8 έως τις 26 Ιουνίου 2015, δυο από τις οποίες στην Αθήνα και μια στην Κέα, με θεωρητικές προσεγγίσεις (54 ώρες διαλέξεων από Έλληνες επιστήμονες, ανά 18 ώρες κατά γνωστικό αντικείμενο, Αρχαιολογία και Ιστορία της Τέχνης, Αρχιτεκτονική - Πολεοδομικός σχεδιασμός - Αναστήλωση, και Πολιτισμική Διαχείριση), καθοδηγημένες επισκέψεις σε αρχαιολογικούς και άλλους ιδιαίτερου ενδιαφέροντος χώρους και Μουσεία, καθώς και πρακτική εφαρμογή («εργαστήρια», 50 ωρών) για όλα όσα διδάχθηκαν, όπως παρουσιάζεται στο πρόγραμμα που επισυνάπτεται. Οι φοιτητές που μετείχαν έλαβαν βεβαίωση παρακολούθησης του προγράμματος, το οποίο ισοδυναμεί με 8 ECTS. Ιδιαίτερα επιτυχημένη κρίθηκε η εναλλαγή διδασκόντων, αντικειμένων και χώρων εκπαίδευσης στα διαφορετικά κτήρια του Πανεπιστημίου Αθηνών, όπως το στίτι του Κλεάνθη στην Πλάκα, στην οδό Θόλου (σήμερα Μουσείο της Ιστορίας του Πανεπιστημίου Αθηνών), το Ιστορικό Αρχείο του Πανεπιστημίου Αθηνών στην οδό Σκουφά, στο κεντρικό κτήριο του Πανεπιστημίου Αθηνών και αλλού. Το «εργαστήριο» για την αναστήλωση των μνημείων πραγματοποιήθηκε στους χώρους της Ρωμαϊκής και της Αρχαίας Αγοράς με στόχο να οδηγήσει σε προτάσεις για την καλύτερη πρόσβαση και διαχείριση του χώρου και περιλάμβανε ξεναγήσεις και σχεδιασμό. Αναζήτησε λύσεις για τη συνύπαρξη της πολιτιστικής κληρονομιάς και της οικονομικής/τουριστικής ανάπτυξης στο σημαντικότερο σημείο του πολεοδομικού ιστού του ιστορικού κέντρου της Αθήνας. Επίσης, η πρακτική άσκηση στις ανασκαφικές μεθόδους στον μοναδικό χώρο της Καρθαίας στην Κέα αποτέλεσε ένα από τα κομβικά σημεία αυτού του θερινού «σχολείου». Οι φοιτητές είχαν την εμπειρία της ανασκαφής και διαπίστωσαν στην πράξη τα αποτελέσματα της αγωγής συνεργασίας αρχαιολόγων και αρχιτεκτόνων στην έρευνα και ανάδειξη ενός αρχαιολογικού χώρου

ιδιαίτερα σημαντικό σε μία τοποθεσία εξαιρετικού φυσικού κάλλους. Τους τρόπους αντιμετώπισης και επίλυσης σύνθετων τεχνικών αναστηλωτικών προβλημάτων, την οργάνωση εργοταξίου και τον μακρόπνοο σχεδιασμό που απαιτεί η αναστήλωση ενός μεγάλου και ιδιαίτερα καταπονημένου μνημείου γνώρισαν από πρώτο χέρι οι φοιτητές κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου που πραγματοποιήθηκε στον αρχαιολογικό χώρο του Πύργου της Αγ. Μαρίνας στην Κέα. Η συμβολή του Δήμου Κέας υπήρξε καθοριστική στην επιτυχία αυτή, κυρίως με τη δωρεάν παραχώρηση του πνευματικού κέντρου του Δήμου που αποδείχθηκε απολύτως άρτιο και λειτουργικό κατά τη διεξαγωγή των μαθημάτων, αλλά και με την παραχώρηση του μικρού λεωφορείου του Δήμου που μετέφερε τους φοιτητές του προγράμματος προς και από τους αρχαιολογικούς χώρους της Κέας. Τα μαθήματα που πραγματοποιήθηκαν σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους –με τη συνδρομή του Υπουργείου Πολιτισμού– ανέδειξαν τον σημαντικό πλούτο της Αθήνας και γενικότερα της Ελλάδας σε αυτό τον τομέα. Οι εξειδικευμένοι διδάσκοντες του σχολείου αξιοποίησαν αρχαιολογικούς χώρους, μουσεία και κτηριακές υποδομές του Πανεπιστημίου Αθηνών και πέτυχαν να δώσουν στους φοιτητές μία σφαιρική γνώση σε όλα τα ζητήματα που σχετίζονται με το αντικείμενο της διαχείρισης μνημείων και της ιστορίας τους.

**Επιστημονικές Εκδηλώσεις
του ΔΠΜΣ «Διαχείριση Μνημείων: Αρχαιολογία, Πόλη και Αρχιτεκτονική»**

«Σύγχρονες προσεγγίσεις στη διαχείριση μνημείων»

2 Ιουνίου 2015, αμφιθέατρο Ι. Δρακόπουλος (Κεντρικό κτήριο Πανεπιστημίου Αθηνών, Πανεπιστημίου 30)

18:00 Χαιρετισμός της Προέδρου της ΕΔΕ του ΔΠΜΣ «Διαχείριση Μνημείων: Αρχαιολογία, Πόλη και Αρχιτεκτονική» καθηγήτριας Π. Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα

Ομιλίες:

18:15 Β. Λαμπρινουδάκης, Ομότιμος καθηγητής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, «Integration of monuments into modern life»

19:00 T. Williams, Senior Lecturer, University College London, «Managing archaeology in the modern city: current trends»

19:45 Αρ. Λουκάκη, Αναπληρώτρια καθηγήτρια, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, «Central Archaeological Domains of Athens and Rome: Physical and Metaphysical Aspects of their Respective Management»

20:30 Συζήτηση

Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης παρουσιάστηκαν επιλεγμένες διπλωματικές εργασίες του ΔΠΜΣ στη μορφή αναρτημένων πινακίδων.

ΜΟΝΑΔΕΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας διαθέτει δύο ειδικές Βιβλιοθήκες (Σπουδαστήρια), το Σπουδαστήριο Ιστορίας και το Σπουδαστήριο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης, που στεγάζονται στον 6ο όροφο του κτηρίου της Φιλοσοφικής Σχολής.

Τα δύο Σπουδαστήρια συνεισφέρουν σημαντικά στην προαγωγή της εκπαιδευτικής και ερευνητικής διαδικασίας στα πεδία της Ιστορίας και της Αρχαιολογίας-Ιστορίας της Τέχνης. Από την άλλη, πρόσφατα αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα, ως προς το προσωπικό, την ελλιπή ανανέωση της επιστημονικής γνώσης λόγω περιορισμών στην αγορά βιβλίων και περιοδικών ή στη συνδρομή σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων, τους χώρους, τον τεχνικό εξοπλισμό. Προσδοκίες για βελτίωση των όρων λειτουργίας τους γεννά η από έτη σχεδιαζόμενη συγχώνευσή τους στην Ενιαία Βιβλιοθήκη της Φιλοσοφικής Σχολής, το κτήριο και οι υποδομές της οποίας, ωστόσο, δεν έχουν ακόμη πλήρως ολοκληρωθεί.

Ειδικότερα:

Σπουδαστήριο Ιστορίας

Ώρες λειτουργίας: Δευτέρα έως Παρασκευή, 8 π.μ.-6 μ.μ.

Το Σπουδαστήριο Ιστορίας διαθέτει 49.039 τίτλους μονογραφιών που συνεχώς αυξάνονται, 658 τίτλους περιοδικών, Ιστορικά λεξικά, κοινά λεξικά και εγκυκλοπαίδειες, όπως και συλλογή από 1.950 παλαιές και σπάνιες εκδόσεις, καθώς και το Αρχείο Λάμπρου.

Σπουδαστήριο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Ώρες λειτουργίας: Δευτέρα έως Παρασκευή, 9 π.μ.-6 μ.μ. (κατά τις εξεταστικές περιόδους και κατά την περίοδο ισχύος του εαρινού ωραρίου 9 π.μ.-7 μ.μ.).

Καθημερινά επισκέπτονται το Σπουδαστήριο κατά μέσο όρο 50-60 αναγνώστες.

Το Σπουδαστήριο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης διαθέτει 40.153 τόμους μονογραφιών και περιοδικών εκδόσεων, εκ των οποίων 754 τίτλους ελληνόγλωσσων και ξενόγλωσσων περιοδικών, και 2.568 τίτλους σπανίων βιβλίων.

Από το έτος 2000, στα δύο Σπουδαστήρια κατατίθεται υποχρεωτικά από ένα αντίτυπο των διδακτορικών διατριβών, αντιστοίχως Ιστορίας και Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης, που εγκρίνει το Τμήμα.

Η αναζήτηση βιβλίων γίνεται από τον Ενιαίο Ανοιχτό Δημόσιο Ηλεκτρονικό Κατάλογο Βιβλιοθηκών (ΟΡΑΚ) του ΕΚΠΑ, στην ηλεκτρονική διεύθυνση: www.lib.uoa.gr, στον οποίο έχει ήδη εισαχθεί το σύνολο των συλλογών τους, πλην ελαχίστων εξαιρέσεων.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2013-2014

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 τα δύο Σπουδαστήρια του Τμήματος επλήγησαν ιδιαιτέρως, καθώς στα χρονίζοντα προβλήματα που προαναφέρθηκαν προστέθηκε η διαθεσιμότητα των διοικητικών υπαλλήλων και η δραματική μείωση της οικονομικής τους ενίσχυσης. Σημειώνεται πάντως ότι, παρά τις εμφανείς, έκτακτες δυσκολίες, τα δυο Σπουδαστήρια συνέχισαν να λειτουργούν στο πλήρες τους ωράριο και να επιτελούν τη βασική αποστολή τους –την εξυπηρέτηση της μελέτης προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών, μελών ΔΕΠ και άλλων αναγνωστών–, ενώ, παράλληλα, οι ευάριθμοι υπάλληλοί τους εξακολούθησαν να επιτελούν και το υπόλοιπο έργο τους (παραγγελίες βιβλίων, ανταλλαγές βιβλίων,

καταγραφή των νέων εισαγωγών, μηχανογράφηση νέων και παλαιότερων τεκμηρίων, διαχείριση διδακτικών συγγραμμάτων μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος ΕΥΔΟΞΟΣ, οικονομικά, αλληλογραφία, παρακολούθηση δανεισμών, χορήγηση βεβαιώσεων κατάθεσης Διδακτορικών Διατριβών κ.ά.).
Ειδικότερα:

Σπουδαστήριο Ιστορίας

Διευθυντής: Καθηγητής Κ. Μπουραζέλης

Αναπληρώτρια Διευθύντρια: Αναπλ. Καθηγήτρια Κ. Γαρδίκια

Βιβλιοθηκονόμοι: Μ. Καρασούλη, Γ. Μπαρμπαρούσης / Διοικητικοί Π.Ε.: Μ. Σκούντζου, Χρ. Κούκου

Προσωπικό: Κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους 2013-2014, εκ των τεσσάρων υπαλλήλων του Σπουδαστηρίου Ιστορίας αποχώρησε ο κ. Γ. Μπαρμπαρούσης, βιβλιοθηκονόμος, ο οποίος, σύμφωνα με τη σχετική νομοθετική ρύθμιση, ως διδάκτορας εντάχθηκε στην κατηγορία ΕΔΙΠ και τοποθετήθηκε στο Τμήμα ΦΠΨ της Φιλοσοφικής Σχολής. Επιπλέον, κατά το ίδιο έτος απουσίασε με άδεια εγκυμοσύνης και τοκετού η κ. Χρ. Κούκου. Συνδρομή στην επιστημονική λειτουργία του Σπουδαστηρίου προσέφερε ο κ. Α. Αντωνόπουλος, ο οποίος με την ανωτέρω νομοθετική ρύθμιση από διοικητικός υπάλληλος Π.Ε. εντάχθηκε στην κατηγορία ΕΔΙΠ και τοποθετήθηκε στο Τμήμα μας.

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014, στον χώρο εξυπηρετήθηκαν περίπου 2.000 αναγνώστες για ημερήσιο δανεισμό, χωρίς να μπορεί να υπολογισθεί ο αριθμός των μεταπτυχιακών φοιτητών και μελών ΔΕΠ του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας και ολόκληρης της Φιλοσοφικής Σχολής, που εξυπηρετήθηκαν για μακροχρόνιο δανεισμό, καθώς και οι υπόλοιποι χρήστες της Βιβλιοθήκης.

Κατά το ίδιο ακαδημαϊκό έτος δεν έγινε δυνατή η αγορά βιβλίων και περιοδικών. Από την άλλη, στο Σπουδαστήριο εισήχθησαν περίπου 500 τίτλοι βιβλίων και περιοδικών και κατεγράφησαν περίπου 370 τίτλοι βιβλίων και περιοδικών προερχόμενοι από δωρεές. Επιπλέον, σημειώθηκε προμήθεια διδακτικών συγγραμμάτων μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος ΕΥΔΟΞΟΣ, αξίας 2.116,09 €.

Σπουδαστήριο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Διευθυντής: Καθηγητής Π. Βαλαβάνης

Βιβλιοθηκονόμος: Μ. Μένη / ΕΤΕΠ: Στ. Κανακάκη / Διοικητικός Π.Ε.: Φ. Μπαλλά

Προσωπικό: Κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους 2013-2014, εκ των τριών υπαλλήλων του Σπουδαστηρίου Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης ετέθη σε διαθεσιμότητα η βιβλιοθηκονόμος κ. Μ. Μένη.

Αγορές βιβλίων: Από τον Δεκέμβριο του 2012, οπότε ολοκληρώθηκε και ο τελευταίος διαγωνισμός προμήθειας βιβλίων, δεν κατέστη δυνατή η προμήθεια νέων τίτλων, μέσω αγοράς.

Δωρεές-Ανταλλαγές βιβλίων: Παραλαβή 925 τίτλων με τη μέθοδο των ανταλλαγών και δωρεών από φορείς της Ελλάδας και του εξωτερικού.

Εύδοξος: Προμήθεια 188 αντιτύπων από το πρόγραμμα «ΕΥΔΟΞΟΣ», αξίας 2.116,09 €, και από επιστροφές φοιτητικών αντιτύπων.

Στο πλαίσιο του γενικότερου έργου του Σπουδαστηρίου, αναφέρονται ειδικότερα:

- καταγραφή 1.113 τίτλων στο Κτηματολόγιο του Σπουδαστηρίου (Α.Α.: 37417-38530)
- καταχώριση 2.144 τεκμηρίων (αντιτύπων) στον ενιαίο ηλεκτρονικό κατάλογο αναζήτησης τίτλων των βιβλιοθηκών (OPAC)
- Παρακολούθηση, επεξεργασία, ενημέρωση και καταχώριση των περιοδικών εκδόσεων του Σπουδαστηρίου Αρχαιολογίας και Ιστορίας Τέχνης, προερχόμενων από συνδρομές, ανταλλαγές και δωρεές, στην εφαρμογή «Περιοδικά» του Lotus Notes και στο βιβλιοθηκονομικό πρόγραμμα HORIZON

- ενόψει της μεταφοράς των Σπουδαστηρίων στην Κεντρική Βιβλιοθήκη της Φιλοσοφικής Σχολής, συνεχίστηκε και ολοκληρώθηκε σε μεγάλο βαθμό ο εντοπισμός των διπλών αντιτύπων του Σπουδαστηρίου και η απόσυρσή τους σε συγκεκριμένους χώρους εντός του Σπουδαστηρίου. Συνολικά, εντοπίστηκαν 5.671 τίτλοι βιβλίων και μεταφέρθηκαν σε θέση απόσυρσης εντός του Σπουδαστηρίου περίπου 3.968 τίτλοι.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2014-2015

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015 τα δύο Σπουδαστήρια του Τμήματος λειτούργησαν σε ιδιαιτέρως δυσμενές περιβάλλον, με ελάχιστο προσωπικό και εξαιρετικά περιορισμένους οικονομικούς πόρους ως απόρροια των καταστάσεων που δημιουργήθηκαν κυρίως από το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος, 2013-2014. Σημειώνεται ότι, παρά τις ελλείψεις σε προσωπικό κατά το μεγαλύτερο τμήμα και του ακαδημαϊκού έτους 2014-2015, τα δυο Σπουδαστήρια συνέχισαν να λειτουργούν στο πλήρες τους ωράριο και να επιτελούν τη βασική αποστολή τους για την εξυπηρέτηση της μελέτης φοιτητών, προπτυχιακών και μεταπτυχιακών, μελών ΔΕΠ και άλλων αναγνωστών, ενώ, παράλληλα, οι ευάριθμοι υπάλληλοί του εξακολούθησαν να επιτελούν και το υπόλοιπο έργο τους (παραγγελίες βιβλίων, ανταλλαγές βιβλίων, καταγραφή των νέων εισαγωγών, μηχανογράφηση νέων και παλαιότερων τεκμηρίων, διαχείριση διδακτικών συγγραμμάτων μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος ΕΥΔΟΞΟΣ, οικονομικά, αλληλογραφία, παρακολούθηση δανεισμών, χορήγηση βεβαιώσεων κατάθεσης Διδακτορικών Διατριβών κ.ά.). Ειδικότερα:

Σπουδαστήριο Ιστορίας

Διευθυντής: Καθηγητής Κ. Μπουραζέλης

Αναπληρώτρια Διευθύντρια: Αναπλ. Καθηγήτρια Κ. Γαρδίκια

Βιβλιοθηκονόμος Μ. Καρασούλη / Διοικητικοί Π.Ε.: Μ. Σκούντζου, Χρ. Κούκου

Προσωπικό: Κατά το μεγαλύτερο μέρος του ακαδημαϊκού έτους, η λειτουργία του Σπουδαστηρίου Ιστορίας στηρίχθηκε κυρίως στις κυρίες Μ Καρασούλη και Μ. Σκούντζου. Συνδρομή στην επιστημονική λειτουργία του Σπουδαστηρίου συνέχισε να παρέχει ο κ. Α. Αντωνόπουλος (ΕΔΙΠ), ενώ, λόγω των συνθηκών, εκτάκτως υπηρεσίες προσέφερε για μια ημέρα την εβδομάδα και ο κ. Β. Λέτσιος, Διοικητικός Π.Ε.-Αρχαιολόγος (Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης του Τμήματος). Τον Μάιο του 2015 επανήλθε εκ της αδείας της στο Σπουδαστήριο Ιστορίας η κ. Χρ. Κούκου, η οποία, ωστόσο, λόγω επιτακτικών αναγκών, χρειάστηκε να συνδράμει εκτάκτως κατά ορισμένες ημέρες της εβδομάδος και στο έργο της Γραμματείας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος, ενώ στη λειτουργία του Σπουδαστηρίου συνδράμει με μία απογευματινή βάρδια την εβδομάδα.

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015 στο Σπουδαστήριο εισήχθησαν περίπου 1.137 τίτλοι βιβλίων και περιοδικών και κατεγράφησαν περίπου 800 τίτλοι βιβλίων και περιοδικών προερχόμενοι από δωρεές. Στον χώρο εξυπηρετήθηκαν περίπου 2.600 αναγνώστες για ημερήσιο δανεισμό, χωρίς να μπορεί να υπολογισθεί ο αριθμός των μεταπτυχιακών φοιτητών και μελών ΔΕΠ του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας και όλης της Φιλοσοφικής Σχολής, που εξυπηρετήθηκαν για μακροχρόνιο δανεισμό, καθώς και οι υπόλοιποι χρήστες της Βιβλιοθήκης.

Οικονομικοί πόροι: 2.104,83 € για την αγορά βιβλίων (Κονδύλι Ανάπτυξης Τμήματος), 2) 168,16 € για την αγορά ελληνικών βιβλίων (Δωρεά Οικ. Ιωνιδών).

Σημειώνεται, επίσης, η προμήθεια διδακτικών συγγραμμάτων μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος ΕΥΔΟΞΟΣ, αξίας 1.396,79 € .

Σπουδαστήριο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Διευθύντρια: Καθηγήτρια Ι. Καραλή

Βιβλιοθηκονόμος: Μ. Μένη / ΕΤΕΠ: Στ. Κανακάκη / Διοικητικός Π.Ε.: Φ. Μπαλλά

Προσωπικό: Κατά το μεγαλύτερο μέρος του ακαδημαϊκού έτους, η λειτουργία του Σπουδαστηρίου Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης στηρίχθηκε στις κυρίες Στ. Κανακάκη και Φ. Μπαλλά. Εξαιρετικά ευχάριστο είναι το γεγονός ότι τον Ιούλιο του 2015 επανήλθε από το καθεστώς της διαθεσιμότητας η κ. Μ. Μένη και ανέλαβε και πάλι τα καθήκοντά της στον χώρο του Σπουδαστηρίου.

Οικονομικά: Μοναδική εισοδηματική πηγή για αγορά βιβλίων υπήρξε η Δωρεά Οικ. Ιωνιδών, ύψους 165,40 €.

Εύδοξος: Προμήθεια 179 αντιτύπων από το πρόγραμμα «ΕΥΔΟΞΟΣ», αξίας 1.396,79 €, και από επιστροφές φοιτητικών αντιτύπων.

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015 δεν πραγματοποιήθηκε διαγωνισμός προμήθειας βιβλίων, επομένως δεν κατέστη δυνατή η προμήθεια νέων βιβλίων μέσω αγοράς.

Δωρεές-Ανταλλαγές βιβλίων: Παραλαβή 1.374 τίτλων με τη μέθοδο των ανταλλαγών και δωρεών από φορείς της Ελλάδας και του εξωτερικού.

Στο πλαίσιο του γενικότερου έργου του Σπουδαστηρίου, αναφέρονται ειδικότερα:

- καταγραφή 1.982 τίτλων στο Κτηματολόγιο του Σπουδαστηρίου (Α.Α.: 38531-40513)
- καταχώριση 2.144 τεκμηρίων (αντιτύπων) στον ενιαίο ηλεκτρονικό κατάλογο αναζήτησης τίτλων των βιβλιοθηκών (OPAC)
- παρακολούθηση, επεξεργασία, ενημέρωση και καταχώριση των περιοδικών εκδόσεων του Σπουδαστηρίου Αρχαιολογίας και Ιστορίας Τέχνης, προερχόμενων από συνδρομές, ανταλλαγές και δωρεές, στην εφαρμογή «Περιοδικά» του Lotus Notes και στο βιβλιοθηκονομικό πρόγραμμα HORIZON (754 τίτλοι ελληνόγλωσσων και ξενόγλωσσων περιοδικών)
- ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Συνήθως η παραλαβή τίτλων προερχόμενων από ανταλλαγές και δωρεές φορέων εντός Αττικής γίνεται από τις υπαλλήλους του Σπουδαστηρίου εκτός ωραρίου εργασίας.

ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ– ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΡΚΟ

Διευθύντρια: Καθηγήτρια Μ. Κωνσταντουδάκη-Κιτρομηλίδου

ΕΔΙΠ: Δρ Α. Σφυρόερα, Μ. Ρογκενμπούκε (Συντηρητής Αρχαιοτήτων Τ.Ε., Υπεύθυνος Μονάδας Συντήρησης), Λ. Αραχωβίτης / Διοικητικός Π.Ε. - Αρχαιολόγος Μουσείων: Β. Λέτσιος / Συντηρητής Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης Τ.Ε.: Ι. Σκορδύλης

Στο Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης υπάγεται και η Μονάδα Ψηφιακών Φωτογραφικών Εφαρμογών.

Υπεύθυνη: Καθηγήτρια Ελ. Μαντζουράνη, ΕΤΕΠ: Ν. Μπάκα

Το Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης στεγάζεται στο κτήριο της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, στον 2ο όροφο. Από τις αρχές του 20ού αι. έως και σήμερα, καθηγητές Αρχαιολογίας επιδίωξαν και εξασφάλισαν τη δωρεά ή τον δανεισμό περισσότερων από 8.500 αντικειμένων, πρωτότυπων και αντιγράφων. Αυτά συγκροτούν σήμερα τις 11 Διδακτικές Συλλογές του Μουσείου (Προϊστορικής Αρχαιολογίας, Κλασικής Αρχαιολογίας, Αρχαίας Γλυπτικής, Επιγραφικής & Εκμαγείων, Βυζαντινής Ζωγραφικής, Βυζαντινής Κεραμικής & Μικροτεχνίας, Διαχρονική & Διαμεσογειακή Συλλογή Κεραμικής, Ανασκαφικής Έρευνας, Περιβαλλοντικής Αρχαιολογίας, Πετρωμάτων, Μεταλλευμάτων και Αρχαίας Τεχνολογίας, Νεότερης Τέχνης, Λαϊκής Αιθιοπικής Τέχνης) και εκπροσωπούν όλες τις περιόδους του πολιτισμού του ελληνικού χώρου από την προϊστορία έως και τη σύγχρονη εποχή, περιλαμβάνουν δε μοναδικής σημασίας ενότητες (π.χ. συλλογή έργων λαϊκής Αιθιοπικής τέχνης ή διαχρονική συλλογή Κυπριακών αγγείων).

Κύρια αποστολή του Μουσείου είναι η θεωρητική κατάρτιση και πρακτική άσκηση των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών σε θέματα ερμηνείας, επιμέλειας και συντήρησης αρχαιολογικών αντικειμένων και σύγχρονων έργων τέχνης, παρουσίασης και προβολής της πολλαπλής σημασίας τους για την ιστορία του πολιτισμού και της τέχνης.

Ταυτόχρονα το Μουσείο υλοποιεί σειρά εκπαιδευτικών δράσεων για ομάδες μαθητών Δημοτικού και Γυμνασίου και τη συμμετοχή του σε διεθνείς εορτασμούς των μουσείων (όπως οι Ευρωπαϊκές Ημέρες Πολιτιστικής Κληρονομιάς και η Διεθνής Ημέρα Μουσείων).

Στις δράσεις του Μουσείου συγκαταλέγονται επίσης η έκδοση καταλόγων των Συλλογών, εκπαιδευτικού υλικού και φυλλαδίων, η συγκρότηση Βιβλιοθήκης αναλογικών και ψηφιακών βιβλίων κυρίως μουσειολογικού περιεχομένου, η οργάνωση διαλέξεων και η δικτύωση με άλλους πολιτιστικούς, μουσειακούς και ερευνητικούς οργανισμούς.

Η ανάγκη συντήρησης αντικειμένων του Μουσείου οδήγησε, το 2010, στην ίδρυση άρτιας εξοπλισμένης Μονάδας Συντήρησης, η οποία στεγάζεται εντός του Μουσείου Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης και αποτελεί τον πρώτο εργαστηριακό χώρο του είδους σε Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας Ελληνικού Πανεπιστημίου.

Αρχαιολογικό Πάρκο

Από το 2004 λειτουργεί σε ειδικά διαμορφωμένο ημιυπαίθριο χώρο το **Αρχαιολογικό Πάρκο**, όπου στεγάζονται αρχαιολογικά κατάλοιπα (δωρεά της Γ' Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων) που αποκαλύφθηκαν κατά την ανασκαφή για την κατασκευή του μητροπολιτικού σιδηροδρόμου στο Σύνταγμα. Επίσης, σε ειδικά διαμορφωμένη αίθουσα υπάρχει φωτογραφική έκθεση από τις ανασκαφές στο Σύνταγμα.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ ΕΤΗ
2013-2014, 2014-2015

1. Επιστημονικές εκδηλώσεις

- ❖ 2013-14: Γ' Κύκλος Διαλέξεων «Όψεις του Χρόνου. Από τον μύθο στον άνθρωπο και στο όραμα».
- ❖ 2014-15: Σε συνεργασία με το Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών δύο διαλέξεις για μνημεία και αρχαιότητες της Μικράς Ασίας.
- ❖ 29/5/2015: εκδήλωση «ΧΑΡΑΚΤΙΚΗ, Εντύφηση, Διδασκαλία, Φιλοκαλία», με δύο ομιλίες και ξενάγηση στη νέα προθήκη Τεχνικών της Χαρακτικής.

2. Εμπλουτισμός του Μουσείου, διαχείριση και αξιοποίηση του υλικού του:

- I. Εισαγωγή νέων αντικειμένων στις Συλλογές: Διαχρονικής και Διαμεσογειακής Κεραμικής, Πετρωμάτων, Μεταλλευμάτων και Αρχαίας Τεχνολογίας, Νεότερης Τέχνης.
- II. Διαμόρφωση νέας ενότητας σχετικής με τα βυζαντινά χειρόγραφα στη Συλλογή Βυζαντινής Ζωγραφικής με την παραγωγή πληροφοριακού υλικού.
- III. Διαμόρφωση νέας ενότητας σχετικής με τη χαρακτηριστική στη Συλλογή Νεότερης Τέχνης.
- IV. Βαίνει προς ολοκλήρωση η συγγραφή κειμένων και ο σχεδιασμός πληροφοριακού υλικού για τις συλλογές του χώρου των εκμαγείων. Επίσης, έχει δρομολογηθεί η σύνταξη κειμένων για ακουστικό οδηγό για τις ανάγκες της Συλλογής εκμαγείων. Τα πιο πάνω θα χρηματοδοτηθούν από το επιχειρησιακό πρόγραμμα «ΑΤΤΙΚΗ 2007-13».
- V. Ψηφιοποίηση των αντικειμένων του Μουσείου (με το πρόγραμμα MuseumPlus).
- VI. Ψηφιοποίηση των διαφανειών του φωτογραφικού αρχείου Γ. Κοπανιά, που έχει παραχωρηθεί στο Μουσείο.
- VII. Υλοποίηση δράσης με τίτλο «Προβάλλοντας αντικείμενα του Μουσείου Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης».
- VIII. Προβολή έργου του Μουσείου με τη συμμετοχή σε διεθνή συνέδρια και Ημερίδες.
- IX. Διενέργεια φροντιστηριακών ασκήσεων ενταγμένων στο Πρόγραμμα Σπουδών, εκπαιδευτικών δράσεων κτλ., ώστε το Μουσείο να λειτουργεί ως πόλος θεωρητικής κατάρτισης και πρακτικής άσκησης των φοιτητών του Τμήματος.

3. Εκπαιδευτικά προγράμματα

- α. Εκπαιδευτικά προγράμματα σε σχολικές ομάδες: Στην τελευταία διετία συμμετείχαν περίπου 5.000 μαθητές Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και παιδιά προσχολικής ηλικίας των Παιδικών σταθμών του ΕΚΠΑ και του συστεγαζόμενου Νηπιαγωγείου.
- β. Εκπαιδευτικά προγράμματα για τα παιδιά των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας και το ευρύ κοινό: στο πλαίσιο της συμμετοχής του Μουσείου σε διεθνείς και πανευρωπαϊκούς εορτασμούς και πανελλαδικές δράσεις.

4. Πολιτιστικές εκδηλώσεις

- A. Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Ημέρες Πολιτιστικής Κληρονομιάς 2014 και 2015.
- B. Συμμετοχή στη Διεθνή Ημέρα Μουσείων 2014 και 2015.

5. Μονάδα Συντήρησης

Στο πλαίσιο της πρακτικής άσκησης φοιτητών πραγματοποιήθηκαν εργασίες συντήρησης σε αντικείμενα του Μουσείου και των ανασκαφών μελών ΔΕΠ και ομότιμων καθηγητών του Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης.

Η απομάκρυνση των κκ. Τραγουδάρα και Κούσουλα και Χουλιάρα (επιστάτη και φυλάκων) δημιούργησε σοβαρά ζητήματα φύλαξης και λειτουργίας του Μουσείου, που αποκαθίστανται μετά την επάνοδό τους στον χώρο.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Εργαστήριο Αρχαιοπεριβαλλοντικών Ερευνών*Διευθύντρια: Καθηγήτρια Ι. Καραλή*

Το Εργαστήριο Αρχαιοπεριβαλλοντικών Ερευνών λειτουργεί από το 2003, σύμφωνα με το Προεδρικό Διάταγμα Αρ. 104468/Β1/2003 (ΦΕΚ, 6/10/2003, Αρ. φύλλου 1445). Στεγαζόταν αρχικά σε χώρο του Μουσείου Διδακτικών Συλλογών, ενώ στην παρούσα φάση στο συγκρότημα γραφείων εντός του Σπουδαστηρίου Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης (κτήριο Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, 6ος όροφος, γραφείο 647) και ανήκει στον Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Το Εργαστήριο έχει ως αποστολή την εργαστηριακή και επιστημονική υποστήριξη της έρευνας και της άσκησης των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών στην Περιβαλλοντική Αρχαιολογία. Στόχος του είναι η κατάρτιση των φοιτητών ως προς την ορθή επιστημονική μεθοδολογία μελέτης και καταγραφής του υλικού της συλλογής καθώς και των φιλοξενουμένων προς (δωρεάν) μελέτη μαλακολογικών και οστεολογικών καταλοίπων (ανθρώπων και ζώων) από ανασκαφές. Η συλλογή του εργαστηρίου αποτελείται από αρχαιοβοτανικό, αρχαιομαλακολογικό και οστεολογικό υλικό (ανθρώπινο και ζωικό). Ο χώρος φιλοξενεί επιπλέον μικρή βιβλιοθήκη. Έχει δημιουργηθεί βάση δεδομένων, όπου εντάσσονται τα δημοσιευμένα αρχαιοπεριβαλλοντικά δεδομένα των προϊστορικών ανασκαφών του ελληνικού χώρου.

Το εργαστήριο συνεργάζεται με αντίστοιχα Εργαστήρια, Ερευνητικές Μονάδες, Ανώτατα Ιδρύματα του εσωτερικού και του εξωτερικού, με επιστήμονες και φοιτητές από άλλα Τμήματα του Πανεπιστημίου Αθηνών σε θέματα σχετικά με την Αρχαιοπεριβαλλοντική Έρευνα. Αναλαμβάνει έρευνες πεδίου αλλά και πανεπιστημιακά ερευνητικά προγράμματα. Διοργανώνει επιστημονικά συνέδρια, συμπόσια, σεμινάρια, διαλέξεις και ημερίδες. Το επιστημονικό έργο του Εργαστηρίου ενισχύεται από τις δράσεις της Ομάδας Περιβαλλοντικής Αρχαιολογίας του ΕΚΠΑ, τα μέλη της οποίας συμμετέχουν ενεργά σε δρώμενα, τα οποία σχετίζονται με τον Τομέα της Αρχαιολογίας αλλά και του Περιβάλλοντος.

Ιστοσελίδα: <http://environmentalarchaeology.wordpress.com>

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2013-2014

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2011 λόγω της παλαιότητας των θερμαντικών σωμάτων το Εργαστήριο πλημμύρισε και αυτό το γεγονός προκάλεσε σοβαρές ζημιές και απώλειες, προβλήματα που προστέθηκαν στην έλλειψη προσωπικού και τον πεπαλαιωμένο εξοπλισμό. Έκτοτε δεν θερμαίνεται ο χώρος κατά τους χειμερινούς μήνες και δεν μπορεί να γίνει μάθημα και άσκηση εκεί. Εντούτοις συνεχίστηκαν με περιορισμένο αριθμό φοιτητών οι μελέτες παλαιοπεριβαλλοντικών υλικών (Ρωμαϊκή Αγορά, Θορικός, Λεοντάρι, Αλαί) και αναδιοργάνωσης της βάσης δεδομένων.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2014-2015

Ισχύουν τα παραπάνω.

Ψηφιακό Εργαστήριο Διδασκαλίας*Διευθύντρια: Καθηγήτρια Μ. Ντούρου-Ηλιοπούλου**Αναπληρωτές Διευθυντές: Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Κ. Γαρδίκια, Αναπληρωτής Καθηγητής Πλ. Πετρίδης*

Το Ψηφιακό Εργαστήριο Διδασκαλίας στεγάζεται στην παρούσα φάση στο Μουσείο του Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας, στο κτήριο της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Χρησιμοποιείται αποκλειστικά για παροχή υπηρεσιών

σε διδάσκοντες μαθήματα του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών και μαθήματα πληροφορικής.

Σημειώνεται ότι κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2013-2014 και 2014-2015, η λειτουργία του Εργαστηρίου αντιμετώπισε ιδιαίτερα προβλήματα λόγω της οικονομικής αδυναμίας αντικατάστασης του πεπαλαιωμένου ηλεκτρονικού εξοπλισμού αλλά και της ακαταλληλότητας του χώρου στέγασης (είσοδος ομβρίων υδάτων, εμφάνιση εντόμων κλπ). Στους σχεδιασμούς του Τμήματος είναι η μεταφορά του Εργαστηρίου σε άλλο, κατάλληλο χώρο, εντός του κτηρίου της Φιλοσοφικής Σχολής, με προϋπόθεση την ανεύρεση κονδυλίων για τη διασφάλιση της ασφαλείας του χώρου αυτού (εγκατάσταση συναγερμού, προστατευτικού μηχανισμού εισόδου, κιγκλιδωμάτων κ.ά).

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2013-2014

Κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους 2013-2014 το Ψηφιακό Εργαστήριο Διδασκαλίας του Τμήματος κάλυψε τις διδακτικές ανάγκες σεμιναρίων του Τομέα Ιστορίας και του Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης (επτά σεμινάρια) με διαδικτυακή σύνδεση, ασκήσεις αναζήτησης περιεχομένου στο διαδίκτυο και με παρουσιάσεις εργασιών των φοιτητών. Επίσης φιλοξένησε ένα εργαστήριο (workshop) του Προγράμματος DARIAH-GR (ΕΣΠΑ) στο οποίο μετέχει το Τμήμα.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2014-2015

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015, λόγω των ανωτέρω προβλημάτων το Εργαστήριο δεν λειτούργησε.

Εργαστήριο Πληροφορικής

Το Εργαστήριο Πληροφορικής στεγάζεται στο κτήριο της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, στον 8ο όροφο, στη νέα πτέρυγα παραπλεύρως της Κυψέλης 802. Διαθέτει 22 υπολογιστές με σύνδεση στο διαδίκτυο για χρήση από τους φοιτητές και έναν για τον υπεύθυνο του χώρου. Δίνει τη δυνατότητα στους φοιτητές του Τμήματος να πραγματοποιούν τις εργασίες τους στο πλαίσιο των σπουδών τους, να αναζητούν πληροφορίες σε περιοδικά, βιβλιοθήκες και βάσεις δεδομένων που είναι προσβάσιμα ηλεκτρονικά μέσω του ΕΚΠΑ, να έχουν πρόσβαση στις διαδικτυακές υπηρεσίες του ΕΚΠΑ (π.χ. my-studies, eclass κλπ) και σε κάθε άλλη ηλεκτρονική υπηρεσία σχετική με τις σπουδές τους.

Στο Εργαστήριο γίνεται διδασκαλία προπτυχιακών και μεταπτυχιακών μαθημάτων του Τμήματος και ενίοτε άλλων Τμημάτων κατόπιν αδειάς, τα οποία χρειάζονται υποστήριξη από υπολογιστές. Πραγματοποιούνται επίσης τηλεδιασκέψεις (π.χ. για υποστήριξη διατριβών κτλ.). Επίσης, ο υπεύθυνος του εργαστηρίου επιμελείται και ενημερώνει την ιστοσελίδα του Τμήματος (www.arch.uoa.gr) και παρέχει υποστήριξη σε προβλήματα που ανακύπτουν στη λειτουργία των υπολογιστών του Τμήματος και ιδιαίτερα εκείνων που χρησιμοποιούν τα μέλη ΔΕΠ.

Από το Εργαστήριο υπάρχει πρόσβαση στο USC Shoah Foundation's Visual History Archive, που περιλαμβάνει περισσότερες από 50.000 προφορικές μαρτυρίες επιζώντων του Ολοκαυτώματος, κατόπιν χρηματοδότησης που δεν επιβαρύνει το ΕΚΠΑ.

Ο εξοπλισμός του Εργαστηρίου είναι πεπαλαιωμένος και δημιουργούνται προβλήματα στη λειτουργία του, αλλά αναμένεται ότι θα ανανεωθεί και θα εμπλουτιστεί τους προσεχείς μήνες από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αττικής 2007-2013.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2013-2014

Διευθυντής: Καθηγητής Αντ. Λιάκος

Υπεύθυνος Εργαστηρίου: Ι. Ματζαβάκης, Διοικητικός Π.Ε.

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014, το Εργαστήριο Πληροφορικής ανταποκρίθηκε σε όλο το φάσμα των αρμοδιοτήτων του, σύμφωνα με την ανωτέρω γενική περιγραφή. Ο Υπεύθυνος του Εργαστηρίου συνέβαλε, μεταξύ άλλων, στην ηλεκτρονική επιμέλεια των Οδηγών Σπουδών, προπτυχιακού και μεταπτυχιακού, του Τμήματος. Ως προς τη διδακτική δραστηριότητα, το USC Shoah Foundation's Visual History Archive χρησιμοποιήθηκε στο πλαίσιο μεταπτυχιακού μαθήματος του ομότιμου καθηγητή κ. Χάγκεν Φλάισερ για τις γερμανοελληνικές σχέσεις κατά το εαρινό εξάμηνο 2013-2014.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2014-2015

Διευθύντρια: Καθηγήτρια Όλ. Κατσιαρδή-Hering

Υπεύθυνος Εργαστηρίου: Ι. Ματζαβάκης, Διοικητικός Π.Ε.

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015, το Εργαστήριο Πληροφορικής ανταποκρίθηκε σε όλο το φάσμα των αρμοδιοτήτων του, σύμφωνα με την ανωτέρω γενική περιγραφή. Μεταξύ άλλων, στο πλαίσιο της διδασκαλίας προπτυχιακών και μεταπτυχιακών μαθημάτων του Τμήματος και ενίοτε άλλων Τμημάτων κατόπιν αδείας, τα οποία χρειάζονται υποστήριξη από υπολογιστές, κατά τους πρώτους επτά μήνες του 2015 πραγματοποιήθηκαν 125 ώρες διδασκαλίας.

Ο Υπεύθυνος του Εργαστηρίου, παράλληλα με το πάγιο έργο του (ηλεκτρονική επιμέλεια Οδηγών Σπουδών, προπτυχιακού και μεταπτυχιακού, του Τμήματος, επιμέλεια και ενημέρωση ιστοσελίδας κ.ά.), συνέβαλε ουσιαστικά στη διαδικασία συγκρότησης των Μητρώων Εκλεκτόρων του Τμήματος, ενώ ανέλαβε την ηλεκτρονική υποστήριξη του Ανοικτού Πανεπιστημιακού Προγράμματος του Τμήματος «ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ στην Ιστορία, την Αρχαιολογία και την Ιστορία της Τέχνης», για το οποίο και δημιούργησε ειδική φόρμα ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων.

Εκτός από τα συνήθη προγράμματα, για ένα χρόνο και μέχρι τις 27.3.2015, ήταν διαθέσιμα σε 5 και 3 υπολογιστές, αντίστοιχα, τα προγράμματα TEST4U EDU και TEST4U EXPERT (προγράμματα προετοιμασίας για πιστοποίηση γνώσης υπολογιστών) για ελεύθερη χρήση από τους φοιτητές, οι άδειες χρήσης των οποίων προβλέπεται να ανανεωθούν.

Υπογραμμίζεται η εντατική προσπάθεια της Διευθύντριας και του Υπευθύνου του Εργαστηρίου για συστηματικότερη συγκέντρωση, κατηγοριοποίηση και παρουσίαση των πολυάριθμων επιστημονικών εκδηλώσεων και δράσεων του Τμήματος από το έτος 2003 και στο εξής: <http://www.arch.uoa.gr/episthmonikes-ekdhloseis.html>. Αποτέλεσμα της προσπάθειας αυτής είναι ο εμπλουτισμός της ιστοσελίδας του Τμήματος και η βελτίωση της εικόνας της προς όφελος του Τμήματος.

Εργαστήριο Ψηφιακής Αποτύπωσης του Δημόσιου και Ιδιωτικού Βίου των Βυζαντινών (4ος-15ος αι.)

Διευθύντρια: Καθηγήτρια Αθ. Κόλια-Δερμιτζάκη

Το Εργαστήριο Ψηφιακής Αποτύπωσης του Δημόσιου και Ιδιωτικού Βίου των Βυζαντινών (4ος-15ος αι.) λειτουργεί από το 2002, σύμφωνα με το Προεδρικό Διάταγμα αρ. 89 (ΦΕΚ, 8-4-2002, Αρ. φύλλου 69).

Στεγάζεται στο κτήριο της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, στον 4ο όροφο, κυψέλη 401, και ανήκει στον Τομέα Ιστορίας του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας.

Ως στόχο έχει την εξυπηρέτηση εκπαιδευτικών και ερευνητικών αναγκών μέσω της συλλογής, καταγραφής και μελέτης υλικού, όπως είναι οι σφραγίδες, τα νομίσματα, οι επιγραφές, τα δημόσια και ιδιωτικά έγγραφα, οι απεικονίσεις παραστάσεων του Βίου των Βυζαντινών, καθώς και οι αφηγηματικές πηγές. Αποστολή του είναι η εργαστηριακή και επιστημονική υποστήριξη της έρευνας των μελών του Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας και άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Αθηνών στα γνωστικά αντικείμενα του Εργαστηρίου. Επιπλέον, συμβάλλει στην κάλυψη, σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, των διδακτικών αναγκών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας, καθώς και άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Αθηνών, βάσει των θεμάτων που ανήκουν στα γνωστικά αντικείμενα του Εργαστηρίου. Στους στόχους του εμπίπτει η συνεργασία με ερευνητικά κέντρα, ακαδημαϊκά ιδρύματα και επιστημονικούς φορείς της Ελλάδας και του Εξωτερικού, εφόσον οι επιστημονικοί στόχοι συμπίπτουν, συμβαδίζουν και αλληλοσυμπληρώνονται με εκείνους του Εργαστηρίου.

Στην παρούσα φάση πραγματοποιείται από το Εργαστήριο η σάρωση των φακέλων που περιέχουν ανέκδοτο υλικό από το αρχείο του Σπ. Λάμπρου, το οποίο έχει κληροδοτηθεί και στεγάζεται στο Ιστορικό Σπουδαστήριο της Φιλοσοφικής Σχολής Αθηνών, η επεξεργασία του εν λόγω υλικού και η καταχώρισή του σε ηλεκτρονική βάση δεδομένων.

Επίσης, στο Εργαστήριο έχει συγκροτηθεί αρχείο με εικόνες που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για τον δημόσιο και ιδιωτικό βίο των Βυζαντινών, το οποίο προέρχεται από ψηφιοποίηση εικόνων και χαρτών από το διαδίκτυο, συλλογικούς τόμους και από φωτογράφιση αντικειμένων από εκθέσεις που πραγματοποιούνται σε Μουσεία. Μέσω της βάσης δεδομένων που έχει δημιουργηθεί, ο χρήστης μπορεί με τις κατάλληλες λέξεις κλειδιά να βρίσκει ό,τι αναζητά σχετικά με τον δημόσιο και ιδιωτικό βίο των Βυζαντινών.

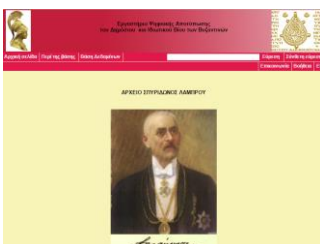
Επιπλέον, το Εργαστήριο έχει αναλάβει τη διαχείριση της μικρής δανειστικής βιβλιοθήκης που υπάρχει στην κυψέλη 401 και η οποία περιλαμβάνει βιβλία που προέρχονται από δωρεές εκδοτικών οίκων. Το περιεχόμενό τους είναι ποικίλο με έμφαση στη Βυζαντινή Ιστορία και Αρχαιολογία.

Τέλος, το Εργαστήριο στο πλαίσιο της αποστολής του, η οποία περιλαμβάνει τη συνεργασία με ακαδημαϊκά ιδρύματα, είχε εντάξει στη λειτουργία του, από το 2011 έως το 2014, τη συνεργασία με το Τμήμα Σλαβικών Σπουδών στο πλαίσιο της Πρακτικής Άσκησης Φοιτητών του τελευταίου.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2013-2014

- **Αρχείο Λάμπρου:** <http://lamprosarcheio.arch.uoa.gr>

Συνεχίστηκε η επεξεργασία φακέλων του αρχείου. Το υλικό 5 φακέλων σαρώθηκε και μελετήθηκε και οι ψηφιακές εικόνες συμπληρώθηκαν στον διαδικτυακό τόπο που φιλοξενεί το Αρχείο Λάμπρου. Καθίσταται δυνατή η πρόσβαση και αναζήτηση στη βάση –μέσω της χρήσης λέξεων κλειδιών– σε χειρόγραφα, ανέκδοτα και εκδεδομένα, καθώς και στην προσωπική αλληλογραφία του Σπ. Λάμπρου, σε ερευνητές και φοιτητές παγκοσμίως (επιτυγχάνοντας ταυτόχρονα την προβολή του πανεπιστημίου μας).

- **Βυζαντινός και Δυτικός Κόσμος: Αντιπαραθέσεις και αλληλεπιδράσεις από τον ενδέκατο έως τον δέκατο πέμπτο αιώνα**

Ταξινομήθηκε και ελέγχθηκε το υπάρχον υλικό και μεγάλο μέρος των εγγραφών μεγάλης βιβλιογραφικής βάσης για τις σχέσεις του Βυζαντίου με τους Δυτικούς.

- **Σημειώματα Κωδίκων**

Σχεδιάστηκε και εφαρμόστηκε σε αντίστοιχη πλατφόρμα ο διαδικτυακός τόπος *Σημειώματα Κωδίκων*. Αξιοποιήθηκε όλο το υλικό που παραχώρησε στο Εργαστήριο η Ομότιμη Καθηγήτρια κ. Φλ. Ευαγγελάτου-Νοταρά. Απαραίτητη ήταν η μετατροπή των παραπάνω αρχείων σε μορφή προσβάσιμη από PC, καθώς βρίσκονταν καταγεγραμμένα σε υπολογιστές Macintosh.

- **Αρχείο Επιγραφών**

Αξιοποιήθηκε όλο το υλικό που παραχώρησε στο Εργαστήριο η Ομότιμη Καθηγήτρια κ. Κ. Μέντζου-Μειμάρη. Έγινε η απαραίτητη μετατροπή των αρχείων σε γραμματοσειρές Unicode καθώς προέρχονταν από πολυτονικό σύστημα παλαιού Macintosh.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2014-2015

- **Αρχείο Λάμπρου:** <http://lamprosarcheio.arch.uoa.gr>

Η έλλειψη επαρκούς προγραμματιστικής κάλυψης, προβλήματα με τον διακομιστή (server) του Εργαστηρίου και άλλα σχετικά κωλύματα καθιστούν εξαιρετικά δύσκολη την πρόσβαση στον διαδικτυακό τόπο, κατά συνέπεια και την ολοκλήρωση και δημοσιοποίηση του υλικού. Η σάρωση των εγγράφων από το Εργαστήριο σταμάτησε λόγω της ψηφιοποίησης του αρχείου Λάμπρου από την πράξη «Δημιουργία ενιαίας πλατφόρμας Ψηφιακού Αποθετηρίου...» στο πλαίσιο ΕΣΠΑ και αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι τον Δεκέμβριο του 2015. Μετά την ολοκλήρωση της σάρωσης, θα συνεχιστεί η ερευνητική επεξεργασία του αρχείου και η σταδιακή ανάρτηση του συμπληρωματικού υλικού στον ιστότοπο του αρχείου.

- **Βυζαντινός και Δυτικός Κόσμος: Αντιπαραθέσεις και αλληλεπιδράσεις από τον ενδέκατο έως τον δέκατο πέμπτο αιώνα**

Ολοκληρώθηκε η επεξεργασία της βάσης και αντιμετωπίστηκαν με τη συνδρομή του υπεύθυνου της ιστοσελίδας εξωτερικού συνεργάτη διάφορα τεχνικά κωλύματα. Παρόλα αυτά εξακολουθούν να υπάρχουν τεχνικά προβλήματα στη βάση, τα οποία θα αντιμετωπισθούν, εφόσον εξασφαλισθεί ειδικό τεχνικό προσωπικό, διότι η δυνατότητα αμοιβής εξωτερικού συνεργάτη δεν υφίσταται πλέον.

- **Σημειώματα Κωδίκων**

Ο τεχνικός ανάπτυξης εφαρμογών που ανέλαβε το έργο δεν δύναται να συνεχίσει την υποστήριξη, εφόσον δεν υπάρχει κονδύλι για την πληρωμή του. Η διαδικτυακή πλατφόρμα δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί πλήρως, καθότι εκκρεμούν πλείστες αλλαγές. Επιπλέον, απαιτείται προγραμματιστής για την ασφαλή αποθήκευση (backup) της εργασίας μας στον διακομιστή (server) της βάσης. Λόγω της αδυναμίας αποθήκευσης των στοιχείων που θα συμπληρώνονται, η ηλεκτρονική διασφάλιση κάθε περαιτέρω εργασίας καθίσταται εύθραυστη, επομένως η επιστημονική διαχείριση του υλικού δεν έχει προχωρήσει και το έργο παραμένει, επί του παρόντος, στάσιμο.

- **Αρχείο Επιγραφών**

Άρχισε ο έλεγχος των στοιχείων των επιγραφών στο εκτυπωμένο υλικό, με σκοπό την επεξεργασία της υπάρχουσας βάσης και τη δημιουργία βάσης δεδομένων ανοικτής στους ενδιαφερόμενους ερευνητές.

Προβλήματα του εργαστηρίου

1) Μετά από τη μετακίνηση της διοικητικής υπαλλήλου Π.Ε. του Εργαστηρίου, Δρ. Αγγ. Παπαγεωργίου, το 2014, σε μία προσπάθεια να παραμείνει σε λειτουργία το εργαστήριο και να συνεχίσουν οι εργασίες των προγραμμάτων του, απασχολήθηκαν εθελοντικά οι υπ. διδάκτορες Μ. Λυκάκη και Ν. Βασιλοπούλου, ενώ μία μέρα την εβδομάδα εργαζόταν ο Δρ. Α. Αντωνόπουλος (ΕΔΙΠ). Υπάρχει ανάγκη μόνιμου προσωπικού που θα αντιμετωπίζει και τα υπόλοιπα τρέχοντα ζητήματα του εργαστηρίου, πλην των καθαρά επιστημονικών, που καλύπτουν σήμερα οι υποψήφιοι διδάκτορες και, φυσικά, η έχουσα την εποπτεία Διευθύντρια του Εργαστηρίου.

2) Το Εργαστήριο, για να λειτουργήσει, χρειάζεται ένα στοιχειώδη εξοπλισμό αλλά και συντήρηση του υπάρχοντος. Ωστόσο τα μηχανήματα θεωρούνται πλέον παλαιά και θα προκύπτουν διαρκώς προβλήματα. Το μεγαλύτερο ζήτημα είναι ο server που φιλοξενεί τις βάσεις. Το αρχείο Λάμπρου φιλοξενείται σε διακομιστή του Τμήματος Πληροφορικής, αλλά λόγω του όγκου της η ιστοσελίδα «πέφτει» συχνά. Η Διεύθυνση του Εργαστηρίου είναι σε αναζήτηση λύσης με τον κ. Γεωργιάδη, υπεύθυνο από το Τμήμα Πληροφορικής, έχοντας καταθέσει, μάλιστα, τον παρελθόντα Ιούλιο αίτηση ένταξης στον χώρο ΟΚΕΑΝΟΣ του Εθνικού Δικτύου Έρευνας και Τεχνολογίας (ΕΔΕΤ), που παραχωρεί υποδομή σε ερευνητικά προγράμματα.

3) Η έλλειψη επαρκούς προγραμματιστικής κάλυψης και υποδομής καθιστούν την πρόσβαση στον διαδικτυακούς τόπους των βάσεων του Εργαστηρίου εξαιρετικά δύσκολη και κατά συνέπεια δυσχεραίνουν την ολοκλήρωση και δημοσιοποίηση του υλικού. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι οι βάσεις θα πρέπει να ακολουθούν την πρόοδο της τεχνολογίας και να συμβαδίζουν με αυτή, γεγονός το οποίο συνεπάγεται τη μετατροπή τους σε πιο σύγχρονες μορφές, προκειμένου να διασφαλιστεί η δυνατότητα χρήσης τους στα επόμενα χρόνια.

Τα προγράμματα του εργαστηρίου είναι πλήρως εναρμονισμένα με την ιδέα των Digital Humanities αλλά και με την Ανοιχτή Πρόσβαση (Open Access). Για τη σημαντική αυτή εργασία απαιτείται η στελέχωση του Εργαστηρίου όχι μόνο με έναν υπεύθυνο που θα ασχολείται με τα διοικητικά θέματα αλλά οπωσδήποτε και με έναν τεχνικό πληροφορικής (έστω κάποιες μέρες της εβδομάδας αλλά σε μόνιμη βάση), που θα φροντίζει για όλα τα παραπάνω. Για τον λόγο αυτό, η Διευθύντρια του Εργαστηρίου έχει απευθύνει δύο σχετικά έγγραφα στο Πρυτανικό Συμβούλιο (27-6-2010, 28-9-2010) και ένα στον Αναπληρωτή Πρύτανη καθηγητή κ. Ν. Μαραβέγια, στον οποίο παρέδωσε το αίτημα προσωπικά (22-9-2015), και αναμένει απάντηση.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ – ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ – ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΕΡΓΟΥ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ ΕΤΗ

2013-2014, 2014-2015

Κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2013-2014 και 2014-2015, τα μέλη του Τμήματος εμφάνισαν μεγάλο ερευνητικό έργο και ισχυρή επιστημονική παρουσία (δημοσιεύσεις, συμμετοχές σε επιστημονικά συνέδρια, συμμετοχές σε διοργανώσεις συνεδρίων, συμμετοχές διεθνή προγράμματα, αρχειακές έρευνες και ανασκαφές), με πολύπλευρη διεθνή αναγνώριση.

Χαρακτηριστικά αναφέρονται:

α) βράβευση από τον Πρέσβη του Ιράκ του επίκουρου καθηγητή **Κωνσταντίνου Κοπανιά**, για την αρχαιολογική του έρευνα που αναδεικνύει την πολιτιστική κληρονομιά του Ιράκ (2 Νοεμβρίου 2013),

β) απονομή του Βραβείου Εξάιρετης Πανεπιστημιακής Διδασκαλίας εις μνήμην Β. Ξανθόπουλου – Στ. Πνευματικού του Ιδρύματος Τεχνολογίας & Έρευνας (ΙΤΕ) στην αναπληρώτρια καθηγήτρια **Μαρία Ευθυμίου** (11 Δεκεμβρίου 2013).

Η επιστημονική αυτή δραστηριότητα αναλυτικά καταγράφεται στην ιστοσελίδα και στις ετήσιες απογραφικές εκθέσεις του Τμήματος. Ακολουθούν ενδεικτικές όψεις της:

Α. ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕΛΩΝ ΔΕΠ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ ΕΤΗ

2013-2014, 2014-2015

Συνεχιζόμενα προγράμματα κατά τα δύο ανωτέρω ακαδημαϊκά έτη

ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ ΙΙ: ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

[ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ & ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ, ΥΠΘΠΑ, ΑΕΣΠΑ 2007-2013]

Α/Α	ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ- ΜΕΛΟΣ ΔΕΠ	ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΔΙΔΑΚΤΟΡΕΣ –ΤΙΤΛΟΣ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ
1.	Καλοπίση Βέρτη Σοφία, Ομότιμη Καθηγήτρια	Μπαρμπαρίτσα Ελένη, Η μαρτυρία των μεταλλικών αντικειμένων από τα κάστρα Γλαρέντζα και Χλεμούτσι. Όψεις της ζωής των Φράγκων του Πριγκιπάτου της Αχαΐας (Ολοκληρωθείσα διδακτορική διατριβή)
2.	Λιάκος Αντώνιος, Ομότιμος Καθηγητής	Βαλατσού Δέσποινα, Τα ψηφιακά αρχεία μνήμης (Ολοκληρωθείσα διδακτορική διατριβή)
3.	Γαρδίκια Κατερίνα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Σεβαστή Παπαβασιλείου, Το ναυτεργατικό δυναμικό της ελληνόκτητης ναυτιλίας από τα μέσα του 20ού αι. έως σήμερα
4.	Παπαδία-Λάλα Αναστασία, Καθηγήτρια	Τσουραπά Ελένη, Οικογένεια και κοινωνική οργάνωση στα Χανιά κατά τη βενετική περίοδο. Δομές, ταυτότητες, νοοτροπίες (16ος αι. - 1645)
5.	Ράπτης Κωνσταντίνος, Επίκουρος Καθηγητής	Αμπούτης Αντώνιος, Η εξέλιξη της πολιτικής ιδεολογίας και του δημόσιου πολιτικού λόγου της βρετανικής αριστοκρατικής ελίτ κατά την περίοδο 1832-1884

ΘΑΛΗΣ – ΕΣΠΑ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΕΡΕΥΝΑΣ – ΜΕΛΗ ΔΕΠ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ
Κοκκορού-Αλευρά Γεωργία, Καλοπίση-Βέρτη Σοφία, Παναγιωτίδη Μαρία, Καραλή-Γιαννακοπούλου Ιουλία, Πετρίδης Πλάτων, Κοπανιάς Κωνσταντίνος	Ιερό Απόλλωνος – Παλαιοχριστιανικός Οικισμός στην Αλάσαρνα της Κω. Η διαχρονική πορεία ενός αρχαίου ιερού και η μετεξέλιξή του σε παλαιοχριστιανικό οικισμό

DARIAH – ΑΤΤΙΚΗ – Ανάπτυξη της Ελληνικής ερευνητικής υποδομής για τις ανθρωπιστικές επιστήμες ΔΥΑΣ

Γαρδίκια Κατερίνα, Ανεζίρη Σοφία, Σειρηνίδου Βασιλική, Κατάκης Στυλιανός, Καραλή-Γιαννακοπούλου Ιουλία, Κοπανιάς Κωνσταντίνος, Πετρίδης Πλάτων, Νικολάου Αικατερίνη, Χασιακού Αφροδίτη, Ψωμά Σελήνη	DARIAH – ΑΤΤΙΚΗ – Ανάπτυξη της Ελληνικής ερευνητικής υποδομής για τις ανθρωπιστικές επιστήμες
---	---

B. ΕΡΕΥΝΕΣ ΜΕΛΩΝ ΔΕΠ ΜΕ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΛΚΕ**ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2013-2014****Ερευνητικό Πρόγραμμα Κ.Α. 11107**

Συνολικό ποσόν 34.690,54 €/Χορηγηθέν ποσόν σε μέλη ΔΕΠ κατόπιν αιτήσεώς τους, κατά προσέγγιση, 1.068 €

ΕΤΟΣ 2013 Α/Α	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΘΕΜΑ ΕΡΕΥΝΑΣ
1.	ΑΝΕΖΙΡΗ ΣΟΦΙΑ	Συγκέντρωση και μελέτη μαρτυριών της ελληνικής αρχαιότητας σχετικών με καταπιστεύματα και κληροδοτήματα
2.	ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	Πλατείες και περίπατοι της αρχαίες ελληνικές πόλεις και τα ιερά
3.	ΓΑΡΔΙΚΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ	Ιστορία των ελληνικών τοπιών: βάση δεδομένων
4.	ΓΙΑΝΤΣΗ ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ	Μελέτη και αξιοποίηση υλικού που αφορούσε τη συνεργασία του ιστορικού Henri Pirenne με το Πανεπιστήμιο του Cambridge της αρχές του 20ού αιώνα
5.	ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ	Μελέτη της αρχιτεκτονικής του ναού του Ασκληπιού στη Λισσό Κρήτης
6.	ΚΑΡΑΛΗ-ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΙΟΥΛΙΑ	Ανασκαφή Σπηλαίου Λεονταρίου Υμηττού: Τα Αρχαιολογικά και Αρχαιοπεριβαλλοντικά Δεδομένα
7.	ΚΑΡΑΜΑΝΩΛΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	Αρχαιακές διαθεσιμότητας και ιστοριογραφικές καταγραφές: Η υπόθεση Νίκου Πλουμπίδη στο πλαίσιο του Ψυχρού Πολέμου
8.	ΚΑΤΑΚΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ	Ανασκαφή και μελέτη του αρχαιολογικού χώρου του επονομαζόμενου «Ρωμαϊκού Βαλανείου» της Ραφήνας
9.	ΚΑΤΣΙΑΡΔΗ-HERING ΟΛΓΑ	Έρευνα για τον Παροικιακό Ελληνισμό
10.	ΚΟΝΟΡΤΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ	Σύσταση βάσης δεδομένων που θα περιλαμβάνει το οικιστικό πλέγμα του θρακικού χώρου κατά το δεύτερο μισό του 19ο αιώνα και της πρώτες δύο δεκαετίες του 20ού αιώνα
11.	ΚΟΛΙΑ-ΔΕΡΜΙΤΖΑΚΗ ΑΘΗΝΑ	Δημογραφικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις των πολέμων στο Βυζάντιο από τον 9ο έως τον 12ο αιώνα
12.	ΚΟΠΑΝΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Έρευνα στο Βόρειο Ιράκ
13.	ΚΟΥΡΤΕΣΗ-ΦΙΛΙΠΠΑΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ	Αρχαιολογική έρευνα επιφανείας στη λεκάνη του Μέσου Καλαμά Θεσπρωτίας

14.	ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΥΔΑΚΗ-ΚΙΤΡΟΜΗΛΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ	Δομήνικος Θεοτοκόπουλος. Η τέχνη και η εξέλιξη του ζωγράφου από τη βυζαντινή παράδοση στα έργα του της ρωμαϊκής περιόδου
15.	ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ	Η συλλογική δράση των εσπερινών μαθητών τη δεκαετία του 1960. Όψεις της καθημερινής ζωής, της εκπαίδευσης και της εργασίας των νέων στη μεταπολεμική Ελλάδα
16.	ΛΙΑΚΟΣ ΑΝΤΩΝΗΣ	Ταξινόμηση και καταλογογράφηση του Ιστορικού Αρχείου της Κοσμητείας της Φιλοσοφικής Σχολής Αθηνών του ΕΚΠΑ
17.	ΜΑΝΙΑΤΗ-ΚΟΚΚΙΝΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΤΣΑ	Καταγραφή και επεξεργασία πρωτογενούς και δευτερογενούς υλικού σχετικά με τη φορολογία και τις φορολογικές απαλλαγές στο Βυζαντινό Κράτος, προς εισαγωγή σε πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης δεδομένων
18.	ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΗ ΕΛΕΝΗ	Έρευνα επιφανείας στην Επίδαυρο Λιμηρά Ν. Λακωνίας
19.	ΜΟΥΛΙΟΥ ΜΑΡΙΑ	Αποτύπωση της κοινής γνώμης των πολιτών για τα μουσεία και την κοινωνική της αξία
20.	ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	Συμμετοχή στο διεθνές πρόγραμμα Inscriptiones Graecae Aevi Byzantini με την ενημέρωση της βάσης δεδομένων
21.	ΝΤΟΥΡΟΥ-ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ	Έρευνα στο αρχείο του Αραγονικού Στέμματος και του Νοταριακού Αρχείου στη Βαρκελώνη
22.	ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑ-ΚΟΠΙΤΣΑ ΛΥΔΙΑ	Ανασκαφή Παλαιόπολης Άνδρου
23.	ΠΑΠΑΔΑΤΟΣ ΓΙΑΝΝΗΣ	Ανασκαφή Μινωϊκού κτηρίου στη θέση Γαΐδουροφάς Ανατολής στην Ιεράπετρα Λασιθίου
24.	ΠΑΠΑΔΙΑ-ΛΑΛΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ	Πόλεμος και καθημερινή ζωή στην Ελληνοβενετική Ανατολή (13ος -18ος αι.): πολιτικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές διαστάσεις
25.	ΠΕΤΡΙΔΗΣ ΠΛΑΤΩΝ	Ανασκαφή πρωτοβυζαντινής έπαυλης στο Λιμένα Θάσου
26.	ΠΛΑΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ	Μελέτη και συντήρηση ευρημάτων της ανασκαφής Ζάκρου
27.	ΠΛΑΝΤΖΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ	Η αρχαιολογία της μνήμης: Άργος Ορεστικό
28.	ΠΟΛΥΧΡΟΝΑ-ΚΟΥ-ΣΓΟΥΡΙΤΣΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ	Μυκηναϊκός οικισμός στη θέση Λαζάρηδες της ανατολικής Αίγινας
29.	ΡΑΠΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Εθνικισμός στην Αψβουργική μοναρχία κατά το 19ο και πρώιμο 20ό αιώνα
30.	ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ ΒΑΣΩ	Φύση και ιδιοκτησία στον ελληνικό χώρο, 15ος -19ος αιώνας.
31.	ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΕΥΑΝΘΗΣ	Μεγάλες δυνάμεις, μικρά κράτη και συμμαχικές σχέσεις: το ΝΑΤΟ ως αναλυτής της διεθνούς πολιτικής, 1951-1969
32.	ΧΑΣΙΑΚΟΥ ΑΦΡΟΔΙΤΗ	Λεξικό Αρχαιολογικών Όρων Κεραμικής για την Εποχή του Χαλκού στο Αιγαίο
33.	ΧΡΗΣΤΟΥ ΕΙΡΗΝΗ	Συμμετοχή στο διεθνές πρόγραμμα Inscriptiones Graecae Aevi Byzantini με την ενημέρωση της βάσης δεδομένων

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2014-2015**Ερευνητικό Πρόγραμμα Κ.Α. 11107**

Συνολικό ποσόν 15.071 €/Χορηγηθέν ποσόν σε μέλη ΔΕΠ κατόπιν αιτήσεώς τους, κατά προσέγγιση, 416 €

Α/Α	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΘΕΜΑ ΕΡΕΥΝΑΣ
1.	ΑΝΕΖΙΡΗ ΣΟΦΙΑ	Δωρεές και κληροδοτήματα της ελληνικής αρχαιότητας
2.	ΒΑΒΟΥΡΑΝΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Μελέτη και δημοσίευση των Μινωϊκών τάφων στο Απεσωκάρι Μεσαράς και τον Λιναρέ Χαμαιζίου Σητείας στην Κρήτη για το 2015

3.	ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	Δημοσιεύσεις σχετικές με θέματα Κλασικής Αρχαιολογίας
4.	ΓΑΡΔΙΚΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ	Ιστορία των ελληνικών τοπιών: βάση δεδομένων
5.	ΓΙΑΝΤΣΗ ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ	Η ιστοριογραφία των Annales και ο Henri Pirenne
6.	ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ	Μελέτη της αρχιτεκτονικής του ναού του Ασκληπιού στη Λισσό Κρήτης
7.	ΚΑΡΑΛΗ-ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΙΟΥΛΙΑ	Ανασκαφή Σπηλαίου Λεονταρίου: Μελέτες Αρχαιοζωολογικού Υλικού
8.	ΚΑΡΑΜΑΝΩΛΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	Επισήμανση και αποδελτίωση ημερήσιου και περιοδικού τύπου αναφορικά με τις εκκαθαρίσεις στο διδακτικό προσωπικό του ΕΚΠΑ (1974)
9.	ΚΑΤΑΚΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ	Ανασκαφή στον αρχαιολογικό χώρο του λεγόμενου «Ρωμαϊκού Βαλανείου» στην Ραφήνα
10.	ΚΑΤΣΙΑΡΔΗ-HERING ΟΛΓΑ	Έρευνα σε Αρχεία της Βιέννης
11.	ΚΟΛΙΑ-ΔΕΡΜΙΤΖΑΚΗ ΑΘΗΝΑ	Δημογραφικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις των πολέμων στο Βυζάντιο από τον 9ο έως τον 12ο αιώνα
12.	ΚΟΠΑΝΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Έρευνα στο Βόρειο Ιράκ
13.	ΚΟΥΡΤΕΣΗ-ΦΙΛΙΠΠΑΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ	Έρευνα επιφανείας στη λεκάνη του Μέσου Καλαμά Θεσπρωτίας
14.	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ	Θέματα σχετικά με τη λειτουργία της αστικής ζωής και τις δραστηριότητες του ελεύθερου χρόνου στην ελληνοβενετική ανατολή
15.	ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΥΔΑΚΗ-ΚΙΤΡΟΜΗΛΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ	Δομήνικος Θεοτοκόπουλος. Η τέχνη και η εξέλιξη του ζωγράφου από τη βυζαντινή παράδοση στα έργα του της ρωμαϊκής περιόδου
16.	ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ	Νεανικές στρατηγικές επιβίωσης και καθημερινή ζωή: οικογενειακές σχέσεις, εκπαίδευση και εργασία των νέων στη μεταπολεμική Ελλάδα
17.	ΜΑΝΙΑΤΗ-ΚΟΚΚΙΝΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΤΣΑ	Καταγραφή και επεξεργασία πρωτογενούς και δευτερογενούς υλικού σχετικά με τη φορολογία και τις φορολογικές απαλλαγές στο Βυζαντινό Κράτος, προς εισαγωγή σε πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης δεδομένων
18.	ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΗ ΕΛΕΝΗ	Αρχαιολογική Έρευνα Επιφανείας στην Επίδαυρο Λιμηρά Ν. Λακωνίας
19.	ΜΕΡΓΙΑΛΗ-ΣΑΧΑ ΣΟΦΙΑ	Βυζαντινή διπλωματία της Παλαιολόγειας εποχής (1261-1453)
20.	ΜΟΥΛΙΟΥ ΜΑΡΙΑ	Αποτύπωση της κοινής γνώμης των πολιτών για τα μουσεία και την κοινωνική τους αξία, 2015
21.	ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	Ευρετήρια εκδομένων βυζαντινών και χριστιανικών επιγραφών
22.	ΠΑΛΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Μεταβυζαντινά χαράγματα στο καθολικό της μονής του Αγίου Ιωάννη του Θεολόγου στον Υμηττό
23.	ΠΑΠΑΔΑΤΟΣ ΓΙΑΝΝΗΣ	Ανασκαφή, μελέτη και δημοσίευση της ανασκαφής της Μινωικής Έπαυλης στην Ανατολή Ιεράπετρας
24.	ΠΑΠΑΔΙΑ-ΛΑΛΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ	Η Τήνος κατά την περίοδο της βενετοκρατίας (1390-1715). Κοινωνία, Οικονομία, Πολιτισμός
25.	ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΜΑΡΙΑ	Όψεις της ιστορίας του λεγόμενου «νεανικού κινήματος» (Jugendbewegung)
26.	ΠΕΤΡΙΔΗΣ ΠΛΑΤΩΝ	Ανασκαφή Πρωτοβυζαντινής Έπαυλης στο Λιμένα Θάσου
27.	ΠΛΑΝΤΖΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ	Η αρχαιολογία της μνήμης: Άργος Ορεστικό
28.	ΠΛΑΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ	Μελέτη και συντήρηση ευρημάτων της ανασκαφής Ζάκρου
29.	ΠΟΛΥΧΡΟΝΑΚΟΥ-ΣΓΟΥΡΙΤΣΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ	Ανασκαφή στον Μυκηναϊκό Οικισμό στους Λαζάρηδες Αίγινας (2014)

30.	ΡΑΠΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Όψεις του Εθνικισμού στην Αψβουργική Μοναρχία 1848-1918
31.	ΧΑΣΙΑΚΟΥ ΑΦΡΟΔΙΤΗ	Λεξικό Αρχαιολογικών Όρων Κεραμικής της Εποχής του Χαλκού στο Αιγαίο
32.	ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΕΥΑΝΘΗΣ	Η ΝΑΤΟϊκή επιτροπή on the Challenges of Modern Society
33.	ΧΡΗΣΤΟΥ ΕΙΡΗΝΗ	Ευρετήρια εκδεδομένων βυζαντινών και χριστιανικών επιγραφών
34.	ΨΩΜΑ ΕΛΕΝΗ	Ιστορία και Προσωπογραφία της Κέρκυρας από την εποχή του αποικισμού έως το τέλος της Αρχαιότητας

Γ. ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ ΕΤΗ
2013-2014, 2014-2014

Τα μέλη του Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης μετέχουν σε 24 ανασκαφές και έρευνες πεδίου στην Ελλάδα, καθώς και στην Περιφέρεια Κουρδιστάν του Ιράκ, με πλούσια ερευνητικά αποτελέσματα.

Δ. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2013-2014

Συνέδρια – Επιστημονικές Συναντήσεις

	<p><i>The University of Athens - The University of Cambridge</i></p> <p>Archaeological Research in the Kurdistan Region of Iraq and the adjacent areas</p> <p>Αθήνα, 1-3.Νοεμβρίου.2013 / Αμφιθέατρο «Γ. Κρανιδιώτης» του Υπουργείου Εξωτερικών - Αρχαιολογική Εταιρεία, Πανεπιστημίου 22</p>
	<p><i>Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Αθηνών</i></p> <p>Ιστορίες πολέμου στη Νοτιοανατολική Ευρώπη: Μια προσέγγιση στη διαχρονία. Διεθνές επιστημονικό συνέδριο με αφορμή τα 100 χρόνια από τους Βαλκανικούς Πολέμους (1912-13) / Histories of War in South Eastern Europe: An Approach in the Longue Durée. An international conference on the occasion of the centenary since the Balkan Wars of 1912-13</p> <p>Αθήνα, 7-9 Νοεμβρίου 2013 / Αμφιθέατρο «Αντώνης Τρίτσης», Πνευματικό Κέντρο Δήμου Αθηναίων, Ακαδημίας 50</p>
	<p><i>Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Αθηνών</i></p> <p>Διεθνές συνέδριο: Λαϊκή θρησκεία και τελετουργία στην ανατολική Μεσόγειο από την 3η χιλιετία π.Χ. έως και τον 5ο αιώνα μ.Χ. / Popular religion and ritual in the east Mediterranean from the 3rd millennium BC to the 5th century AD</p> <p>Αθήνα, 10-11 Δεκεμβρίου 2013 / Αμφιθέατρο «Άλκης Αργυριάδης», Πανεπιστήμιο Αθηνών, Πανεπιστημίου 30</p>
	<p><i>Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Αθηνών</i></p> <p>Επιστημονική συνάντηση προς τιμήν των ομοτίμων καθηγητριών Βυζαντινής Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών Σοφίας Καλοπίση-Βέρτη και Μαρίας Παναγιωτίδη-Κεσίσογλου: Προσλήψεις του Βυζαντίου. Παράδοση και τομές, Οι μαθητές τους στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας μιλούν και τους αφιερώνουν...</p> <p>Αθήνα, 30 Ιανουαρίου - 1 Φεβρουαρίου 2014 / Αμφιθέατρο «Ιωάννης Δρακόπουλος», Πανεπιστήμιο Αθηνών, Πανεπιστημίου 30 - Αμφιθέατρο «Αντώνης Τρίτσης», Πνευματικό Κέντρο Δήμου Αθηναίων, Ακαδημίας 50</p>
	<p><i>Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Αθηνών</i></p> <p>Επιστημονική Ημερίδα: Πού αρχίζει το παρελθόν μας; Η συγκρότηση της επιστήμης της Παλαιανθρωπολογίας και της Παλαιολιθικής Αρχαιολογίας στην Ελλάδα</p> <p>Αθήνα, 1 Φεβρουαρίου 2014 / Μουσείο Ιστορίας Πανεπιστημίου Αθηνών, Θόλου 5, Πλάκα</p>

	<p>Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Αθηνών</p> <p>Η βασιλεία στην αρχαία Ελλάδα: Από τον Αγαμέμνονα έως την Κλεοπάτρα / Kingship in Ancient Greece: from Agamemnon to Cleopatra</p> <p>Αθήνα, 6-8 Φεβρουαρίου 2014 / Αμφιθέατρο «Άλκης Αργυριάδης», Πανεπιστήμιο Αθηνών, Πανεπιστημίου 30</p>
	<p>Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών - Ένωση Προφορικής Ιστορίας</p> <p>Δεύτερο Διεθνές Συνέδριο Προφορικής Ιστορίας: Η μνήμη αφηγείται την πόλη... Προφορικές μαρτυρίες για το παρελθόν και το παρόν του αστικού χώρου</p> <p>Αθήνα, 6-9 Μαρτίου 2014 / Αμφιθέατρο «Άλκης Αργυριάδης», Πανεπιστήμιο Αθηνών, Πανεπιστημίου 30 - Ίδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης, Πειραιώς 206</p>
	<p>ΠΜΣ Μουσειακών Σπουδών των Τμημάτων Ιστορίας & Αρχαιολογίας και Γεωλογίας & Γεωπεριβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αθηνών, σε σύμπραξη με το Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων & Έργων Τέχνης του ΤΕΙ Αθήνας και σε συνεργασία με το Μουσείο Ιστορίας του Πανεπιστημίου Αθηνών</p> <p>Ημερίδα με αφορμή τον εορτασμό της Διεθνούς Ημέρας Μουσείων – Μια «σκυταλοδρομία» ιδεών και εικόνων για τα μουσεία, τα αντικείμενα, τις συλλογές και τις πολλαπλές συνδέσεις μας με τον κόσμο τους.</p> <p>Παρουσιάσεις από φοιτητές και αποφοίτους του ΠΜΣ Μουσειακών Σπουδών με την τεχνική Ignite (ανάπτυξη ενός θέματος σε 5 λεπτά και 20 διαφάνειες)</p> <p>Αθήνα, 11 Μαΐου 2014, 10.00-15.00 / Μουσείο Ιστορίας Πανεπιστημίου Αθηνών, Θόλου 5, Πλάκα</p>
	<p>Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και LSE IDEAS Special Report «A Strategy for Southern Europe»</p> <p>Greece and the Crisis in Southern Europe</p> <p>Αθήνα, 12 Ιουνίου 2014 / Αρχαιολογική Εταιρεία, Πανεπιστημίου 22</p>
	<p>Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών - Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών/Τομέας Βυζαντινών Ερευνών/Ε.Ι.Ε.</p> <p>Διεπιστημονικό Μεταπτυχιακό Σεμινάριο «Νίκος Οικονομίδης». Ακαδημαϊκό Έτος 2014-2015</p> <p>Διημερίδα: Το Βυζάντιο μεταξύ Ανατολής και Δύσης κατά την περίοδο των Κομνηνών και των Αγγέλων (1081-1204)</p> <p>Αθήνα, 26-27 Ιουνίου 2014 / Αμφιθέατρο «Άλκης Αργυριάδης», Πανεπιστήμιο Αθηνών, Πανεπιστημίου 30</p>

Συνέδρια Μεταπτυχιακών Φοιτητών Τμήματος

	<p>Σύλλογος Μεταπτυχιακών Φοιτητών Ιστορίας και Αρχαιολογίας Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών</p> <p>Ημερίδα: Η συγχρονία της διαχρονίας</p> <p>Αθήνα, 5 Ιουνίου 2014 / Αμφιθέατρο «Ιωάννης Δρακόπουλος», Πανεπιστήμιο Αθηνών, Πανεπιστημίου 30</p>
--	--

Εργαστήρια - Σεμινάρια

	<p>Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών</p> <p>Εργαστήρια Μουσειολογίας για εκπαιδευτικούς σε μουσειακούς χώρους – Δημιουργική γραφή με πηγή έμπνευσης μουσειακές συλλογές (οργάνωση και επιμέλεια Μάρλεν Μούλιου, Λέκτορας Μουσειολογίας)</p> <p>Αθήνα, 19/12/2013 (Μουσείο Μπενάκη), 19/1/2014 (Εθνικό Ιστορικό Μουσείο), 26/1/2014 (Μουσείο Αρχαίας Αγοράς), 2/2/2014 (Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο)</p>
	<p>Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών</p> <p>Ολοήμερο Εργαστήριο Προφορικής Ιστορίας για εκπαιδευτικούς: Η ιστορική μελέτη της μνήμης - Προφορικές μαρτυρίες - Υλικός πολιτισμός - Η μνήμη της πόλης (ομιλητές-εκπαιδευτές: Δ. Λαμπροπούλου, Αντ. Λιάκος, Μ. Μούλιου, Δ. Πλάντζος)</p> <p>Αθήνα, 22 Φεβρουαρίου 2014 / Μουσείο Ιστορίας Πανεπιστημίου Αθηνών, Θόλου 5, Πλάκα</p>

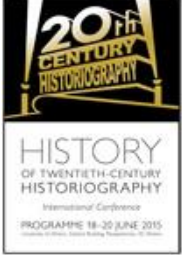
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2014-2015

Συνέδρια - Επιστημονικές Συναντήσεις

	<p>Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών - Τομέας Ιστορίας</p> <p>Βυζάντιο και Δύση: Αντιλήψεις και Πραγματικότητα, 12ος-14ος αι. / Byzantium and the West: Perceptions and Reality, 12th-14th c.</p> <p>Αθήνα, 5-6 Σεπτεμβρίου 2014 / Αμφιθέατρο «Άλκης Αργυριάδης», Πανεπιστήμιο Αθηνών, Πανεπιστημίου 30</p>
--	---

	<p>Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, σε συνδιοργάνωση με τον Σύλλογο Ελλήνων Αρχαιολόγων</p> <p>Αρχαιολογικοί Διάλογοι</p> <p>Αθήνα, 9-11 Ιανουαρίου 2015 / Αμφιθέατρο «Άλκης Αργυριάδης», Πανεπιστήμιο Αθηνών, Μουσείο Ιστορίας Πανεπιστημίου Αθηνών, Κτίριο Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων, Αμφιθέατρο «Αντώνης Τρίτσης», Πνευματικό Κέντρο Δήμου Αθηναίων</p>
	<p>Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών - Τομέας Ιστορίας, σε συνδιοργάνωση με το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τη Δημοκρατία και τον Κοινοβουλευτισμό</p> <p>Οι πόλεις των Φιλικών. Οι αστικές διαδρομές ενός επαναστατικού φαινομένου (Ημερίδα για τα 200 χρόνια από την ίδρυση της Φιλικής Εταιρείας)</p> <p>Αθήνα, 14 Ιανουαρίου 2015 / Αίθουσα Εκδηλώσεων της Βουλής των Ελλήνων, Αμαλίας 22-24</p>
	<p>Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών - Τομέας Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης</p> <p>Επιστημονική ημερίδα: Δομήνικος Θεοτοκόπουλος, 400 χρόνια από τον θάνατό του, με αφορμή τον εορτασμό του «Έτους Δομήνικου Θεοτοκόπουλου»</p> <p>Αθήνα, 24 Ιανουαρίου 2014 / Αμφιθέατρο «Άλκης Αργυριάδης», Πανεπιστήμιο Αθηνών, Πανεπιστημίου 30</p>
	<p>Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών - Τομέας Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης</p> <p>Επιστημονική Συνάντηση: Η Βυζαντινή Άνδρος (4ος-12ος αιώνας). Νεότερα από την αρχαιολογική έρευνα και τις αποκαταστάσεις των μνημείων</p> <p>Αθήνα, 20 Μαρτίου 2015 / Αμφιθέατρο «Ιωάννης Δρακόπουλος», Πανεπιστήμιο Αθηνών, Πανεπιστημίου 30</p>
	<p>Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών - Τομέας Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης</p> <p>Ανασκαφή & Έρευνα X: Από το ερευνητικό έργο του Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης</p> <p>Αθήνα, 22-23 Απριλίου 2015 / Αμφιθέατρο «Ιωάννης Δρακόπουλος», Πανεπιστήμιο Αθηνών, Πανεπιστημίου 30</p>
	<p>Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών</p> <p>Ημερίδα στη Μνήμη του Καθηγητή Σπύρου Ιακωβίδη</p> <p>Αθήνα, 6 Μαΐου 2015 / Director's Residence, British School at Athens, Σουηδίας 52</p>

	<p>ΠΜΣ Μουσειακών Σπουδών των Τμημάτων Ιστορίας & Αρχαιολογίας και Γεωλογίας & Γεωπεριβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αθηνών, σε σύμπραξη με το Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων & Έργων Τέχνης του ΤΕΙ Αθήνας και σε συνεργασία με το Μουσείο Ιστορίας του Πανεπιστημίου Αθηνών</p> <p>Ημερίδα με αφορμή τον εορτασμό της Διεθνούς Ημέρας Μουσείων – Δεύτερη «σκυταλοδρομία» ιδεών και εικόνων που της θυμίζει ότι τα μουσεία μπορούν να συμβάλλουν στη δημιουργία μιας κοινωνίας με προοπτικές.</p> <p>Παρουσιάσεις από φοιτητές και αποφοίτους του ΠΜΣ Μουσειακών Σπουδών με την τεχνική Ignite (ανάπτυξη της θέματος σε 5 λεπτά και 20 διαφάνειες)</p> <p>Αθήνα, 17 Μαΐου 2015, 10.00-15.00 / Μουσείο Ιστορίας Πανεπιστημίου Αθηνών, Θόλου 5, Πλάκα</p>
	<p>Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου</p> <p>Επιστημονική Συνάντηση Μεταπτυχιακών Σπουδαστών α΄ και β΄ κύκλου Νεότερη και Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία και Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας</p> <p>Η διημερίδα ολοκληρώθηκε με την τελετή απονομής βραβείου στη μνήμη του Gunnar Hering στην καλύτερη Διπλωματική Μεταπτυχιακή Εργασία στην ειδίκευση Νεότερη και Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία, το 2014, στο πλαίσιο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας.</p> <p>Το βραβείο απονεμήθηκε στον κ. Ιωάννη Χρηστίδη</p> <p>Για τον Gunnar Hering ομιλίες παρουσίασαν η πρόεδρος του Τμήματος καθηγήτρια κ. Αν. Παπαδία-Λάλα, ο επίκ. καθηγητής κ. Β. Καραμανωλάκης και ο δρ. του Πανεπιστημίου της Βιέννης και καθηγητής στο Μουσικό Γυμνάσιο Τρικάλων κ. Αγ. Αζέλης.</p> <p>Αθήνα, 21-22 Μαΐου 2015 / Ιωνικό Κέντρο, Λυσίου 11, Πλάκα</p>
	<p>Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών - Τομέας Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης, σε συνδιοργάνωση με την Αμερικανική Σχολή Κλασικών Σπουδών, το Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης και τις Εφορείες Αρχαιοτήτων Αττικής</p> <p>Διεθνές Συνέδριο: Η Προϊστορία της Αθήνας και της Αττικής</p> <p>Αθήνα, 27-31 Μαΐου 2015 / Cotsen Hall-Αμερικανική Σχολή Κλασικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Αθηνών-Κεντρικό Κτήριο, Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης</p>
	<p>Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου</p> <p>4η Ημερίδα Μεταπτυχιακών Φοιτητών Βυζαντινής Ιστορίας «Βυζάντιο: χώρος, άνθρωποι, θεσμοί»</p> <p>Αθήνα, 4 Ιουνίου 2015 / Αμφιθέατρο «Ιωάννης Δρακόπουλος», Πανεπιστήμιο Αθηνών, Πανεπιστημίου 30</p>
	<p>Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου</p> <p>Ημερίδα μεταπτυχιακών φοιτητών Α΄ και Β΄ Κύκλου Ευρωπαϊκής Ιστορίας</p> <p>Αθήνα, 5 Ιουνίου 2015 / Ιστορικό Αρχείο ΕΚΠΑ, Σκουφά 45</p>

	<p>Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών - Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών/Τομέας Βυζαντινών Ερευνών/Ε.Ι.Ε.</p> <p>Διεπιστημονικό Μεταπτυχιακό Σεμινάριο «Νίκος Οικονομίδης» Ακαδημαϊκό Έτος 2014-2015</p> <p>Ημερίδα: Από τον Αναστάσιο Α΄ στον Μαυρίκιο. Συνέχεια της παράδοσης και ανανέωση κατά τον 6ο αιώνα</p> <p>Αθήνα, 11 Ιουνίου 2015 /Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Λεωφ. Βασιλέως Κωνσταντίνου 48</p>
	<p>Με τη συμμετοχή του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών</p> <p>Διεθνές 16ο Συνέδριο του Ευρωπαϊκού Δικτύου UNIVERSEUM, University Heritage and Cultural Engagement of European Universities</p> <p>Αθήνα, 11-13 Ιουνίου 2015 / Πανεπιστήμιο Αθηνών, Κεντρικό Κτήριο, Πανεπιστημίου 30, και Μουσείο Ιστορίας Πανεπιστημίου Αθηνών, Θόλου 5, Πλάκα</p>
	<p>Με τη συμμετοχή του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών</p> <p>Διεθνές Συνέδριο: History of twentieth-century Historiography</p> <p>Αθήνα, 18-20 Ιουνίου 2015 / Πανεπιστήμιο Αθηνών, Κεντρικό Κτήριο, Πανεπιστημίου 30</p>

Συνέδρια Μεταπτυχιακών Φοιτητών Τμήματος

	<p>Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών</p> <p>1ο Συνέδριο των Μεταπτυχιακών Φοιτητών Προϊστορικής Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών</p> <p>Αθήνα, 31 Ιανουαρίου 2015 / Αμφιθέατρο «Άλκης Αργυριάδης», Πανεπιστήμιο Αθηνών, Πανεπιστημίου 30</p>
--	---

Εργαστήρια - Σεμινάρια

	<p>Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών – Κέντρο Μελέτης Νεώτερης Κεραμικής, Ίδρυμα Γ. Ψαροπούλου</p> <p>Εργαστήριο Βιωματικής προσέγγισης της βυζαντινής κεραμικής – Συντονισμός Π. Πετρίδης, Ν. Λιάρος</p> <p>Αθήνα, 29 Νοεμβρίου 2014 / Φιλοσοφική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών</p>
	<p>Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών – ΠΜΣ Μουσειακών Σπουδών</p> <p>Εργαστήριο για μεταπτυχιακούς φοιτητές Μουσειολογίας με θέμα «Η διαδικασία δημιουργίας curatorial briefs για την προετοιμασία μουσειακών εκθέσεων» - Εκπαιδευτής Χ. Χάιτας από το Grand Egyptian Museum Project – Συντονισμός Μ. Μούλιου</p> <p>Αθήνα, 27 Φεβρουαρίου 2015 / Μουσείο Ιστορίας Πανεπιστημίου Αθηνών, Θόλου 5, Πλάκα</p>

Ε. ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2014-2015

	<p>Σπυρίδων Μαρινάτος, 1901-1974, Η ζωή και η εποχή του, Ελένη Μαντζουράνη & Ναννώ Μαρινάτου (επιμέλεια έκδοσης), Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών - «Ιστορήματα» 4. Αθήνα, Ινστιτούτο του Βιβλίου - Α. Καρδαμίτσα, 2014/ <i>Spyridon Marinatos, 1901-1974, His Life and Times</i>, Athens, Historemata 4. Institutouto tou Vivliou – A. Kardamitsa, 2014.</p>
	<p>Γεωργία Κοκκορού-Αλευρά, Ειρήνη Πουπάκη, Αλέξης Ευσταθόπουλος, Αχιλλέας Χατζηκωνσταντίνου, <i>Λατομεία του ελλαδικού χώρου, από τους προϊστορικούς έως τους μεσαιωνικούς χρόνους</i>, Αθήνα, Πανεπιστήμιο Αθηνών - Φιλοσοφική Σχολή - Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, 2014.</p>
	<p>Περιοδικό «ΔΙΑΧΡΟΝΙΑ», περίοδος Γ', παράρτημα 3, Δεκέμβριος 2014. <i>Η έρευνα της Νεολιθικής εποχής στην Ελλάδα</i>, Γεωργία Κουρτέση-Φιλιππάκη (επιμέλεια), Φοιτητικός Σύλλογος Μεταπτυχιακών Σπουδαστών Α' και Β' κύκλου Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Αθήνα 2014</p>

**ΑΝΑΓΟΡΕΥΣΕΙΣ ΣΕ ΕΠΙΤΙΜΟΥΣ ΔΙΔΑΚΤΟΡΕΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ**

Ελένη Γλύκατζη-Αρβελέρ, καθηγήτρια του Πανεπιστημίου της Σορβόννης

Παρασκευή, 28 Νοεμβρίου 2014, ώρα 19.00, στη Μεγάλη Αίθουσα του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Προσφώνηση από τον Πρύτανη του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, καθηγητή Θεόδωρο Π. Φορτσάκη.

Παρουσίαση του έργου της τιμωμένης από την καθηγήτρια του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας Αθηνά Κόλια-Δερμιτζάκη.

Αναγόρευση της τιμωμένης:

- Ανάγνωση των κειμένων του Ψηφίσματος του Τμήματος, της Αναγόρευσης και του Διδακτορικού Διπλώματος από την Πρόεδρο του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας, καθηγήτρια Αναστασία Παπαδιά-Λάλα.

- Περιένδυση της τιμωμένης με την τήβεννο της Σχολής από την Κοσμήτορα της Φιλοσοφικής Σχολής, καθηγήτρια Ελένη Καραμαλέγκου.

Ομιλία της τιμωμένης με θέμα : «Η επικαιρότητα του Βυζαντίου».

Θεοφάνης Σταύρου, καθηγητής του Πανεπιστημίου της Minnesota, ΗΠΑ

Πέμπτη, 15 Ιανουαρίου 2015, ώρα 19.00, στην Μεγάλη Αίθουσα του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Προσφώνηση από τον Αναπληρωτή Πρύτανη του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, καθηγητή Κωνσταντίνο Ν. Μπουραζέλη.

Παρουσίαση του έργου του τιμωμένου από την καθηγήτρια του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας Όλγα-Αναστασία Κατσιαρδή-Hering.

Αναγόρευση του τιμωμένου:

- Ανάγνωση των κειμένων του Ψηφίσματος του Τμήματος, της Αναγόρευσης και του Διδακτορικού Διπλώματος από την Πρόεδρο του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας, καθηγήτρια Αναστασία Παπαδιά-Λάλα.

- Περιένδυση του τιμωμένου με την τήβεννο της Σχολής από την Κοσμήτορα της Φιλοσοφικής Σχολής, καθηγήτρια Ελένη Καραμαλέγκου.

Ομιλία του τιμωμένου με θέμα:

«Exploring Greek-Slavic Relations in the Nineteenth Century»

«Σχέσεις Ελλήνων και Σλαβικών λαών τον 19ο αιώνα: μια αποτίμηση».

**ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ.
ΕΝΑ ΤΜΗΜΑ ΑΝΟΙΧΤΟ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ**

A. ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών μετρά ήδη μία δεκαετία σύνδεσής του με την ελληνική κοινωνία μέσα από δράσεις διάχυσης της γνώσης στο ευρύτερο κοινό.

- Από το ακαδημαϊκό έτος 2006-2007 άρχισε να προσφέρει Κύκλους μαθημάτων **Παγκόσμιας Ιστορίας** και **Ιστορίας του Νέου Ελληνισμού** σε Δήμους, Πολιτιστικά Κέντρα και Φορείς των Δήμων της Αθήνας, αλλά και πέραν αυτών (Κάλυμνος, Σάμος, Λάρισα, Αντίρριο, Ελευσίνα, Ναύπλιο, Δήμος Θηβαίων), καθώς και σε φυλακές και Κέντρα Αποτοξίνωσης της χώρας. Ο Κύκλος της Παγκόσμιας Ιστορίας καλύπτει περί τα 18 τώρια μαθήματα, ο δε Κύκλος της Ιστορίας του Νέου Ελληνισμού περί τα οκτώ τώρια μαθήματα. Τα μαθήματα αυτά έχουν διδαχθεί μέχρι σήμερα σε περίπου πενήντα διαφορετικούς χώρους και τα έχουν παρακολουθήσει περί τα 30.000 άτομα. Η διδασκαλία των Κύκλων αυτών προσφέρεται – άνευ αμοιβής για την ίδια και δωρεάν για το κοινό– από την Αναπληρώτρια Καθηγήτρια του Τμήματός μας κ. Μαρία Δ. Ευθυμίου.

Οι Κύκλοι αυτοί προσφέρθηκαν και κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2013-2014, 2014-2015, θα προσφερθούν δε επίσης κατά το προσεχές ακαδημαϊκό έτος 2015-2016 σε δύο πόλεις (Ηράκλειο Κρήτης, Καλαμάτα) και σε πέντε χώρους εντός Αθηνών, ένας εκ των οποίων θα είναι το Μέγαρο Μουσικής, όπου θα διδαχθεί ο Κύκλος της Παγκόσμιας Ιστορίας σε δεκαεννέα τώρια μαθήματα.

- Από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 το Τμήμα μας συνδέθηκε δημιουργικά με τους συναδέλφους καθηγητές της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (κατηγορίας ΠΕ02) μέσω του Προγράμματος **«Ιστορίας Επίσκεψις»**, με το οποίο επιδιώκεται η ανανέωση της επαφής των εκπαιδευτικών με τις νέες κατευθύνσεις και τους προβληματισμούς της Ιστορίας. Το Πρόγραμμα παρέχεται δωρεάν, καλύπτει δε 66-72 ώρες διδασκαλίας, κατά ημέρες Παρασκευή (απόγευμα) και Σάββατο (πρωί), επί έξι συνεχείς εβδομάδες. Στο Πρόγραμμα προσφέρουν τη διδασκαλία τους –άνευ αμοιβής– περί τα εικοσιπέντε μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΕΚΠΑ, Ιστορικοί, Αρχαιολόγοι και Ιστορικοί της Τέχνης.

Υπεύθυνη Προγράμματος: Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Μαρία Ευθυμίου.

Το εν λόγω Πρόγραμμα κατά μεν το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 παρακολούθησαν 110 εκπαιδευτικοί, κατά δε το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015 παρακολούθησαν 197 εκπαιδευτικοί. Η επιτυχία, η ανταπόκριση και η επιθυμία συμμετοχής ήταν τόσο μεγάλη, ώστε το Τμήμα αναγκάστηκε να επιλέξει τους μετέχοντες με κλήρωση καθώς ο αριθμός των ενδιαφερομένων ξεπερνούσε κατά πολύ τις διαθέσιμες θέσεις στους χώρους διδασκαλίας.

Το Πρόγραμμα προσφέρεται, για τρίτη συνεχή χρονιά, και κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος 2015-2016 (2.10.2015 - 7.11.2015) σε περίπου διακόσιους εκπαιδευτικούς.

- Το Πρόγραμμα **«Ιστορίας Επίσκεψις»**, κατά το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015, προσφέρθηκε με επιτυχία σε συντομευμένη εκδοχή του στους Καθηγητές της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στην Αλεξανδρούπολη.

Κατόπιν αυτού αποφασίστηκε η καθιέρωση του παραπάνω προγράμματος, για τους Καθηγητές της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης σχολείων της ελληνικής επαρχίας, με τίτλο **«Ιστορίας Περιήγησις»**. Το Πρόγραμμα κατά το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016 πραγματοποιείται στην περιοχή της Αργολίδας.

- Τέλος, το Τμήμα μας προχώρησε κατά το ακαδημαϊκό έτος 2014 -2015, με επιτυχία, στην πραγματοποίηση του προγράμματος **«ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ» («ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ στην Ιστορία, την Αρχαιολογία και την Ιστορία της Τέχνης»)**, που απευθύνονταν στο ευρύ κοινό και προέβλεπε δίδακτρα (90 € ανά Κύκλο). Περιλάμβανε πέντε Κύκλους αρχαιολογίας που κάλυπταν 12 ώρες διδασκαλίας ο καθένας. Συνολικά

δίδαξαν –άνευ αμοιβής– δεκαπέντε μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΕΚΠΑ. Το Πρόγραμμα είχε ικανοποιητική συμμετοχή και άφησε τις καλύτερες εντυπώσεις στους μετέχοντες, σύμφωνα με τα σημειώματα αξιολόγησης που υπέβαλαν. Το εισπραχθέν μέσω ΕΛΚΕ ποσόν των 11.675 € θα διατεθεί από το Τμήμα μας για την πρόσληψη εξωτερικών συνεργατών (εντεταλμένων διδασκαλίας), με σκοπό την κάλυψη επιτακτικών διδακτικών αναγκών, καθώς και για την οικονομική κάλυψη άλλων εκπαιδευτικών και ερευνητικών δράσεων του Τμήματος.

Μετά την επιτυχία αυτή, το Τμήμα μας έχει ήδη προγραμματίσει πέντε νέους Κύκλους ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ για το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016, με γενική θεματική «Η Εγγύς Ανατολή και η Κύπρος από τους αρχαίους χρόνους έως σήμερα».

Από το Πρόγραμμα «Ιστορίας Επίσκεψις», 7 Δεκεμβρίου 2013

Ακολουθούν τα φυλλάδια των Προγραμμάτων

ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2013-2014

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

Ιστορίας Επίσκεψις

Μία επαναπροσέγγιση της Ιστορίας, των προβλημάτων και των μεθόδων της

Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας
της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών
για τους Καθηγητές της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Χρόνος: 1 Νοεμβρίου - 7 Δεκεμβρίου 2013, κατά ημέρες Παρασκευή, 15.00-21.00, και Σάββατο, 9.00-15.00

Συνολική διάρκεια μαθημάτων: 72 ώρες

Χώρος: Υποδιεύθυνση Ιστορικού Αρχείου της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, 3ης Σεπτεμβρίου 146

Το Πρόγραμμα προσφέρεται αφιλοκεδώς από τα μέλη του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας
και δεν συνεπάγεται καμία οικονομική επιβάρυνση για τους συμμετέχοντες

Με το Πρόγραμμα *Ιστορίας Επίσκεψις* το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών επιδιώκει, μέσω εποπτικών μαθημάτων πυκνής στόχευσης, να φέρει τους εκπαιδευτικούς της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης σε επαφή με τους τρέχοντες προβληματισμούς και τις νέες κατευθύνσεις της Ιστορίας (έννοια των θεσμών – του έθνους – της κοινότητας – της ταυτότητας / ιστορία των ηλικιακών φάσεων – του φύλου – της οικογένειας – του περιβάλλοντος – των νοοτροπιών κλπ) να καταδείξει την ιστορικότητα των εννοιών με βάση τις οποίες συζητούνται οι διαφορετικές ιστορικές περιόδους και θεματολογίες να συνεξετάσει την ελληνική ιστορία με την ιστορία όμορων ή μη λαών να παρουσιάσει τις διαφορετικές μεθόδους που χρησιμοποιούν οι ιστορικοί στο έργο τους να αναδείξει τις διαδρομές και τις κατασκευές της μνήμης να εκθέσει τις πρακτικές της προφορικής ιστορίας.

Τα μαθήματα καλύπτουν ευρείες θεματικές ενότητες όπως: Ο αρχαίος κόσμος: Ανατολή – Ελλάδα – Ρώμη / Ο Βυζαντινός κόσμος και οι γείτονές του / Ο δυτικός κόσμος στους Μέσους και Νεότερους χρόνους / Η Οθωμανική ιστορία: από το οθωμανικό εμιράτο στην προσπάθεια εκσυγχρονισμού μιας αυτοκρατορίας (14ος αι. - αρχές 20ού αι.) / Ο Νέος Ελληνισμός υπό τους Λατίνους και τους Οθωμανούς (13ος-19ος αι.): θεσμοί, ιδεολογίες, ταυτότητες, πολλαπλές πραγματικότητες / Η ελληνική ιστορία στον μακρό 19ο αιώνα: εθνικές στοχεύσεις, κοινωνικές ανατροπές και πολιτικοί θεσμοί / Διασπορά, μετανάστευση, προσφυγιά: οι Οδύσσειες του Ελληνισμού (15ος-20ός αι.) / Ο ελληνικός 20ός αιώνας: ελπίδες και συγκρούσεις στην *εποχή των άκρων* / Τομές και ωσμώσεις στην Παγκόσμια Ιστορία.

Παράλληλα με την κεντρική ιστορική προβληματική, στα μαθήματα θα γίνει προσπάθεια να αναδειχθούν οι αισθητικές αναζητήσεις και τα κύρια χαρακτηριστικά των διαφόρων μορφών της τέχνης της κάθε εποχής.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

- Παρ. 1/11 Θεωρία της Ιστορίας, 3 ώρες Αντ. Λιάκος /
Μεθοδολογία της Ιστορίας, 3 ώρες Β. Καραμανωλάκης.
- Σάβ. 2/11 Παγκόσμια Ιστορία: οι μεγάλες τομές, 1 ώρα Μ. Ευθυμίου /
Οι προϊστορικοί χρόνοι στον ελλαδικό χώρο: η εποχή του Λίθου, 1 ώρα Γ. Κουρτέση-
Φιλιππάκη /
Οι προϊστορικοί χρόνοι στον ελλαδικό χώρο: η Εποχή του Χαλκού, 1 ώρα Γ. Παπαδάτος /
Ιστορία και Αρχαιολογία της Εγγύς Ανατολής, 2 ώρες Κ. Κοπανιάς /
Αρχαίος ελληνικός κόσμος: Αρχαϊκή και Κλασική περίοδος, 1 ώρα Ν. Μπιργάλιας.
- Παρ. 8/11 Αρχαίος ελληνικός κόσμος: Αρχαϊκή και Κλασική περίοδος, 2 ώρες Ν. Μπιργάλιας /
Αρχαίος ελληνικός κόσμος: Ελληνιστική περίοδος, 2 ώρες Σ. Ψωμά /
Αρχαία Ελληνική Τέχνη, 2 ώρες Δ. Πλάντζος.
- Σάβ. 9/11 Ρωμαϊκή Ιστορία, 2 ώρες Κ. Μπουραζέλης /
Ελληνιστική Τέχνη, 1 ώρα Στ. Κατάκης /
Ρωμαϊκή Τέχνη, 1 ώρα Στ. Κατάκης /
Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή Τέχνη, 2 ώρες Γ. Πάλλης.
- Παρ. 15/11 Βυζαντινή Ιστορία, 4 ώρες Κ. Νικολάου / Σ. Μεργιαλή-Σαχά
Το Βυζάντιο και οι γείτονές του, 2 ώρες Αθ. Κόλια-Δερμιτζάκη.
- Σάβ. 16/11 Μεσαιωνική Ευρωπαϊκή Ιστορία, 4 ώρες Μ. Ντούρου-Ηλιοπούλου / Ν. Γιαντσή-Μελετιάδη /
Η Τέχνη του Ύστερου Μεσαίωνα και της Αναγέννησης, 2 ώρες Ευθ. Μαυρομιχάλη.
- Παρ. 22/11 Ιστορία του αραβοϊσλαμικού κόσμου, 2 ώρες Π. Κονόρτας /
Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, 4 ώρες Π. Κονόρτας.
- Σάβ. 23/11 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία, 16ος αι.-1789, 3 ώρες Κ. Γαγανάκης /
Ο Νέος Ελληνισμός στην περίοδο της Λατινοκρατίας, 3 ώρες Αν. Παπαδιά-Λάλα
- Παρ. 29/11 Ο Νέος Ελληνισμός στην περίοδο της Τουρκοκρατίας, 4 ώρες Όλ. Κατσιαρδή-Hering /
Ιστορία της Επανάστασης του 1821, 2 ώρες Μ. Ευθυμίου.
- Σάβ. 30/11 Η Ευρώπη και ο Κόσμος, 1789-1945, 4 ώρες Κ. Ράπτης /
Η συγκρότηση του ελληνικού κράτους και ο ελληνικός 19ος αιώνας, 2 ώρες Κ. Γαρδίκας.
- Παρ. 6/12 Η Ελλάδα στο α' μισό του 20ού αι., 4 ώρες Σ. Πλουμίδης / Δ. Λαμπροπούλου /
Οι ελληνορθόδοξοι πληθυσμοί της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και της ΝΑ Ευρώπης,
1830-1922, 1 ώρα Π. Κονόρτας /
Η ελληνική διασπορά, 15ος-20ός αι., 1 ώρα Β. Σειρηνίδου.
- Σάβ. 7/12 Η νεότερη δυτική τέχνη, 2 ώρες Δ. Παυλόπουλος / Ευθ. Μαυρομιχάλη
Η νεότερη ελληνική τέχνη, 1 ώρα Δ. Παυλόπουλος /
Η Ελλάδα και ο Κόσμος στην μεταπολεμική περίοδο, 3 ώρες Ευάν. Χατζηβασιλείου.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2014-2015

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

Ιστορίας Επίσκεψις

Μία επαναπροσέγγιση της Ιστορίας, των προβλημάτων και των μεθόδων της

Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας
της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών
για τους Καθηγητές της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Χρόνος: 3 Οκτωβρίου 2014 – 8 Νοεμβρίου 2014,
κατά ημέρες Παρασκευή, 16.00-21.00, και Σάββατο, 9.00-15.00
Συνολική διάρκεια μαθημάτων: 66 ώρες

Χώρος: Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Αθηναίων (Ακαδημίας 50), αμφιθέατρο «Α. Τρίτσης»

Κατ' εξαίρεση, στο Κεντρικό Κτήριο του Πανεπιστημίου Αθηνών (Πανεπιστημίου 30),
αμφιθέατρο «Ιωάννης Δρακόπουλος», κατά τις ημέρες 10-11/10 και 18/10/2014

Το Πρόγραμμα προσφέρεται αφιλοκερδώς από τα μέλη του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας
και δεν συνεπάγεται καμία οικονομική επιβάρυνση για τους συμμετέχοντες

Με το Πρόγραμμα *Ιστορίας Επίσκεψις* το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών επιδιώκει, μέσω εποπτικών μαθημάτων πυκνής στόχευσης, να φέρει τους εκπαιδευτικούς της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης σε επαφή με τους τρέχοντες προβληματισμούς και τις νέες κατευθύνσεις της Ιστορίας (έννοια των θεσμών – του έθνους – της κοινότητας – της ταυτότητας / ιστορία των ηλικιακών φάσεων – του φύλου – της οικογένειας – του περιβάλλοντος – των νοστροπιών κλπ) να καταδείξει την ιστορικότητα των εννοιών με βάση τις οποίες συζητούνται οι διαφορετικές ιστορικές περίοδοι και θεματολογίες να συνεξετάσει την ελληνική ιστορία με την ιστορία όμορων ή μη λαών να παρουσιάσει τις διαφορετικές μεθόδους που χρησιμοποιούν οι ιστορικοί στο έργο τους να αναδείξει τις διαδρομές και τις κατασκευές της μνήμης να εκθέσει τις πρακτικές της προφορικής ιστορίας.

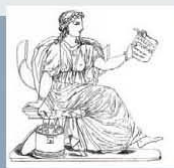
Τα μαθήματα καλύπτουν ευρείες θεματικές ενότητες όπως: Ο αρχαίος κόσμος: Ανατολή – Ελλάδα – Ρώμη / Ο Βυζαντινός κόσμος και οι γείτονές του / Ο δυτικός κόσμος στους Μέσους και Νεότερους χρόνους / Η Οθωμανική ιστορία: από το οθωμανικό εμμέτρο στην προσπάθεια εκσυγχρονισμού μιας αυτοκρατορίας (14ος αι. - αρχές 20ού αι.) / Ο Νέος Ελληνισμός υπό τους Λατίνους και τους Οθωμανούς (13ος-19ος αι.): Θεσμοί, ιδεολογίες, ταυτότητες, πολλαπλές πραγματικότητες / Η ελληνική ιστορία στον μακρό 19ο αιώνα: εθνικές στοχεύσεις, κοινωνικές ανατροπές και πολιτικοί θεσμοί / Διασπορά, μετανάστευση, προσφυγιά: οι Οδύσσειες του Ελληνισμού (15ος-20ός αι.) / Ο ελληνικός 20ός αιώνας: ελπίδες και συγκρούσεις στην εποχή των άκρων / Τομές και ωσμώνσεις στην Παγκόσμια Ιστορία.

Παράλληλα με την κεντρική ιστορική προβληματική, στα μαθήματα θα γίνει προσπάθεια να αναδειχθούν οι αισθητικές αναζητήσεις και τα κύρια χαρακτηριστικά των διαφόρων μορφών της τέχνης της κάθε εποχής.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

- Παρ. 3/10 **Θεωρία και Μεθοδολογία της Ιστορίας**, 3 ώρες (Ευ. Καραμανωλάκης) /
Μνήμη και κοινωνία: ο ρόλος των Μουσείων, 1 ώρα (Μ. Μούλιου) /
Παγκόσμια Ιστορία: οι μεγάλες τομές, 1 ώρα (Μ. Ευθυμίου).
- Σάβ. 4/10 **Οι προϊστορικοί χρόνοι στον ελλαδικό χώρο**, 2 ώρες (Γ. Παπαδάτος) /
Ιστορία και Αρχαιολογία της Εγγύς Ανατολής, 1 ώρα (Κ. Κοπανιάς) /
Αρχαίος ελληνικός κόσμος: Αρχαϊκή και Κλασική περίοδος, 3 ώρες (Ν. Μπιργάλιας).
- Παρ. 10/10 **Αρχαίος ελληνικός κόσμος: Ελληνιστική περίοδος**, 2 ώρες (Σ. Ανεζίρη) /
Αρχαία Ελληνική Τέχνη, 2 ώρες (Δ. Πλάντζος) /
Ελληνιστική Τέχνη, 1 ώρα (Σ. Κατάκης).
- Σάβ. 11/10 **Ρωμαϊκή Ιστορία**, 2 ώρες (Κ. Μπουραζέλης) /
Ρωμαϊκή Τέχνη, 1 ώρα (Σ. Κατάκης) /
Βυζαντινή Ιστορία, 3 ώρες (Ειρ. Χρήστου).
- Παρ. 17/10 **Το Βυζάντιο και οι γείτονές του**, 2 ώρες (Α. Κόλια-Δερμιτζάκη) /
Ιστορία του αραβοϊσλαμικού κόσμου, 3 ώρες (Π. Κονόρτας).
- Σάβ. 18/10 **Μεσαιωνική Ευρωπαϊκή Ιστορία**, 3 ώρες (Ν. Γιαντσή) /
Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, 3 ώρες (Π. Κονόρτας).
- Παρ. 24/10 **Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή Τέχνη**, 2 ώρες (Γ. Πάλλης) /
Η Τέχνη του Ύστερου Μεσαίωνα και της Αναγέννησης, 3 ώρες (Ευ. Μαυρομιχάλη).
- Σάβ. 25/10 **Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία, 16ος αι. - 1789**, 3 ώρες (Κ. Γαγανάκης) /
Ο Νέος Ελληνισμός στην περίοδο της Λατινοκρατίας, 3 ώρες (Α. Παπαδία-Λάλα).
- Παρ. 31/10 **Ο Νέος Ελληνισμός στην περίοδο της Τουρκοκρατίας**, 3 ώρες (Ο. Κατσιαρδή -Hering) /
Ιστορία της Ελληνικής Επανάστασης του 1821, 2 ώρες (Μ. Ευθυμίου).
- Σάβ. 1/11 **Η Ευρώπη και ο Κόσμος, 1789-1945**, 3 ώρες (Μ. Παπαθανασίου) /
Η συγκρότηση του ελληνικού κράτους και ο ελληνικός 19ος αιώνας, 3 ώρες (Κ. Γαρδίκας).
- Παρ. 7/11 **Η Ελλάδα στο πρώτο μισό του 20ού αιώνα**, 3.30 ώρες (Σ. Πλουμίδης - Δ. Λαμπροπούλου) /
Οι Διασπορές των Ελλήνων, 1.30 ώρες (Β. Σειρηνίδου).
- Σάβ. 8/11 **Η Ελλάδα και ο Κόσμος στη μεταπολεμική περίοδο**, 3 ώρες (Ευ. Χατζηβασιλείου) /
Η νεότερη δυτική τέχνη, 2 ώρες (Δ. Παυλόπουλος / Ευ. Μαυρομιχάλη) /
Η νεότερη ελληνική τέχνη, 1 ώρα (Δ. Παυλόπουλος).

**ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ
ΣΤΗΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ**

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2014-2015

Το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών «Ιστορίας Επίσκεψις» για τους Καθηγητές της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης προσφέρθηκε σε συντομευμένη μορφή στην Αλεξανδρούπολη, σε συνεργασία με το εκεί Εθνολογικό Μουσείο Θράκης.

Στο Πρόγραμμα συμμετείχαν και δυο διδάσκοντες του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.

Χρόνος: 7 Νοεμβρίου - 22 Νοεμβρίου 2014, κατά ημέρες Παρασκευή, 15.00-21.00, και Σάββατο, 9.00-16.00. Συνολική διάρκεια μαθημάτων: 37,5ώρες.

Χώρος: Νομαρχείο (κτίριο παλιάς «Νομαρχίας»), Αλεξανδρούπολη

Συμμετοχή: 20 €

Οι διδάσκοντες παρείχαν τις υπηρεσίες τους άνευ αμοιβής. Η συμμετοχή προορίσθηκε για να καλυφθεί μέρος των βασικών λειτουργικών δαπανών του Προγράμματος από το Ε.Μ.Θ.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Παρασκευή 7.11.2014	Μεθοδολογία και Θεωρία της Ιστορίας	<i>Β. Καραμανωλάκης, 3 ώρες</i>
	Αρχαίος ελληνικός κόσμος: Αρχαϊκή και Κλασική περίοδος	<i>Ν. Μπιργάλιας, 3 ώρες</i>
Σάββατο 8.11.2014	Ελληνιστική και Ρωμαϊκή Ιστορία	<i>Κ. Μπουραζέλης, 3 ώρες</i>
	Αρχαία Ελληνική Τέχνη	<i>Δ. Πλάντζος, 2 ώρες</i>
	Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή Τέχνη	<i>Γ. Πάλλης, 2 ώρες</i>
Παρασκευή 14.11.2014	Βυζαντινή Ιστορία	<i>Ειρ. Χρήστου, 2 ώρες</i>
	Το Βυζάντιο και οι γείτονές του	<i>Ειρ. Χρήστου, 2 ώρες</i>
	Η Τέχνη του Ύστερου Μεσαίωνα και της Αναγέννησης	<i>Ευ. Μαυρομιχάλη, 2 ώρες</i>
Σάββατο 15.11.2014	Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας	<i>Π. Κονόρτας, 3 ώρες</i>
	Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία 16ος αι. – 1789	<i>Κ. Γαγανάκης, 2 ώρες</i>
	Ο Νέος Ελληνισμός στην περίοδο της Λατινοκρατίας	<i>Αν. Παπαδιά-Λάλα, 2 ώρες</i>
Παρασκευή 21.11.2014	Η Ευρώπη και ο Κόσμος 1789 -1945	<i>Μ. Παπαθανασίου, 2 ώρες</i>
	Ο Νέος Ελληνισμός στην περίοδο της Τουρκοκρατίας	<i>Όλ. Κατσιαρδή-Hering, 3 ώρες</i>
	Ιστορία της Ελληνικής Επανάστασης του 1821	<i>Μ. Ευθυμίου, 1.30 ώρες</i>
Σάββατο 22.11.2014	Οι Διασπορές των Ελλήνων, 15ος - 20ός αιώνας	<i>Ίκ. Μαντούβαλος, Δ.Π.Θ., 2 ώρες</i>
	Η Ελλάδα, 1830-1945– συζήτηση	<i>Β. Θεοδώρου, Δ.Π.Θ., 6 ώρες</i>

ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ, ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2014-2015

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

Φιλοσοφική Σχολή

Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας

ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ, ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Ανοιχτό Πανεπιστημιακό Πρόγραμμα

Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας / Φιλοσοφική Σχολή / Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Το Ανοιχτό Πανεπιστημιακό Πρόγραμμα «ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ στην Ιστορία, την Αρχαιολογία και την Ιστορία της Τέχνης» φιλοδοξεί να φέρει σε επαφή το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών με το ευρύ κοινό.

Με τις «ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ» οι συμμετέχοντες θα έχουν την ευκαιρία να ακούσουν, από τους πλέον ειδικούς, τα αποτελέσματα των σύγχρονων ερευνών και μελετών σε πεδία που ενδιαφέρουν κάθε φιλομαθή και φιλόστορα, κάθε προβληματιζόμενο και στοχασζόμενο. Για εφέτος, το Πρόγραμμα αρθρώνεται σε πέντε κύκλους, που θα προσεγγίσουν κορυφαίες σημασίες –για την ιστορία των Ελλήνων και της Ανατολικής Μεσογείου– θέματα.

Τα μαθήματα του Προγράμματος θα προσφερθούν αφιλοκερδώς από δεκαέξι, συνολικά, διδάσκοντες του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας. Τα έσοδα θα διευκολύνουν τη λειτουργία της εκπαιδευτικής/ερευνητικής διαδικασίας του Πανεπιστημίου, ειδικότερα του Τμήματος, που έχει διαταραχθεί από τις οικονομικές συνθήκες των τελευταίων ετών.

Τόπος: Ιστορικό Αρχείο του Πανεπιστημίου Αθηνών, Σκουφά 45.

Χρόνος: 24/4/2015 - 22/5/2015. Ώρες: 18.00-21.00. Δίωρο μάθημα με διάλειμμα και συζήτηση στο τέλος.

Δυνατότητα παρακολούθησης ανά κύκλο μαθημάτων: 80 άτομα.

Δίδακτρα: 90 € ανά κύκλο. 400 € για όλους τους κύκλους συνολικά.

Η αίτηση συμμετοχής βρίσκεται στον ιστότοπο <http://www.arch.uoa.gr/diadromes.html>, όπου και οδηγίες.

Πληροφορίες: Δευτέρα-Πέμπτη, 10.00-13.00, τηλ. 210 7277400.

ΘΑ ΧΟΡΗΓΗΘΕΙ ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ.

Κύκλος Α΄. ΟΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΙ ΛΑΟΙ

Παρ. 24/4 Η Αίγυπτος | Παρ. 8/5 Λαοί της Μεσοποταμίας | Παρ. 15/5 Λαοί της Μικράς Ασίας | Παρ. 22/5 Οι σχέσεις των λαών της Ανατολής με τους πολιτισμούς του Αιγαίου (Επ. καθ. Κ. Κοπανιάς)

Κύκλος Β΄. ΕΛΛΑΔΑ: ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Δευτ. 27/4 Το τοπίο και οι φυσικοί πόροι της Ελλάδας κατά τους προϊστορικούς χρόνους (Καθ. Λ. Καραλής) | Δευτ. 4/5 Η εμφάνιση του ανθρώπου και οι πρώτες κοινωνίες στην Ελλάδα (Αν. καθ. Γ. Κουρτέση-Φιλιππάκη) | Δευτ. 11/5 Πριν το κράτος: Οι πρώτες πόλεις στο προϊστορικό Αιγαίο (Επ. καθ. Γ. Βαβουρανάκης) | Δευτ. 18/5 Πριν το κράτος: Η μινωική Κρήτη πριν την ίδρυση των ανακτόρων (Επ. καθ. Γ. Βαβουρανάκης)

Κύκλος Γ΄. ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΟΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Τρ. 28/4 Μινωικά ανάκτορα: η μορφή και ο πολιτικο-οικονομικός τους ρόλος, από τη γένεση μέχρι την καταστροφή τους (Αν. καθ. Λ. Πλάτων) | Τρ. 5/5 Η δημιουργία του Μυκηναϊκού πολιτισμού, η ακμή, η επιβίωση και η επίδρασή του στην Ιστορική Εποχή (Καθ. Ν. Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα) | Τρ. 12/5 Η Προέλευση των Ελλήνων: θεωρητικά προβλήματα και το ζήτημα της γλώσσας (Επ. καθ. Γ. Παπαδάτος) | Τρ. 19/5 Από τους Πελασγούς στους Δωριείς: αρχαιολογικά δεδομένα, πολιτισμικές μεταβολές και θεωρίες μεταναστεύσεων (Επ. καθ. Γ. Παπαδάτος)

ΚΥΚΛΟΣ Δ΄. Η ΚΛΑΣΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ: ΣΤΟΝ ΠΥΡΗΝΑ ΤΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ

Τετ. 29/4 Η ταυτότητα των Ελλήνων μέσα από τα νομίσματα (Αν. καθ. Σ. Ψωμά) | Τετ. 6/5 Οι Έλληνες και το παρελθόν τους μέσα από επιγραφές (Επ. καθ. Σ. Ανεζίρη) | Τετ. 13/5 Η διαχείριση του μύθου και της εικόνας στη διαχρονία. Το παράδειγμα του μύθου της Περσεφόνης (Καθ. Ό. Παλαγγιά) | Τετ. 20/5 Οι αρχαίοι Έλληνες, τα πανελλήνια ιερά και η πανελλήνια ιδέα (Καθ. Π. Βαλαβάνης)

ΚΥΚΛΟΣ Ε΄. Η ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΤΕΡΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ

Πέμ. 30/4 Η πρόσληψη της Αρχαίας Ελλάδας στην τέχνη της Αναγέννησης (Επ. καθ. Ε. Μαυρομαχάλη) | Πέμ. 7/5 Η πρόσληψη της Αρχαίας Ελλάδας στη νεότερη ελληνική τέχνη (Επ. καθ. Δ. Παυλόπουλος) | Πέμ. 14/5 α: Οι ελληνικές αρχαιότητες και ο ελληνοβενετικός κόσμος (13ος-18ος αι.). Χρήσεις και προσλήψεις (Καθ. Αν. Παπαδιά-Λάλα), β: Προσλήψεις της αρχαιότητας στη συγκρότηση του ελληνικού εθνικού παρελθόντος στον 19ο και τον 20ό αιώνα (Επ. καθ. Β. Καραμανωλάκης) | Πέμ. 21/5 Η πρόσληψη της Αρχαιότητας στην ελληνική κοινωνία των νεότερων χρόνων (Επ. καθ. Δ. Πλάντζος)

B. ΑΝΟΙΚΤΑ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΚΠΑ / OPEN ACADEMIC COURSES UoA

Υπεύθυνος Τμήματος: Επίκουρος Καθηγητής Γ. Βαβουρανάκης

Η δράση «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών» αποτελεί δράση του Κέντρου Λειτουργίας και Διαχείρισης Δικτύου. Έχει ως στόχο την ανάπτυξη ανοικτών ψηφιακών μαθημάτων, διαθέσιμων δωρεάν τόσο στους φοιτητές και τις φοιτήτριες του Πανεπιστημίου Αθηνών, όσο και στο ευρύ κοινό. Η δράση περιέλαβε τη συγκέντρωση και μετατροπή σε ψηφιακή μορφή των σημειώσεων, διαφανειών και του λοιπού υλικού που χρησιμοποιείται σήμερα στην εκπαιδευτική διαδικασία. Επίσης, καταγράφηκαν ζωντανές μεταδόσεις εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων σε αρχεία βίντεο. Εγκαταστάθηκαν κάμερες IP σε διάφορους χώρους διδασκαλίας της Φιλοσοφικής Σχολής (Αμφιθέατρο ΑΥΛΑ, Αμφιθέατρα 311, 434, 437, 442 και Αίθουσες 209, 538, 726 και 824), που είναι πλέον στη διάθεση του διδακτικού προσωπικού για μελλοντική βιντεοσκόπηση διαλέξεων και άλλων εκπαιδευτικών δράσεων.

Από τα 119 μέχρι στιγμής μαθήματα που προσφέρονται μέσα από τη σχετική ψηφιακή πλατφόρμα (<http://opencourses.uoa.gr>), τα 23 μαθήματα (22 προπτυχιακά και 1 μεταπτυχιακό) έχουν προσφερθεί από μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας. Επομένως το Τμήμα έχει ισχυρή εκπροσώπηση σε αυτή τη δράση του Πανεπιστημίου Αθηνών, η οποία στοχεύει στην αναβάθμιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και την ενίσχυση του κοινωνικού ρόλου του Πανεπιστημίου. Μολονότι η προετοιμασία για τη δημιουργία των ψηφιακών μαθημάτων είχε ξεκινήσει ήδη από το εαρινό εξάμηνο του 2012, το πρόγραμμα σε ό,τι αφορά το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας υλοποιήθηκε κατά το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015. Τα μαθήματα που προσφέρονται μέχρι στιγμής είναι τα εξής:

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2014-2015**Προπτυχιακά μαθήματα**

Τίτλος Μαθήματος	Διδάσκων
Αρχαία Ιστορία II	Ν. Μπιργάλιας
Αρχαιολογία Ανατολικών Πολιτισμών	Κ. Κοπανιάς
Αρχαιολογία της Ανατολίας, Συρίας και Μεσοποταμίας (3η-2η χιλ. π.Χ.)	Κ. Κοπανιάς
Αρχαιολογία του τοπίου: Θεωρητικές και Ερμηνευτικές Προσεγγίσεις	Γ. Βαβουρανάκης
Αττική ερυθρόμορφη αγγειογραφία της αρχαϊκής εποχής	Ευρ. Κεφαλίδου
Αττική ερυθρόμορφη αγγειογραφία της κλασικής εποχής	Ευρ. Κεφαλίδου
Αττική μελανόμορφη αγγειογραφία (6ος-πρώιμος 5ος αι. π.Χ.)	Ευρ. Κεφαλίδου
Βυζαντινή Αρχαιολογία Α'. Εισαγωγή στον κλάδο της Βυζαντινής Αρχαιολογίας	Πλ. Πετρίδης

Διαπολιτισμικές Επαφές στην Ανατολική Μεσόγειο κατά την Ύστερη Εποχή του Χαλκού και την Πρώιμη Εποχή του Σιδήρου	Κ. Κοπανιάς
Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία	Μ. Ευθυμίου
Θεωρία της Αρχαιολογικής Επιστήμης: Κύρια Ρεύματα και Σχολές	Γ. Βαβουρανάκης
Θεωρία της Ιστορίας	Αντ. Λιάκος
Ιστορία Νέου Ελληνισμού Α	Όλ. Κατσιαρδή-Hering
Μνημειακή Τοπογραφία και Αρχιτεκτονική της Μυκηναϊκής Ελλάδος	Π. Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα
Μνημειακή τοπογραφία των Αθηνών κατά τους Αρχαίους και Παλαιοχριστιανικούς χρόνους	Π. Βαλαβάνης, Πλ. Πετρίδης
Νεότερη Ελληνική Ιστορία Α'	Κ. Γαρδίκια
Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία ΙΙ	Κ. Γαγανάκης
Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'	Κ. Ράπτης
Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'	Κ. Γαγανάκης
Προϊστορική Αρχαιολογία Β' (Μινωϊκός Πολιτισμός)	Ελ. Μαντζουράνη
Πρωτοβυζαντινή Κεραμική	Πλ. Πετρίδης
Τοπογραφία, αρχιτεκτονική, πολεοδομία αρχαίας Αθήνας	Π. Βαλαβάνης, Χρ. Κανελλόπουλος, Πλ. Πετρίδης

Μεταπτυχιακό μάθημα

History of twentieth-century, Historiography	Ant. Liakos
--	-------------

Γ. ΤΑΧΥΡΡΥΘΜΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΤΟΥ ΞΕΝΑΓΟΥ

Υπεύθυνοι Τμήματος: Καθηγητής Π. Βαλαβάνης, Λέκτωρ Μ. Μούλιου. Γραμματεία: Μ. Γκιώνη (ΕΤΕΠ)
Κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2013-2014 και 2014-2015, το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας ανέλαβε την οργάνωση ταχύρρυθμου προγράμματος κατάρτισης στο επάγγελμα του ξεναγού, διάρκειας δύο (2) μηνών, με φορέα υλοποίησης το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, σύμφωνα με Απόφαση της Υπουργού Τουρισμού.

Τόπος υλοποίησης: εγκαταστάσεις της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, στην Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου. Οι πρακτικές ώρες των μαθημάτων πραγματοποιήθηκαν σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία εντός και εκτός Αττικής καθώς και στο ιστορικό κέντρο της Αθήνας.

Αριθμός των καταρτιζομένων: έως 40 άτομα.

Δικαίωμα συμμετοχής: Έλληνες υπήκοοι ή υπήκοοι κρατών-μελών της Ε.Ε., απόφοιτοι Τμημάτων Αρχαιολογίας, Ιστορίας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Ιστορίας Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Ιστορίας Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών και Ιστορίας και Εθνολογίας πανεπιστημίων της ημεδαπής και αναγνωρισμένων της αλλοδαπής.

Αναγκαία προϋπόθεση συμμετοχής στο πρόγραμμα αποτέλεσε η άριστη γνώση (επίπεδο Γ2) μίας τουλάχιστον από τις εξής ξένες γλώσσες: αγγλική, γαλλική, γερμανική, ιταλική, ισπανική, ρωσική.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2013-2014

Το Πρόγραμμα υλοποιήθηκε κατά την περίοδο από 31.3.2014 έως 30.5.2014.

Αίτηση συμμετοχής υπέβαλαν 207 υποψήφιοι. Με βάση την ορισθείσα μοριοδότηση, επελέγησαν οι ακόλουθοι 40 (κατ' αλφαβητική σειρά), οι οποίοι έχουν αποφοιτήσει στο σύνολό τους:

ΑΔΑΜΑΝΤΙΔΟΥ Α., ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΥ Α., ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΕΥΘ., ΑΡΒΑΝΙΤΗ Χ., ΒΑΜΠΟΥΛΑ ΣΤ., ΒΑΣΣΑΛΟΣ ΑΒ., ΓΑΛΑΝΟΠΟΥΛΟΥ Χ., ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΥ Ι., ΘΕΟΧΑΡΗ Α., ΚΑΝΑΚΗ Κ., ΚΑΝΔΥΛΗ Θ., ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ Α., ΚΑΨΩΜΕΝΟΣ ΣΤ., ΚΟΝΤΣΑ Κ., ΚΟΝΤΟΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ Χ., ΚΟΣΜΑ ΕΥΤ., ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗ Ζ., ΚΥΡΙΑΖΗ Κ., ΚΥΡΚΟΣ Α., ΛΑΖΟΓΚΑΣ ΕΥΘ., ΛΑΛΑ Δ.-Μ., ΛΟΜΒΑΡΔΕΑ ΑΙΚ., ΜΑΡΟΥΛΑΚΗ Μ., ΜΑΥΡΟΣΚΟΤΗ Α., ΜΟΣΤΡΑΤΟΣ Γ., ΜΠΙΤΣΑΚΟΣ Γ., ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΤ., ΝΤΟΝΤΟΥ ΑΓΓ., ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ Ε., ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ Ι., ΠΑΡΑΣΧΟΥ Χ., ΠΟΥΛΟΓΙΑΝΝΗ Χ., ΡΗΓΑΝΑΣ Π., SCIRPO Ρ., ΣΠΥΡΙΔΑΚΙ Θ., ΣΤΑΜΑΤΑΚΗ ΕΙΡ., ΣΤΕΦΑΝΙΔΟΥ Δ., ΣΧΙΖΑ Β., ΤΣΑΚΙΡΗ Α., ΤΣΑΤΣΑΝΗ Ο.

Το πρόγραμμα κάλυψε 226 ώρες –θεωρητικής διδασκαλίας και πρακτικής άσκησης σε χώρους, μουσεία, μνημεία–, οργανωμένες σε οκτώ (8) ενότητες, καθώς και 14 ώρες γραπτών εξετάσεων. Οι ειδικότερες θεματικές διδάχθηκαν από 20 διδάσκοντες, μέλη ΔΕΠ του Τμήματος και εξωτερικούς συνεργάτες, ως ακολούθως (κατ' αλφαβητική σειρά):

- Έ. Βλάχου: ΕΝΟΤΗΤΑ Δ/Διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς: Παραδοσιακοί οικισμοί, ιστορικά κέντρα πόλεων, φυσικό περιβάλλον, τεχνολογικά πάρκα και πολιτιστικά Κέντρα
- Ν. Ευελπίδου: ΕΝΟΤΗΤΑ Α/Τουρισμός και αρχές βιώσιμης ανάπτυξης: Φυσικό περιβάλλον, εθνικοί δρυμοί και ΕΝΟΤΗΤΑ Γ/Γεωγραφία – Φυσικό και Ανθρωπογενές Περιβάλλον: Η θέση της Ελλάδας στον κόσμο, στην Ευρώπη και στη Μεσόγειο/Το γεωγραφικό ανάγλυφο της Ελλάδας/Νησιωτικότητα και ορεινοί όγκοι
- Λ. Καπόλος: ΕΝΟΤΗΤΑ Β/Τουριστική και Αρχαιολογική Νομοθεσία: Βασική τουριστική νομοθεσία/Νομοθεσία περί ξεναγών/Το επάγγελμα του ξεναγού στην Ελλάδα/Καθήκοντα, υποχρεώσεις και δικαιώματα/Τουρισμός και κοινοτικό δίκαιο/Οδηγίες Ευρωπαϊκής Ένωσης για οργανωμένα ταξίδια
- Β. Λαμπρινουδάκης: ΕΝΟΤΗΤΑ Δ/Διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς: Η έννοια και το πλαίσιο διαχείρισης της πολιτιστικής κληρονομιάς/Γενικές αρχές και διεθνείς κανόνες της δεοντολογίας προστασίας, συντήρησης και αποκατάστασης των αρχαιολογικών χώρων, ιστορικών τόπων, μνημείων και συνόλων
- Μ. Μούλιου: ΕΝΟΤΗΤΑ Δ/Διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς: Ιστορία των Μουσείων/Αρχαιολογικοί χώροι, μουσεία και μνημεία στην Ελλάδα σήμερα/Μουσειακές συλλογές, ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΤ/Ξενάγηση και Μουσειοπαιδαγωγική:

Θεωρητική και ιστορική τοποθέτηση/Μεθοδολογία σχεδιασμού και οργάνωσης μουσειακών εκπαιδευτικών προγραμμάτων και ξεναγήσεων για παιδιά και ενήλικες εκπαίδευσης στο μουσείο και ΕΝΟΤΗΤΑ Ζ/Τεχνικές ξενάγησης: Κατηγορίες και μεθοδολογία διεξαγωγής ξεναγήσεων (ιδιωτική, ομαδική, χερσαίες και θαλάσσιες περιηγήσεις, περιηγήσεις ιδιαιτέρων απαιτήσεων)/Διαδρομική ξενάγηση/Μεθοδολογία, ανάλυση και οργάνωση διαδρομικών ξεναγήσεων/Επιλογή διαδρομικών θεμάτων/Μέσα έκφρασης του ξεναγού/Ξενάγηση και νέες τεχνολογίες/Ψηφιακή μουσειακή επικοινωνία/Σχεδιασμός και διαχείριση ψηφιακών τεχνολογικών εφαρμογών ξενάγησης στα μουσεία/Μελέτη περίπτωσης αναφορικά με το σχεδιασμό ξενάγησης

- Π. Νάστος: ΕΝΟΤΗΤΑ Γ/Γεωγραφία – Φυσικό και Ανθρωπογενές Περιβάλλον: Το κλίμα/Η χλωρίδα, η πανίδα και η βλάστηση
- Αγγ. Πανταζή: ΕΝΟΤΗΤΑ Η/Ειδικά θέματα. Πρώτες Βοήθειες: Έκτακτα ιατρικά περιστατικά/Μέθοδοι τεχνητής αναπνοής
- Π. Πάντος: ΕΝΟΤΗΤΑ Β/Τουριστική και Αρχαιολογική Νομοθεσία: Νομοθεσία των αρχαιοτέρων και νεοτέρων μνημείων/Ο αρχαιολογικός νόμος
- Δ. Παυλόπουλος: ΕΝΟΤΗΤΑ Δ/Διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς: Νεότερη και σύγχρονη καλλιτεχνική δημιουργία
- Δ. Πλάντζος: ΕΝΟΤΗΤΑ Ε/Ερμηνεία και ανάδειξη υλικού και άυλου πολιτισμού: εφαρμογές μέσω ξεναγήσεων: Σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις ερμηνείας του παρελθόντος
- Σ. Τουλούπα: ΕΝΟΤΗΤΑ Ε/Ερμηνεία και ανάδειξη υλικού και άυλου πολιτισμού: εφαρμογές μέσω ξεναγήσεων. Τεχνικές οργάνωσης δράσεων ερμηνείας και ξενάγησης με διαθεματικό περιεχόμενο/Προετοιμασία ξενάγησης/Σχεδιασμός εποπτικών-μεθοδολογικών εργαλείων ξενάγησης, ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΤ/Ξενάγηση και Μουσειοπαιδαγωγική: Παραδείγματα σχεδιασμού εκπαιδευτικών ερμηνευτικών ξεναγήσεων σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία/Θέματα διαπολιτισμικής ξενάγησης/Σχεδιασμός ειδικών ξεναγήσεων και εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε ΑμεΑ και ΕΝΟΤΗΤΑ Ζ/Τεχνικές ξενάγησης: Κατηγορίες και μεθοδολογία διεξαγωγής ξεναγήσεων (ιδιωτική, ομαδική, χερσαίες και θαλάσσιες περιηγήσεις, περιηγήσεις ιδιαιτέρων απαιτήσεων)/ Διαδρομική ξενάγηση/Μεθοδολογία, ανάλυση και οργάνωση διαδρομικών ξεναγήσεων/Επιλογή διαδρομικών θεμάτων/Μέσα έκφρασης του ξεναγού/Ξενάγηση και νέες τεχνολογίες/Ψηφιακή μουσειακή επικοινωνία/ Σχεδιασμός και διαχείριση ψηφιακών τεχνολογικών εφαρμογών ξενάγησης στα μουσεία/Μελέτη περίπτωσης αναφορικά με το σχεδιασμό ξενάγησης
- Δ. Φιλιππίδης: ΕΝΟΤΗΤΑ Γ/Γεωγραφία – Φυσικό και Ανθρωπογενές Περιβάλλον: Μεγάλα αστικά κέντρα
- Ευ. Χατζηβασιλείου και Σπ. Πλουμίδης: ΕΝΟΤΗΤΑ Γ/Γεωγραφία – Φυσικό και Ανθρωπογενές Περιβάλλον: Ο πληθυσμός και η γεωγραφική κατανομή του/Η διοικητική διαίρεση της Ελλάδας/Διάθρωση της ελληνικής παραγωγής: πρωτογενής, δευτερογενής, τριτογενής τομέας παραγωγής/Σχέσεις με γειτονικές χώρες/Ο Ελληνισμός της Διασποράς και ΕΝΟΤΗΤΑ Ε/Ερμηνεία και ανάδειξη υλικού και άυλου πολιτισμού: εφαρμογές μέσω ξεναγήσεων. Νεότερη ιστορία, πολιτική, πολίτευμα, ιστορική συνείδηση/Σύγχρονα οικονομικά και κοινωνικά θέματα
- Οι ώρες των πρακτικών μαθημάτων και επισκέψεων σε αρχαιολογικούς χώρους, μουσεία και το ιστορικό κέντρο της Αθήνας διδάχθηκαν από τους:
- Π. Βαλαβάνη, Σ. Κατάκη, Χ. Μητσοπούλου, Γ. Πάλλη, Γ. Παπαδάτο, Δ. Πλάντζο, Ν. Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα, Δ. Παυλόπουλο.

Δίδακτρα: 668 € ανά σπουδαστή/στρια. Στα δίδακτρα συμπεριλαμβάνονται τα έξοδα που απαιτούνται για την πραγματοποίηση επισκέψεων σε Μουσεία και Αρχαιολογικούς χώρους, σε εκδρομές εκτός Αθηνών, καθώς επίσης και η παροχή του διδακτικού υλικού. Συγκεκριμένα, στους σπουδαστές δόθηκαν έξι (6) βιβλία σε θεματικές που αντιστοιχούσαν σε διαφορετικά θεματικά πεδία του προγράμματος σπουδών (ιστορία, αρχαιολογία, τουρισμός, μουσειολογία) καθώς επίσης τους δόθηκε πρόσβαση σε εκτεταμένο αρχείο υλικού μελέτης σε ηλεκτρονική τάξη που σχεδιάστηκε ειδικά για τις ανάγκες του προγράμματος κατάρτισης.

Μετά τη λήξη του προγράμματος, ακολούθησε αξιολόγησή του α) μέσω ανοικτής συζήτησης με τους σπουδαστές και β) μέσω ανώνυμης συμπλήρωσης online ερωτηματολογίου.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2014-2015

Το Πρόγραμμα υλοποιήθηκε κατά την περίοδο από 23.3.2015 έως 23.5.2015.

Αίτηση συμμετοχής υπέβαλαν 243 υποψήφιοι. Με βάση την ορισθείσα μοριοδότηση, επελέγησαν οι 40. Εξ αυτών, έχουν αποφοιτήσει οι ακόλουθοι 39 –κατ' αλφαβητική σειρά– (μία υποψηφία αποσύρθηκε οικειοθελώς από το πρόγραμμα λόγω προσωπικού κωλύματος):

ΑΡΜΕΝΗ Α., ΑΡΜΕΝΗ Π., ΑΣΗΜΑΚΟΥ ΑΙΚ., ΒΗΤΟΣ Γ., ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΛ., ΕΥΘΥΜΙΟΥ ΑΝ., ΖΑΠΑΤΙΝΑ Β., ΘΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝ., ΘΕΟΛΟΓΗ Φ., ΚΑΛΑΜΑΡΗ ΑΣΠ.-Λ., ΚΑΡΒΑΓΙΩΤΗ Λ.-Α., ΚΟΝΙΔΑΡΗ ΧΡ., ΚΟΡΜΑΣ Κ., ΚΟΥΝΟΥΚΛΑΣ Π., ΚΩΝΣΤΑ ΕΛ.-ΑΙΜ., ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΚΟΥ ΕΥ., ΜΑΚΚΑ Β., ΜΑΝΙΑΤΑΚΗ ΕΥΦ., ΜΕΡΤΗ Γ., ΜΗΤΣΩΝΗ Φ., ΜΟΥΣΤΑΚΗΣ ΑΘ., ΜΠΕΣΗ ΟΥΡ., ΜΠΙΡΗ Ξ., ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Ν., ΠΑΠΑΣΠΥΡΟΥ Σ., ΠΑΡΙΑΝΟΥ ΕΛ., ΠΕΡΒΟΛΑΡΑΚΗ ΕΙΡ., ΠΕΡΙΣΤΕΡΟΠΟΥΛΟΣ Θ., ΠΟΥΛΙΟΣ Ι., ΠΥΛΑΡΙΝΟΥ Δ., ΡΑΟΥΖΑΙΟΥ Π., ΣΤΑΜΑΤΗΣ Γ., ΤΖΑΒΕΛΛΑΣ Κ., ΤΟΥΛΟΥΜΑΚΟΣ Π., ΤΣΙΩΛΗ Π., ΦΕΣΤΑΣ Μ., ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ ΑΛ., ΧΙΩΤΗ Λ., ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ Μ.-ΕΛ.

Το πρόγραμμα κάλυψε 226 ώρες –θεωρητικής διδασκαλίας και πρακτικής άσκησης σε χώρους, μουσεία, μνημεία–, οργανωμένες σε εννέα (9) ενότητες, καθώς και 14 ώρες γραπτών εξετάσεων. Οι ειδικότερες θεματικές διδάχθηκαν από 20 διδάσκοντες, μέλη ΔΕΠ και ΕΔΙΠ του Τμήματος και εξωτερικούς συνεργάτες, ως ακολούθως (κατ' αλφαβητική σειρά):

- Π. Βαλαβάνης: ΕΝΟΤΗΤΑ Ε/Εφαρμογές μέσω ξεναγήσεων: Μουσείο Ακροπόλεως
- Π. Βαλαβάνης & Γ. Πάλλης: ΕΝΟΤΗΤΑ Ε/Εφαρμογές μέσω ξεναγήσεων/Εκπαιδευτική εκδρομή στους Δελφούς και τον Όσιο Λουκά
- Ά. Βλάχος: ΕΝΟΤΗΤΑ Α/Τουρισμός και αρχές βιώσιμης ανάπτυξης
- Μ. Βοσαντζόγλου: ΕΝΟΤΗΤΑ Ε/Εφαρμογές μέσω ξεναγήσεων: Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, ΕΝΟΤΗΤΑ Ε/Ερμηνεία και ανάδειξη υλικού και άυλου πολιτισμού και ΕΝΟΤΗΤΑ Ζ/Πρακτική άσκηση
- Γ. Κανάκη: ΕΝΟΤΗΤΑ Β/Τουριστική Νομοθεσία
- Ε. Καρύμπαλης: ΕΝΟΤΗΤΑ Α/Φυσικό περιβάλλον, εθνικοί δρυμοί και ΕΝΟΤΗΤΑ Γ/Γεωγραφία
- Σ. Κατάκης & Χ. Μητσοπούλου: ΕΝΟΤΗΤΑ Ε & Ζ/Εκπαιδευτική Εκδρομή - Πρακτική άσκηση 6η-Διαδρομική Ξενάγηση στους αρχαιολογικούς χώρους του Σουνίου, Λαυρίου, Θορικού & Βραβρώνας
- Σ. Κατάκης & Γ. Πάλλης: ΕΝΟΤΗΤΑ Ε/Εφαρμογές μέσω ξεναγήσεων: Εκπαιδευτική εκδρομή στους αρχαιολογικούς χώρους της Ελευσίνας, Δαφνίου, Κορίνθου & Ακροκορίνθου
- Σ. Κατάκης: ΕΝΟΤΗΤΑ Ε/Εφαρμογές μέσω ξεναγήσεων: Ρωμαϊκή Αγορά & Βιβλιοθήκη Αδριανού και ΕΝΟΤΗΤΑ Ε/Εφαρμογές μέσω ξεναγήσεων: Εκπαιδευτική εκδρομή στους αρχαιολογικούς χώρους Μαραθώνα, Μπρεξίζας & Ραμνούνα
- Δ. Λαμπροπούλου: ΕΝΟΤΗΤΑ Γ/Ανθρωπογενές Περιβάλλον και ΕΝΟΤΗΤΑ Ε/Ερμηνεία και ανάδειξη υλικού και άυλου πολιτισμού
- Σ. Λεκάκης: ΕΝΟΤΗΤΑ Δ/Διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς
- Γ. Λεοντάρης: ΕΝΟΤΗΤΑ Η/Τοποθέτηση φωνής – Αγωγή Λόγου - Ορθοφωνία
- Χ. Μητσοπούλου: ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΤ' & Ζ/Πρακτική άσκηση
- Μ. Μούλιου: ΕΝΟΤΗΤΑ Δ/Διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς και ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΤ/Μουσειοπαιδαγωγική
- Κ. Νικολέντζος: ΕΝΟΤΗΤΑ Β/Αρχαιολογική Νομοθεσία
- Λ. Παλαιοκρασά: ΕΝΟΤΗΤΑ Ε/Εφαρμογές μέσω ξεναγήσεων: Βράχος της Ακρόπολης
- Γ. Πάλλης: ΕΝΟΤΗΤΑ Ε/Εφαρμογές μέσω ξεναγήσεων: Βυζαντινό Μουσείο & Οθωμανικά Μνημεία Αθήνας, ΕΝΟΤΗΤΑ Ε/Εφαρμογές μέσω ξεναγήσεων: Εκκλησίες & Ιστορικό Κέντρο Αθήνας και ΕΝΟΤΗΤΑ Ε/Εφαρμογές μέσω ξεναγήσεων: Μουσείο Μπενάκη
- Δ. Παυλόπουλος: ΕΝΟΤΗΤΑ Δ/Διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς και ΕΝΟΤΗΤΑ Ε/Εφαρμογές μέσω ξεναγήσεων: Μουσείο της Πόλεως των Αθηνών
- Δ. Πλάντζος: ΕΝΟΤΗΤΑ Ε/Ερμηνεία και ανάδειξη υλικού και άυλου πολιτισμού
- Ν. Σγουρίτσα & Σ. Κατάκης: ΕΝΟΤΗΤΑ Ε/Εφαρμογές μέσω ξεναγήσεων: Εκπαιδευτική εκδρομή στις Μυκήνες, Ναύπλιο & Επίδαυρο

- Α. Σφυρόερα: ΕΝΟΤΗΤΑ Ε/Εφαρμογές μέσω ξεναγήσεων: Επιγραφικό Μουσείο
- Σ. Τουλούπα: ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΤ/Ξενάγηση και Μουσειοπαιδαγωγική και ΕΝΟΤΗΤΑ Ζ/Τεχνικές Ξενάγησης
- Δ. Φιλιππίδης: ΕΝΟΤΗΤΑ Γ/Φυσικό και Ανθρωπογενές Περιβάλλον. Μεγάλα αστικά κέντρα
- Συμπληρωματικά, κατά τη διάρκεια του προγράμματος οργανώθηκε μια ακόμη 3ωρη ξενάγηση στην έκθεση Tourism Landscapes: Remaking Greece/Τοπία Τουρισμού: Ανακατασκευάζοντας την Ελλάδα. στο Μουσείο Ακροπόλεως. Η έκθεση αφορούσε στην ελληνική συμμετοχή κατά τη 14η Biennale Αρχιτεκτονικής της Βενετίας 2014 και η θεματική συνάφεια με το πρόγραμμα κατάρτισης ήταν μια ευτυχής συγκυρία.

Δίδακτρα: 680 € ανά σπουδαστή/στρια. Στα δίδακτρα συμπεριλαμβάνονται όλα τα έξοδα μετακίνησης που απαιτούνται για την πραγματοποίηση επισκέψεων σε Μουσεία και Αρχαιολογικούς χώρους σε εκδρομές εντός Αθηνών (γύρος Αθήνας με τουριστικό λεωφορείο (και εκτός Αθηνών), καθώς επίσης και η παροχή διδακτικού υλικού. Συγκεκριμένα, στους σπουδαστές δόθηκαν τέσσερα (4) βιβλία σε θεματικές που αντιστοιχούσαν σε διαφορετικά θεματικά πεδία του προγράμματος σπουδών (ιστορία, αρχαιολογία, τουρισμός, μουσειολογία) καθώς επίσης τους δόθηκε πρόσβαση σε εκτεταμένο αρχείο υλικού μελέτης σε ηλεκτρονική τάξη που σχεδιάστηκε ειδικά για τις ανάγκες του προγράμματος κατάρτισης.

Επιπλέον, το Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο παρέχει στους συμμετέχοντες τη δυνατότητα σίτισης στο εστιατόριο της Φιλοσοφικής Σχολής με την καταβολή συμβολικού αντιτίμου ύψους 4 € ανά γεύμα.

Μετά τη λήξη του προγράμματος, ακολούθησε αξιολόγησή του α) μέσω ανοικτής συζήτησης με τους σπουδαστές και β) μέσω ανώνυμης συμπλήρωσης online ερωτηματολογίου.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας είναι ένα από τα πρώτα Τμήματα του Πανεπιστημίου Αθηνών, και γενικότερα των ΑΕΙ της χώρας, που προχώρησε στη διαδικασία της αξιολόγησης, σύμφωνα με τον Ν. 3374/2005.

Στις 10 Δεκεμβρίου 2009, υποβλήθηκε μέσω της ΜΟΔΙΠ του Πανεπιστημίου Αθηνών στην ΑΔΙΠ η εκτενής, τετραετής Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης του Τμήματος (Πρόεδρος: Κ. Μπουραζέλης / μέλη της ΟΜΕΑ: Ευ. Σημαντώνη-Μπουρνιά, Καθηγήτρια, Αν. Παπαδία-Λάλα, Καθηγήτρια, Αικ. Νικολάου, Επίκουρη Καθηγήτρια, Ι. Παπαδάτος, Λέκτορας, Άν. Τσοκανή, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια).

Τον Νοέμβριο του 2010, η ορισθείσα από την ΑΔΙΠ Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης, με μέλη τους Professor Karl Reber, president (University of Lausanne, Switzerland), Professor Angelos Chaniotis (Institute for Advanced Study, Princeton N.J., U.S.A.), Professor emeritus John Iatrides (South Connecticut State University, U.S.A.), Professor Paul Magdalino (Κοç University, Turkey), Professor Diamantis Panagiotopoulos (University of Heidelberg, Germany), υπέβαλε στην ΑΔΙΠ την Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης (External Evaluation Report) για το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας.

Οι δυο Εκθέσεις Αξιολόγησης (Εσωτερικής και Εξωτερικής) βρίσκονται στον ιστότοπο: http://www.arch.uoa.gr/fileadmin/arch.uoa.gr/uploads/ekthesi_esoterikis_aksiologisis.pdf και http://www.arch.uoa.gr/fileadmin/arch.uoa.gr/uploads/external_evaluation_report.pdf.

Σημειώνεται ότι το Τμήμα ήταν ήδη εξοικειωμένο με αξιολογικές πρακτικές, καθώς κατά τα προηγούμενα έτη επισήμως έχει αξιολογηθεί τρεις φορές από εξωτερικούς κριτές: αξιολόγηση του Αναμορφωμένου Μεταπτυχιακού Προγράμματος (2004) και αξιολόγηση του Αναμορφωμένου Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος (2005 και 2008). Επιπλέον, μετά το 2000, τα μέλη του Τμήματος είχαν προχωρήσει σε καταγραφές του επιστημονικού, διδακτικού και διοικητικού τους έργου, ενώ επιτροπές του αξιολόγησαν διάφορες όψεις της λειτουργίας του και ανέλαβαν δράσεις για την επίλυση προβλημάτων, με παραστάσεις προς διάφορες Αρχές, διοργάνωση ημερίδων, δημοσιεύσεις στον Τύπο.

Από το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 έως και το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015, το Τμήμα υποβάλλει συστηματικά στη ΜΟΔΙΠ του Πανεπιστημίου Αθηνών την προβλεπόμενη Ετήσια Εσωτερική Έκθεση.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2013-2014

Με απόφασή του (8η Συνέλευση/10 Ιουλίου 2015), το Τμήμα προέβη στον ορισμό νέας ΟΜΕΑ, αποτελούμενης από τις και τους: Όλ. Κατσιαρδή-Hering, Καθηγήτρια, Ειρ. Πέππα-Παπαϊωάννου, Καθηγήτρια, Κ. Γαγανάκη, Αναπληρωτή Καθηγητή, Σ. Ανεζίρη, Επίκουρη Καθηγήτρια, Ι. Παπαδάτο Επίκουρο Καθηγητή, Κ. Κοπανιά, Επίκουρο Καθηγητή.

Στις 10 Οκτωβρίου 2014, η ΟΜΕΑ του Τμήματος υπέβαλε στη ΜΟΔΙΠ του Πανεπιστημίου Αθηνών την προβλεπόμενη Ετήσια Εσωτερική Έκθεση, για το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014.

Τα μέλη ΔΕΠ, από την πλευρά τους, είχαν καταθέσει στην ΟΜΕΑ τα προβλεπόμενα Απογραφικά Δελτία («Απογραφικό Δελτίο Εξαμηνιαίου Μαθήματος» και «Ατομικό Απογραφικό Δελτίο για τα Μέλη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού»), σε ποσοστό 80% του συνόλου τους, αφού προηγουμένως είχαν διανεμίσει στους φοιτητές το «Ερωτηματολόγιο Αξιολόγησης Μαθήματος / Διδασκαλίας από τους Φοιτητές». Καινοτομία αποτέλεσε η δυνατότητα χρήσης, για πρώτη φορά, Ηλεκτρονικών Ερωτηματολογίων, εναλλακτικά προς τα παραδοσιακά, διανεμόμενα Ερωτηματολόγια. Τα Ηλεκτρονικά Ερωτηματολόγια

αξιοποιήθηκαν από 11 μέλη ΔΕΠ, ποσοστό 28% στο σύνολο εκείνων που προέβησαν σε αξιολόγηση των μαθημάτων τους.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2014-2015

Η Ετήσια Εσωτερική Έκθεση για το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015 βρίσκεται σε φάση προετοιμασίας και θα υποβληθεί τον Νοέμβριο του 2015. Ήδη τα μέλη ΔΕΠ αποστέλλουν στην ΟΜΕΑ το προβλεπόμενο Απογραφικό Δελτίο Διδάσκοντος.

Ως προς την αξιολόγηση των μαθημάτων, τα μέλη ΔΕΠ έχουν διανείμει στους φοιτητές το «Ερωτηματολόγιο Αξιολόγησης Μαθήματος / Διδασκαλίας από τους Φοιτητές». Συνεχίστηκε η χρήση Ηλεκτρονικών Ερωτηματολογίων, εναλλακτικά προς τα παραδοσιακά, διανεμόμενα Ερωτηματολόγια.

ΣΥΝΟΨΗ

Κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2013-2014, 2014-2015, το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας δοκιμάστηκε από σοβαρά και πολύμορφα προβλήματα, σε άμεση σύνδεση με την κρίση των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων και γενικότερα της ελληνικής κοινωνίας των τελευταίων χρόνων.

Ενδεικτικά και μόνο, αναφέρονται το ρευστό, μεταβαλλόμενο και συχνά ασαφές θεσμικό πλαίσιο με διαδοχικούς και, κατά περίπτωση, παράλληλα ισχύοντες νόμους, η αυξανόμενη μείωση ή γήρανση του διδακτικού-ερευνητικού προσωπικού λόγω της μη αναπλήρωσης αποχωρησάντων μελών ΔΕΠ και της από έτη μη διάθεσης νέων θέσεων, το πλήγμα από τη διαθεσιμότητα των διοικητικών υπαλλήλων έως την τελική επιστροφή τους, η ανορθολογική αριθμητική αύξηση των φοιτητών του Τμήματος με αποφάσεις της Πολιτείας, η δραματική μείωση των οικονομικών πόρων για τις λειτουργικές ανάγκες και την έρευνα, η παύση αγοράς βιβλίων, λόγω οικονομικών, νομικών και άλλων παραγόντων, που επιδεινώθηκαν κατά την ουσιαστική αναστολή της λειτουργίας του Πανεπιστημίου Αθηνών τους πρώτους μήνες του ακαδημαϊκού έτους 2013-2014, τα κτηριακά προβλήματα και ο μη ανανεούμενος ηλεκτρονικός εξοπλισμός, τα φαινόμενα εντάσεων, σε ορισμένες περιπτώσεις και βίας, στον πανεπιστημιακό χώρο.

Σε αυτό το κλίμα, το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, μεταξύ άλλων,

- εκπλήρωσε το πολυσχιδές διδακτικό του έργο, προπτυχιακό και μεταπτυχιακό, στο πλαίσιο του Τμήματος αλλά και με την προσφορά πολυάριθμων μαθημάτων Ιστορίας και Αρχαιολογίας-Ιστορίας της Τέχνης προς άλλα Τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής και άλλων Σχολών του Πανεπιστημίου Αθηνών, προβαίνοντας παράλληλα σε, σύμφωνες με τις απαιτήσεις των καιρών, αναμορφώσεις του προγράμματος σπουδών του
- παρείχε ουσιαστικά επιστημονικά εφόδια στους φοιτητές του και ενίσχυσε τις αναγκαίες σήμερα πρακτικές ασκήσεις και τη σύνδεση της διδασκαλίας με τις Νέες Τεχνολογίες
- διασφάλισε έτι περαιτέρω την επαγγελματική κατοχύρωση των αποφοίτων του με την εκ του πτυχίου του απόδοση σε αυτούς της παιδαγωγικής-διδακτικής επάρκειας και με παρεμβάσεις για την επαγγελματική θέση των αρχαιολόγων
- ανταποκρίθηκε στις πάγιες αλλά και στις αυξημένες έκτακτες διοικητικές υποχρεώσεις της περιόδου, συμβάλλοντας, επιπλέον, ενεργά στην επιτυχή ολοκλήρωση έργων μεγάλης κλίμακας, στα όρια του Τμήματος αλλά και ευρύτερων οργάνων, όπως η Κοσμητεία και η Σύγκλητος (ενδεικτικά: κατάρτιση των Μητρώων Εκλεκτόρων)
- εμφάνισε πλούσιο ερευνητικό έργο σε επίπεδο μελών του και συνεργατικών τμηματικών δράσεων, καθώς και μια εντυπωσιακή ποιοτικά και σε αριθμητικά μεγέθη τμηματική επιστημονική δραστηριότητα, με διεθνή διάσταση (συνέδρια, επιστημονικές συναντήσεις, εκδόσεις)
- εξακολούθησε να καλλιεργεί τις διεθνείς επιστημονικές σχέσεις του
- ενίσχυσε την αφιλοκερδή σύνδεσή του με την κοινωνία: συνέχισε την από έτη δωρεάν προσφοράς μαθημάτων στην ελληνική επικράτεια για το ευρύ κοινό, θέσπιση μεγάλων επιμορφωτικών προγραμμάτων προς τους καθηγητές της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στην Αθήνα και την ελληνική περιφέρεια (δωρεάν), εγκαινίαση κύκλων διαλέξεων προς το ευρύ κοινό (με δίδακτρα προοριζόμενα αποκλειστικά για την κάλυψη διδακτικών και ερευνητικών αναγκών του Τμήματος) καθώς και προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης
- έλαβε θέση συναινετική, αλλά και καθαρή και παρεμβατική στα κρίσιμα πανεπιστημιακά και κοινωνικά ζητήματα των τελευταίων ετών, με λόγο και πράξεις.

Η εικόνα του Τμήματος κατά τα δυο τελευταία ακαδημαϊκά έτη 2013-2014 και 2014-2015 είναι έργο όλων των μελών του, διδασκόντων-διδασκουσών, διοικητικών και άλλων στελεχών και φοιτητών-φοιτητριών· πολλά δε οφείλει στη σύμπνοια, τις κοινές στοχεύσεις και αξίες, την ουσιαστική ακαδημαϊκή ελευθερία, που εδώ και αρκετά χρόνια καλλιεργήθηκαν συστηματικά και συνειδητά στους κόλπους του Τμήματος, μέσα από σύνθετες εσωτερικές διεργασίες και σε συνεχή διάλογο με το ευρύτερο πολιτικοκοινωνικό περιβάλλον, στο πλαίσιο της Φιλοσοφικής Σχολής και του Πανεπιστημίου Αθηνών.

